ЦЕРКВА ІСУСА ХРИСТА СВЯТИХ ОСТАННІХ ДНІВ • ЛЮТИЙ 2018

Liahona

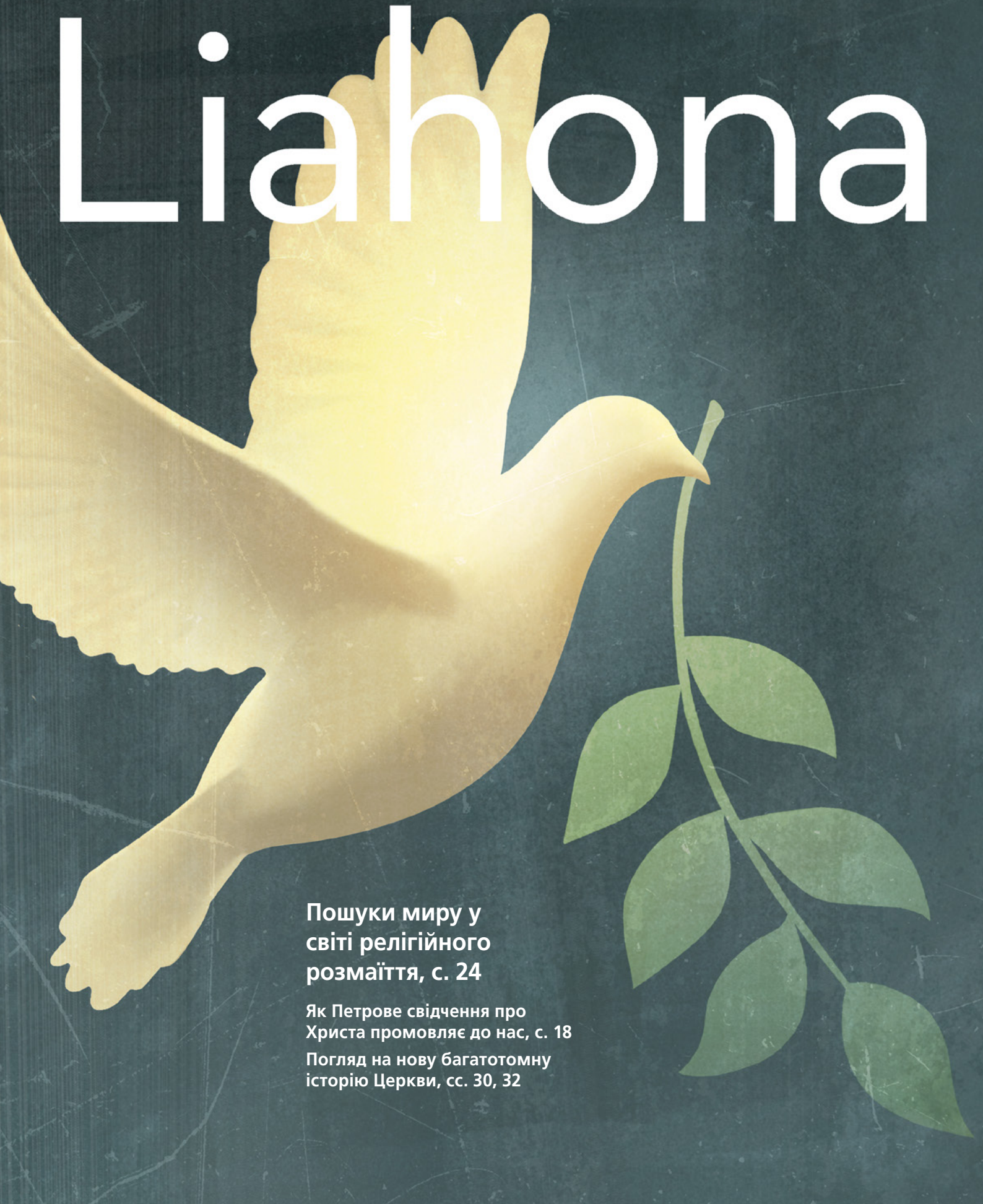

Пошуки миру у світі релігійного розмаїття, с. 24

Як Петрове свідчення про Христа промовляє до нас, с. 18

Погляд на нову багатотомну історію Церкви, сс. 30, 32

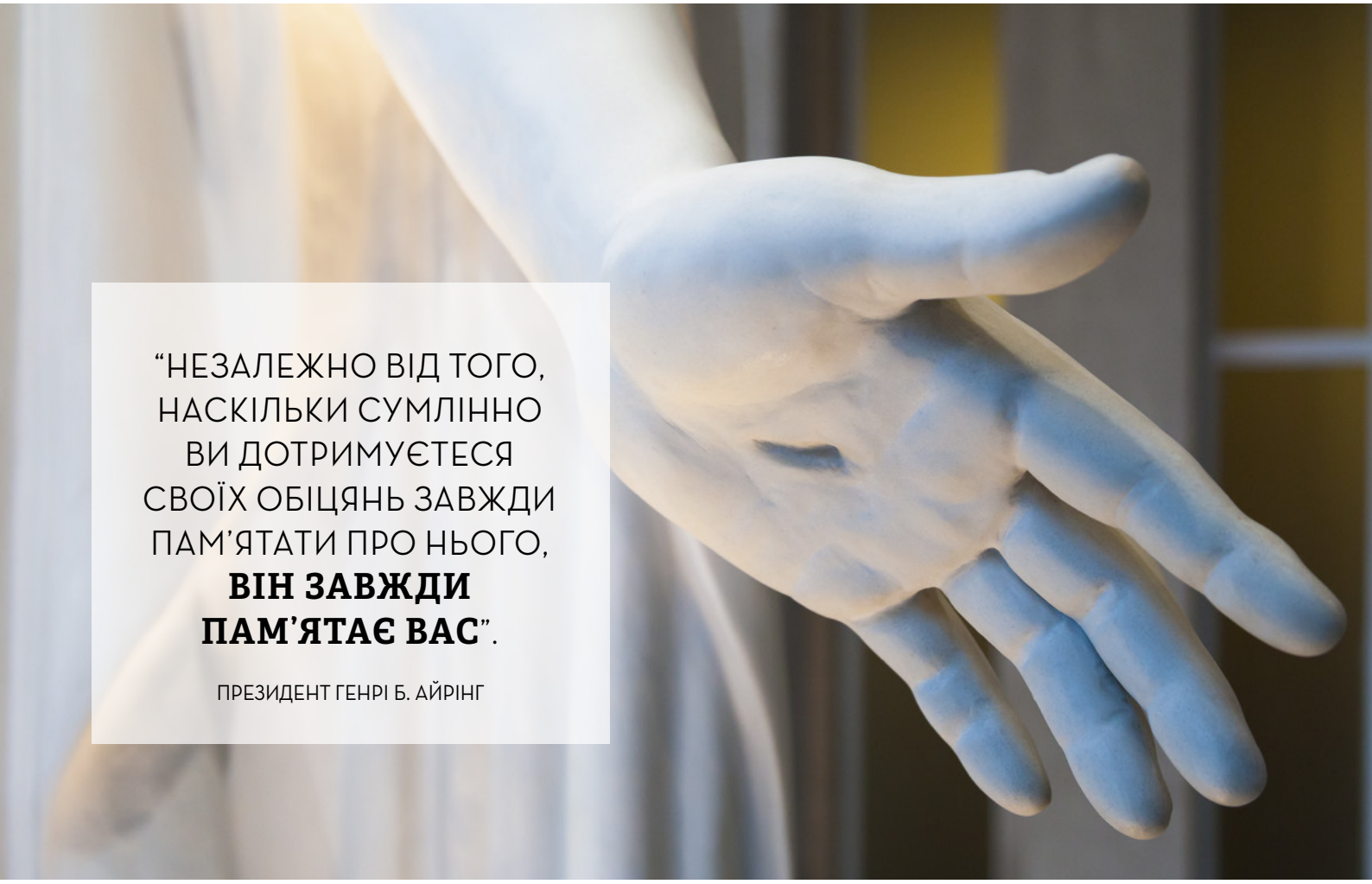

“НЕЗАЛЕЖНО ВІД ТОГО, НАСКІЛЬКИ СУМЛІННО ВИ ДОТРИМУЄТЕСЯ СВОЇХ ОБІЦЯНЬ ЗАВЖДИ ПАМ’ЯТАТИ ПРО НЬОГО, **ВІН ЗАВЖДИ ПАМ’ЯТАЄ ВАС**”.

ПРЕЗИДЕНТ ГЕНРІ Б. АЙРІНГ

З послання Першого Президентства, с. 4.

Ліягона, лютий 2018

ПОСЛАННЯ

4 **Послання Першого Президентства: Завжди пам'ятати Його**
Президент Генрі Б. Айрінг

7 **Принципи візитного вчителювання: Дізнатися більше про неї та про її сім'ю**

СТАТТІ

18 **"А ви за кого Мене маєте?": Петрове свідчення про Христа**
Террі Б. Болл
Коли ми навчимося любити і розуміти Петра, ми будемо більш готові та здатні прийняти його особливе свідчення про Христа.

24 **Свобода віросповідання: наріжний камінь миру**
Старійшина Д. Тодд Крістофферсон
У світі конкуруючих філософій ми можемо об'єднатися в пошуках миру, сприймаючи релігійне розмаїття і підтримуючи свободу віросповідання.

30 **Святі: Розповіді про Церкву Ісуса Христа в останні дні**
Старійшина Стівен Е. Сноу
Дізнайтеся більше про нову багатотомну історію Церкви.

32 **Святі: Розповіді про Церкву—розділ 1: Просіть з вірою**
Незвичні обставини привели сім'ю Смітів до Пальміри; неспокій в душі спонукав Джозефа помолитися.

РУБРИКИ

8 **Блокнот жовтневої конференції, 2017 рік**

11 **Служіння в Церкві: Відкликання—це початок, а не кінець**
Річард М. Ромні

12 **Навчати, як навчав Спаситель: Що я можу робити, аби бути вчителем, більше схожим на Спасителя?**
Тед Р. Каллістер

16 **З трибуни: Бог відкрив це мені**
Рейчел Х. Літем

38 **Портрети віри: Феінга Фангуна**

40 **Голоси святих останніх днів**

80 **До нових зустрічей: Євангелія містить усю істину**
Президент Дітер Ф. Ухтдорф

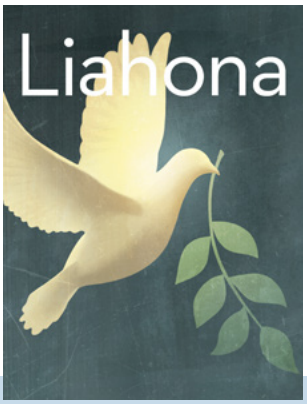

НА ОБКЛАДИНЦІ
Ілюстрація Джошуа Денніса

ДОРОСЛІЙ МОЛОДІ

44 "Він визволить нас"
Рейд Татеока
Під час страшного землетрусу в Японії місіонери відчували, що завдяки захисту і скеруванню Господа вони були в безпеці.

48 Моя місія в колі сім'ї
Андреа Гомес Лагунес
Я думала, що після операції моя місія закінчиться, але якимось чином мені було дозволено залишитися. Тепер залишалося зрозуміти, навіщо.

Чи зможете ви в цьому номері знайти заховану Ліягону? Підказка: Якими талантами ви можете поділитися з іншими?

МОЛОДІ

50 Ісус Христос: наше джерело миру
Старійшина М. Рассел Баллард
Світ може пропонувати тимчасове щастя, але Ісус Христос приносить вічний мир.

54 Мир у світі в порівнянні з миром у Христі
Сара Хансон
Як ви можете розпізнавати мирські підробки миру?

56 Ви не зможете заморозити те, що в моєму серці
Блоссом Ларіно
Коли відвідування церкви СОД стало у Гані протизаконним, я зрозуміла, що моє свідчення має бути сильним.

58 Як я поглиблюю свої стосунки з Богом
Старійшина Массімо Де Фео
Господь навчає кожного з нас особисто. Прийміть рішення вже зараз зміцнювати з Ним стосунки.

60 Я віддала свої тривоги Богові
Ніноска Наврат
Коли мою подругу забрали до лікарні через важку депресію, я була переобтяжена переживаннями. Що я можу робити, щоб допомогти їй?

62 Плакат: Життя вічне

63 Рядок за рядком: 1 Нефій 3:7

64 Запитання і відповіді
Як я можу попросити своїх друзів не говорити погано чи неналежним чином про інших людей?

ДІТЯМ

66 Відстоювати Церкву
Трейсі Картер і Марісса Денніс
Істон і його новий друг Джанмарко захотіли розповісти у класі про Церкву!

68 Хай ваше світло сяє: Ділитися дарами
Марісса Віддісон

70 План щастя
Ця книжечка–розмальовка допоможе вам дізнатися про план Небесного Батька!

72 Апостоли свідчать про Христа
Старійшина Даллін Х. Оукс

73 Не відступайте!
Старійшина Пітер Ф. Меурс
Навіть коли страшно, ділячись своїми талантами і свідченням, ви допомагаєте приносити радість іншим людям.

74 Картки з цитатами з конференції

75 Наша сторінка

76 Оповідання з Писань: Адам і Єва
Кім Уебб Рейд

79 Розмальовка

ЛЮТИЙ 2018 ТОМ 21 НОМЕР 2
ЛІЯГОНА 14748 192

Міжнародний журнал Церкви Ісуса Христа Святих Останніх Днів

Перше Президентство: Томас С. Монсон, Генрі Б. Айрінг, Дітер Ф. Ухтдорф

Кворум Дванадцятьох Апостолів: Рассел М. Нельсон, Даллін Х. Оукс, М. Рассел Баллард, Джеффрі Р. Холланд, Девід А. Беднар, Квентін Л. Кук, Д. Тодд Крістофферсон, Ніл Л. Андерсен, Рональд А. Разбанд, Гарі Е. Стівенсон, Дейл Г. Ренлунд

Редактор: Уго Е. Мартінес
Помічники редактора: Ренделл К. Беннетт, Керол Ф. Мак-Конкі
Консультанти: Брайан К. Ештон, Бонні Х. Кордон, ЛеГранд Р. Кертіс мол., Едвард Дубе, Шерон Юбенк, Дональд Л. Холлстром, Дуглас Д. Холмс, Ерік В. Копічке

Головний директор: Річард А. Хітон
Директор церковних журналів: Аллан Р. Лойборг
Бізнес-менеджер: Гарф Кеннон

Головний редактор: Адам С. Олсон
Помічник головного редактора: Раян Карр
Помічник з видавництва: Франсиска Олсон
Редколегія: Марисса Денніс, Девід Діксон, Девід А. Едвардс, Метью Д. Фліттон, Лорі Фуллер, Гаррет Х. Графф, Ларен Портер Гонт, Джон Райан Дженсен, Шарлот Ларкабал, Майкл Р. Морріс, Ерік Б. Мердок, Саллі Джонсон Одекірк, Джошуа Дж. Перкі, Джен Пінборо, Річард М. Ромні, Мінді Енн Селу, Марісса Віддісон

Головний директор художнього відділу: Дж. Скотт Кнудсен
Керівник художнього відділу: Тедд Р. Петерсон
Дизайнери: Дженетт Ендрюз, Фей П. Андрус, Менді Бентлі, С. Кімболл Ботт, Томас Чайлд, Девід Грін, Коллін Хінклі, Ерік П. Джонсен, Сюзен Лофгрен, Скотт М. Моой, Емілі Чієко Ремінгтон, Марк В. Робінсон, Рейчел Сміт, Брет Тир, К. Ніколь Уолкенхорст
Координатор з прав власності: Коллітт Небекер Он
Керівник видавництва: Джейн Енн Пітерс
Склад видавництва: Іра Глен Адайр, Джулі Бурдетт, Томас Г. Кронін, Брайан В. Джіджі, Джинні Дж. Нільсон, Дерек Річардсон
Підготовка до друку: Джошуа Денніс, Аммон Гарріс

Відповідальний за друк: Стівен Льюїс
Відповідальний за розповсюдження: Трой Р. Баркер

За інформацією щодо передплати і цін поза межами Сполучених Штатів і Канади зайдіть на сайт store.lds.org або звертайтеся до місцевого розподільчого центру Церкви або керівника приходу чи філії.

Рукописи і запитання надсилайте он-лайн на сайт liahona.lds.org; поштою до *Liahona*, Rm. 2420, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; або електронною поштою на адресу: liahona@ldschurch.org.

Ліягона (слово з Книги Мормона, що означає "компас" або "дороговказ") друкується: албанською, англійською, біслама, болгарською, вірменською, в'єтнамською, голландською, грецькою, датською, естонською, індонезійською, ісландською, іспанською, італійською, камбоджійською, китайською, кірибаті, корейською, китайською (спрощеною), латвійською, литовською, мальгаською, маршалійською, монгольською, німецькою, норвезькою, польською, португальською, російською, румунською, самоанською, себуано, словенською, суахілі, тагальською, таїтянською, тайською, тонганською, угорською, українською, урду, фіджійською, фінською, французькою, хорватською, чеською, шведською та японською мовами. (Періодичність видання різна в залежності від мови).

© 2018 by Intellectual Reserve, Inc. Усі права застережено. Printed in the United States of America.

Інформація щодо авторського права: Якщо не вказано інше, окремі особи можуть копіювати матеріали з *Ліягони* для особистого, некомерційного використання (а також для церковних покликань). Це право може бути скасовано у будь-який час. Візуальни матеріали не можна копіювати, якщо про ці обмеження зазначено у рядку з інформацією про мистецьку роботу. Питання щодо авторського права треба направляти до Intellectual Property Office, 50 E. North Temple St., FL 13, Salt Lake City, UT 84150, USA; електронна адреса: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada: February 2018 Vol. 21 No. 2. LIAHONA (USPS 311-480) Ukrainian, (ISSN 1096-5173) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple St., Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is $10.00 per year; Canada, $12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 507.1.5.2). NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

БІЛЬШ ДОКЛАДНО ОН-ЛАЙН

Читайте статті та надсилайте свої на адресу: **liahona.lds.org.**

Знайдіть надихаючі послання, якими можна поділитися (англійською, португальською та іспанською мовами) на сайті **facebook.com/liahona.**

Надсилайте відгуки на адресу: **liahona@ldschurch.org.**

Підпишіться на **store.lds.org.** Або зайдіть у розподільчий центр, запитайте у провідників приходу чи зателефонуйте за номером 1-800-537-5971 (США і Канада).

ФОТОГРАФІЇ ВІД GETTY IMAGES

ТЕМАТИЧНИЙ ПОКАЖЧИК

Номери сторінок відповідають першій сторінці статті.

Адам і Єва, *76*
Вивчення Писань, *43*
Генеральна конференція, *74*
Депресія, *54, 60*
Джозеф Сміт, *32*
Домашнє вчителювання, *40*
Дружба, *7, 41, 60, 64, 66*
Істина, *80*
Історія Церкви, *30, 32*
Ісус Христос, *4, 12, 18, 50, 54, 58, 62, 70, 72*
Книга Мормона, *75*
Лихо, *44, 48, 54, 56, 60*
Милосердя, *7*
Мир, *24, 50, 54, 60*
Місіонерська робота, *44, 48, 56, 66*
Мова, *64*
Навчання, *12*
Небесний Батько, *58, 62, 70*
Патріарші благословення, *39*
План спасіння, *70*
Покаяння, *4, 50*
Послух, *16, 63, 79*
Причастя, *4, 58*
Свідчення, *16, 18, 56, 66, 73*
Свобода віроспові-дання, *24*
Сімейна історія, *43, 48*
Сім'я, *10, 48, 75*
Служіння, *7, 11, 42, 68*
Смирення, *12*
Таланти, *38, 68, 73*
Храми, *75*
Хрищення, *75*
Церковні покликання, *11, 12, 58*

Президент Генрі Б. Айрінг
Перший радник у Першому Президентстві

ЗАВЖДИ ПАМ'ЯТАТИ ЙОГО

Давайте разом уявимо, як пророк Мороній пише останні слова Книги Мормона на золотих пластинах. Він був сам. Він бачив, як його країна, його народ, його сім'я зазнали краху. Земля була "одним безперервним кругом" війни (Мормон 8:8). Однак у нього була надія, бо він бачив наші дні! І з усього, що він міг написати, він запросив нас зосередитися на слові *пам'ятати* (див. Мороній 10:3).

Президенту Спенсеру В. Кімболу (1895–1985) надзвичайно подобалося вчення про те, що найважливішим словом у словнику могло би бути слово *пам'ятати*. Оскільки ми уклали завіти з Богом, він сказав: "Найбільше з того, що нам потрібно,—це пам'ятати" їх[1].

Ви можете знайти слово *пам'ятати* в усіх Писаннях. Коли Нефій наставляв своїх братів, він часто запрошував їх пам'ятати Господні слова і пам'ятати, як Бог спасав їхніх прабатьків (див. 1 Нефій 15:11, 25; 17:40).

У своїй величній прощальній проповіді цар Веніямин сім разів використав слово *пам'ятати*. Він сподівався, що його народ буде пам'ятати "велич Бога, … і Його великодушність і довготерпіння" до них (Мосія 4:11; див. також 2:41; 4:28, 30; 5:11–12).

Коли Спаситель запровадив причастя, Він запросив своїх учнів приймати символи "на спомин" про Його жертву (Лука 22:19). Під час кожної причасної молитви ми з вами чуємо слово *завжди*, яке передує слову *пам'ятати* (див. УЗ 20:77, 79).

Моє послання є запрошенням—навіть благанням—пам'ятати. Ось три ідеї щодо того, що ви можете пам'ятати кожного тижня, коли приймаєте священні символи причастя. Я сподіваюсь, що вони стануть вам у пригоді, як стали у пригоді й мені.

Пам'ятати Ісуса Христа

Перш за все, пам'ятайте Спасителя. Пам'ятайте, Ким Він був на землі, як розмовляв з іншими, як виявляв доброту своїми вчинками. Пам'ятайте, з ким Він проводив час і чого навчав. Спаситель "ходив …, добро чинячи" (Дії 10:38). Він відвідував хворих. Він віддано виконував волю Свого Батька.

А понад усе, ми можемо пам'ятати велику ціну, яку Він, люблячи нас, сплатив, аби стерти пляму наших гріхів. Якщо ми пам'ятаємо Його, зросте наше бажання іти за Ним. Ми будемо мати бажання стати трохи добрішими, більше прощати і з більшою готовністю дізнаватися волю Бога та виконувати її.

Пам'ятайте, що вам потрібно покращуватися

Важко думати про Спасителя—Його чистоту і досконалість—не думаючи також про те, якими незграбними і недосконалими є ми в порівнянні з Ним. Ми уклали завіт виконувати Його заповіді, проте часто ми не дотягуємо до цієї високої норми. Однак Спаситель знав, що так буде, саме тому Він дав нам обряд причастя.

Причастя корінням сягає у старозавітну практику принесення жертви, що також включала сповідування гріхів (див. Левит 5:5). Ми більше не приносимо в жертву тварин, але нам так само треба відмовитися від гріхів. У Писаннях це називається: принести у жертву "скрушене серце і упокорений дух" (3 Нефій 9:20). Приходьте на причастя з покаянним серцем (див. УЗ 59:12; Мороній 6:2). Якщо ви так робите, ви отримаєте прощення гріхів і не зійдете зі шляху, що веде назад до Бога.

Пам'ятайте покращення, яких ви досягли

Якщо ви аналізуєте своє життя під час обряду причастя, то я сподіваюсь, що ваші думки зосереджуються не лише на тому, що ви зробили неправильно, але також і на тому, що ви зробили правильно—на тих моментах, коли ви відчували, що Небесний Батько та Спаситель задоволені вами. Ви навіть можете приділити якусь мить під час причастя, щоб попросити Бога допомогти вам це побачити. Якщо ви це зробите, я обіцяю, що ви щось відчуєте. Ви відчуєте надію.

Коли я так робив, Дух запевняв, що хоча я ще далекий від досконалості, сьогодні я кращий, ніж був учора. І це дає мені впевненість, що завдяки Спасителю я можу стати ще кращим завтра.

Завжди—це довгий час, і це включає в себе багато зосереджених зусиль. Ви знаєте з досвіду, як важко свідомо думати про щось одне увесь час. Але незалежно від того, наскільки сумлінно ви дотримуєтеся свого обіцяння завжди пам'ятати Його, Він завжди пам'ятає вас.

Спаситель знає ваші труднощі. Він знає, що означає мати на собі тягар турбот. Він знає, що ви вкрай потребуєте того благословення, яке приходить, якщо ви завжди пам'ятаєте Його і слухаєтеся Його: "щоб Його Дух міг *завжди* бути з [вами]" (УЗ 20:77; курсив додано).

Тож Він запрошує вас повертатися до причасного столу кожного тижня, знову надаючи вам можливість свідчити перед Ним, що ви завжди пам'ятатимете Його. ■

ЯК НАВЧАТИ З ЦЬОГО ПОСЛАННЯ

Життя буває напруженим і нам важко завжди пам'ятати нашого Спасителя Ісуса Христа. Однак причастя надає особливий час кожного тижня, коли ми можемо поміркувати над Його життям і вченнями. Разом з тими, кого ви відвідуєте як домашні вчителі, подумайте, як можна скористатися тими спокійними хвилинами зараз, і обговоріть, як ви можете більше зосереджуватися на Спасителі. Як ви можете використовувати ті моменти, аби поміркувати над тим, що ви особисто можете покращити? У чому полягає цінність того, щоб пам'ятати про ті покращення, яких ви досягли впродовж кожного тижня?

ПОСИЛАННЯ

1. Spencer W. Kimball, "Circles of Exaltation" (address to Church Educational System religious educators, June 28, 1968), 5.

“Пам’ятайте, наскільки милостивим був Господь” (Мороній 10:3).

МОЛОДІ

Три речі, про які треба пам’ятати

Слово *пам’ятати* зустрічається у Книзі Мормона багато разів. Нефій заохочував своїх братів пам’ятати, як Бог врятував їхніх прабатьків. Цар Веніямин просив свій народ пам’ятати велич Бога. І Мороній наставляв своїх слухачів пам’ятати, яким милостивим є Господь.

Дуже важливо пам’ятати Спасителя--ми навіть укладаємо завіт пам’ятати Його кожного разу, коли приймаємо причастя. Президент Айрінг запрошує нас пам’ятати про ці три речі під час причастя:

1. **Пам’ятайте про Ісуса Христа:** читайте уривки з Писань про те, як Спаситель служив і виявляв любов до людей. Як ви відчуваєте Його любов? Як ви можете служити і виявляти любов людям так, як це робив Спаситель?
2. **Пам’ятайте, що вам треба робити краще:** Поміркуйте над минулим тижнем з покаянним серцем. Виберіть щось одне, що ви можете змінити, і запишіть, як ви будете здійснювати це покращення. Помістіть свою ціль там, де ви часто будете її бачити.
3. **Пам’ятайте про розвиток, якого досягли:** Просіть Бога допомогти вам помічати той розвиток, якого ви досягаєте. Записуйте свої почуття.

Ми не є досконалими, але Спаситель це знає. Ось чому Він просить нас пам’ятати про Нього. Пам’ятаючи про Нього, ми маємо надію і бажання вдосконалюватися. Навіть тоді, коли забуваємо пам’ятати про Нього, за словами президента Айрінга, “Він завжди пам’ятає вас”.

ДІТЯМ

Пам’ятати про Ісуса

Писання навчають, що нам слід завжди пам’ятати про Ісуса Христа. Це означає, що нам слід *багато* думати про Нього і наслідувати Його взірець!

Ти можеш обвести і розмалювати це зображення Ісуса. Це допоможе тобі завжди його пам’ятати. Помісти малюнок на видному місці.

“І якщо ви будете завжди пам’ятати Мене, Мій Дух буде завжди з вами” (3 Нефій 18:7).

ІЛЮСТРАЦІЯ БРАЯНА БІЧА © 2015 BY INTELLECTUAL RESERVE, INC. УСІ ПРАВА ЗАСТЕРЕЖЕНО

Віра, сім'я, допомога

Дізнатися більше про неї та про її сім'ю

Суть візитного вчителювання—щиро познайомитися з кожною сестрою і полюбити її, аби ми могли служити їй і допомагати зміцнювати віру.

Рита Джеппесон і її візитна вчителька стали хорошими подругами, коли зустрічалися і розмовляли про євангелію. Але складовою цих візитів також є гра у слова, яка допомагає старіючому розуму Рити залишатися гострим. Завдяки тому, що її візитна вчителька дізналася, чого потребує Рита і чому радіє, вони обидві чекають на кожний наступний візит. ... Є так багато усього, що сестри можуть робити під час відвідування, наприклад, ходити разом на прогулянки чи робити роботу по дому.

Люсі Мак Сміт, мати Пророка Джозефа Сміта, у 1842 році висловила свої думки про те, як сестри-святі останніх днів зі щойного заснованого Товариства допомоги, мають ставитися одна до одної. Вона сказала: «Ми маємо дбати одна про одну, охороняти одна одну, втішати і навчати, щоб ми могли всі сидіти на небесах разом[1]". Ці слова справедливі й сьогодні.

Старійшина Джеффрі Р. Холланд, з Кворуму Дванадцятьох Апостолів, сказав: "Погляньте на себе як на посланців Господа до Його дітей. … Ми сподіваємося, … що натомість ви започаткуєте нову еру щирої, такої, що відповідає євангелії, турботи про членів Церкви, наглядаючи за ними й піклуючись одне про одного, допомагаючи у вирішенні духовних і земних потреб будь-яким ефективним чином"[2].

Господь наказав дітям Ізраїля через Мойсея, що "приходьк[а], що мешкає з вами, … ти будеш любити його, як самого себе" (Левит 19:34). Сестри, яких ми відвідуємо, можуть бути "приходьками", коли ми починаємо своє служіння, але коли ми ближче знайомимося з ними та їхніми сім'ями, зростатиме наше бажання "нести тягарі один одного, так щоб вони були легшими" і "скріпивши свої серця у єдності і в любові один до одного" (Мосія 18:8, 21).

ПОСИЛАННЯ

1. Люсі Мак Сміт, у *Дочки в Моєму Царстві: Історія і спадок Товариства допомоги* (2011), с. 25.
2. Джеффрі Р. Холланд, "Посланці Церкви", *Ліягона,* лист. 2016, с. 62.

Поміркуйте над цим

Про які найближчі події, що відбуватимуться в сім'ях сестер, яких ви відвідуєте, вам слід знати і пам'ятати?

Служіння

Замість того, щоб містити спеціальні послання, ця сторінка у майбутньому кожного місяця буде містити різні принципи, що допоможуть нам більш ефективно служити одна одній. Коли ви будете молитися і прагнути натхнення, ви дізнаєтеся про духовне послання і служіння, які потребує кожна сестра.

БЛОКНОТ ЖОВТНЕВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ, 2017 РІК

“Що Я, Господь, сказав, Я сказав … чи Моїм власним голосом, чи голосом Моїх слуг, все одно” (УЗ 1:38).

Проглядаючи матеріали жовтневої генеральної конференції 2017 року, ви можете звертатися до цих сторінок (та Блокнотів конференцій у минулих та наступних випусках). Це допоможе вам у вивченні й застосуванні нещодавніх учень сучасних пророків і апостолів та інших провідників Церкви.

ДОКТРИНАЛЬНІ ПИТАННЯ

Клятва і завіт священства

“Носій Мелхиседекового священства укладає завіт виконувати обов’язки, які стосуються Ааронового священства, і звеличувати своє покликання в Мелхиседековому священстві. …

У Свою чергу Бог обіцяє, що носій Мелхиседекового священства отримає ключі розуміння таємниць Божих. Він стане досконалим, аби мати змогу стояти в присутності Бога. Він зможе виконувати свою роль у роботі зі спасіння. Ісус Христос підготує шлях перед носієм священства й буде з ним. Святий Дух перебуватиме в серці носія священства, і ангели надихатимуть його. Його тіло зміцниться й оновиться. Він стане спадкоємцем благословень Авраама і, разом зі своєю дружиною, співспадкоємцем з Ісусом Христом царства Небесного Батька. Це і є “цінні та великі обітниці” [2 Петра 1:4]. Важко уявити собі більші обітниці”.

Старійшина Дейл Г. Ренлунд, з Кворуму Дванадцятьох Апостолів, “Священство і спокутна сила Спасителя”, *Ліягона,* лист. 2017, сс. 65–66.

ВІРА ПЕРЕМАГАЄ СТРАХ

“Отже, хоча ми вже й зміцнили віру і сміливість в наших серцях, Господь очікує більшого від нас і від поколінь, які житимуть після нас. Вони матимуть бути сильнішими і сміливішими, оскільки творитимуть ще величніші й важчі речі, ніж ми. І вони відчуватимуть більшу протидію від ворога наших душ. …

Я свідчу, що Господь йде перед вашим лицем завжди, коли ви виконуєте Його доручення. Іноді ви будете ангелом, якого Господь посилає, щоб підтримати інших. Іноді вас будуть оточувати і підтримувати ангели. Але у вашому серці завжди буде Його Дух, як вам обіцяли під час кожної причасної служби. Вам лише потрібно виконувати Його заповіді.

Найкращі дні для царства Бога на землі ще попереду. Протидія зміцнить нашу віру в Ісуса Христа, як це відбувалося з днів пророка Джозефа Сміта. Віра завжди перемагає страх. Спільна праця веде до єдності. А ваші молитви за тих, хто в нужді, чує люблячий Бог, Який відповідає на них. Він не дрімає й не спить”.

Президент Генрі Б. Айрінг, перший радник у Першому Президентстві, “Не бійтеся творити добро”, *Ліягона,* лист. 2017, с. 103.

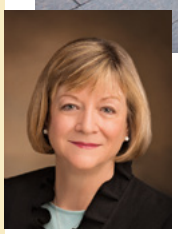

СЛУЖИТИ ЛЮДЯМ НАВКОЛО НАС.

“Я вірю, що більшість членів Церкви вважає служіння центральною складовою їхніх завітів та учнівства. Але я також гадаю, що іноді легко пропустити найкращі можливості служіння іншим через те, що ми відволікаємося або шукаємо амбіційних способів змінити світ і не бачимо, що деякі з найважливіших потреб, які ми можемо задовольнити, знаходяться у наших власних сім’ях, серед наших друзів, у наших приходах та громадах. Нас хвилюють страждання та великі потреби тих, кого ми бачимо на іншій половині земної кулі, але ми можемо не побачити людину, яка сидить поруч з нами на уроці і якій потрібна наша дружба. …

Небесний Батько, можливо, помістив тих, кому ми потрібні, найближче до нас, знаючи, що ми найкраще підходимо, аби задовольнити їхні потреби”.

Бонні Л. Оскарсон, генеральний президент Товариства молодих жінок, “Потреби навколо нас”, *Ліягона,* лист. 2017, сс. 25–26.

“Коли і як саме приходить натхнення для виступів на генеральній конференції?

За відсутності призначених тем, ми бачимо, як гарно небеса координують тематики і теми вічної істини на кожній конференції”.

Старійшина Ніл Л. Андерсен, з Кворуму Дванадцятьох Апостолів, “Голос Господа”, *Ліягона,* лист. 2017, с. 123.

ДОСКОНАЛІСТЬ: ДАР БЛАГОДАТІ

"Я вірю в [Божу] досконалість і знаю, що ми Його духовні сини й дочки, які мають божественний потенціал стати такими, як Він. Я також знаю, що, як діти Бога, ми не повинні принижувати або паплюжити себе так, ніби карання самих себе якимось чином перетворить нас на особу, якою Бог хоче, щоб ми стали. Ні! Якщо ми маємо бажання каятися і завжди ставати більш праведними у своєму серці, я сподіваюся, що ми можемо прагнути особистого вдосконалення без негативних фізичних або емоційних наслідків, відчуття пригнічення чи руйнування самоповаги. …

Так, прийдіть до Христа, і вдосконалюйтеся в Ньому …—благає Мороній.— Люб[іть] Бога з усією вашою могутністю, розумом і силою, тоді … *через Його благодать ви мо[жете] бути досконалими в Христі*" [Мороній 10:32; курсив додано]. Наша єдина надія на справжню досконалість —отримати її як дар з небес. Ми не можемо "заробити" її. Таким чином, благодать Христа дарує нам не тільки спасіння від смутку, гріха і смерті, а й спасіння від нашої постійної самокритики".

Старійшина Джеффрі Р. Холланд, з Кворуму Дванадцятьох Апостолів, "Отож, будьте досконалими—зрештою", *Ліягона,* лист. 2017, сс. 40, 41.

ВІДПОВІДІ ДЛЯ ВАС

Як нам привести Спасителя у своє життя?

"Приймати [причастя] означає відкласти з нашого життя все, що не відповідає характеру, притаманному Христу, і зробити Його якості своїми власними. Це ширше пояснення значення покаяння: особа не лише відвертається від минулого гріха, а також і "повертає волю й серце до Бога" [Bible Dictionary, "Repentance"], йдучи вперед".

Старійшина Д. Тодд Крістофферсон, з Кворуму Дванадцятьох Апостолів, "Хліб живий, що з неба зійшов", *Ліягона,* лист. 2017, с. 39.

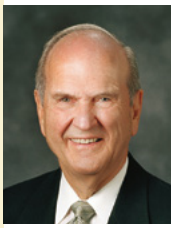

ЗАКЛИК СТОСОВНО КНИГИ МОРМОНА, ЩО ПРОЛУНАВ У КВІТНІ 2017 Р.

"Відтоді, як Президент Монсон закликав нас це робити шість місяців тому, я намагався дотримуватися його поради. Серед іншого, я склав переліки того, чим Книга Мормона є, що вона *підтверджує,* що вона *спростовує,* що вона *виповнює,* що вона *прояснює* і що вона *відкриває*. Коли я дивився на Книгу Мормона з таких точок зору, ця вправа принесла багато здогадок і натхнення! Я рекомендую її кожному з вас. [Див. складений президентом Нельсоном список у кінці його виступу]. …

[Поміркуйте над такими запитаннями:] Перше, яким би було ваше життя *без* Книги Мормона? Друге, чого б ви *не знали*? І третє, чого б ви *не мали*? …

Я знаю, що Президент Томас С. Монсон—пророк Бога на землі в наш час. Я люблю його і підтримую його усім своїм серцем".

Президент Рассел М. Нельсон, президент Кворуму Дванадцятьох Апостолів, "Книга Мормона: яким би було ваше життя без неї?", *Ліягона,* лист. 2017 р., сс. 61, 63.

ВІДКЛИКАННЯ—ЦЕ ПОЧАТОК, А НЕ КІНЕЦЬ

Річард М. Ромні
Співробітник редакції церковних журналів

Ми не отримуємо в Церкві підвищення або пониження. Ми йдемо вперед усі разом.

Одного мого друга нещодавно звільнили від покликання єпископа у його приході. Через кілька днів, знаючи, що я також служив єпископом, він захотів поговорити зі мною.

"Чи правильними є мої почуття?" —запитав він.

"А що ти відчуваєш?"

"Мабуть, відірваність. Я мав відношення до такої кількості людських життів, а зараз раптом усе скінчилося. Чи буду я колись настільки завантажений знову?"

Його питання повернуло мене в ті часи, коли я був відкликаний. Я пам'ятаю, що мав подібні почуття. Я звик присвячувати багато часу тому, щоб допомагати людям наближатися до Спасителя і до Небесного Батька. Я звик заохочувати їх шукати натхнення від Святого Духа і діяти за Його настановами. Служіння єпископом було чудовим благословенням, і тепер його не стало.

Але чи дійсно так? Коли минуло трохи часу, я зрозумів, що благословення, яким є служіння, ніколи не зникає. Це постійна можливість. Як учні Ісуса Христа, чи не повинні ми *завжди* пам'ятати Його? (Див. УЗ 20:77, 79). Чи не повинні ми *завжди* допомагати іншим наближатися до Спасителя і до Небесного Батька? Чи не повинні ми *завжди* допомагати іншим, особливо своєму подружжю і сім'ям, та прагнути натхнення від Святого Духа і діяти відповідно?

Мені спали на думку ці слова старійшини Далліна Х. Оукса, з Кворуму Дванадцятьох Апостолів: "Нас не "понижують", коли звільняють, і не "підвищують", коли покликають. Не існує поняття "вверх або вниз" у служінні Господу. Є лише "вперед або назад", і ця різниця визначається тим, як ми сприймаємо наше звільнення і наше покликання, та що у зв'язку з цим робимо. Одного разу я головував під час звільнення молодого президента колу, який 9 років віддав прекрасному служінню і тепер радів своєму звільненню та новому покликанню, яке щойно отримав разом з дружиною. Їх було покликано провідниками ясельної групи в їхньому приході. Тільки в цій Церкві такі зміни вважатимуться однаково почесними!"[1]

Коли ми розмовляли зі своїм другом, ми удвох зрозуміли, що служіння не закінчується з нашим звільненням від покликання, яким би воно не було. Для послідовників Христа служіння ніколи не закінчується. Невдовзі ми отримуємо нове покликання, і ми починаємо знову, коли разом рухаємося вперед. ■

ПОСИЛАННЯ

1. Даллін Х. Оукс, "Ключі і повноваження священства", *Ліягона,* трав. 2014, с. 49.

ФРАГМЕНТ КАРТИНИ *ШУКАЮЧИ ОДНОГО*, ХУДОЖНИК ЛІВ ЛЕМОН СВІНДЛ, КОПІЮВАННЯ ЗАБОРОНЕНО

Тед Р. Каллістер
Генеральний президент Недільної школи

ЩО Я МОЖУ РОБИТИ, АБИ БУТИ ВЧИТЕЛЕМ, БІЛЬШЕ СХОЖИМ НА СПАСИТЕЛЯ?

Коли я служив президентом місії в Торонто, Канада, до мене підійшов один з моїх помічників і сказав: "Президенте, як я можу бути кращим місіонером?" Моя перша відповідь була такою: "Ти чудово справляєшся". І так було в дійсності. Але він наполягав на своєму запитанні, тож я подумав якусь мить, а потім запропонував пораду. Усміхнувшись, він її прийняв.

Я розповів про цей простий випадок іншим місіонерам. Невдовзі інші старійшини та сестри приходили на свої співбесіди, ставлячи запитання: "Президенте, як мені бути кращим місіонером?" Завдяки тому простому запитанню одного місіонера дух покращення поширився по всій місії.

Подібним же чином, вчителі отримають конструктивну пораду, якщо будуть щиро ставити таке саме просте запитання Господу і своїм провідникам: "Що я можу робити, аби бути вчителем, більше схожим на Спасителя?" Господь пообіцяв: "Будь смиренним, і Господь Бог твій вестиме тебе за руку і дасть тобі відповідь на твої молитви" (див. УЗ 112:10).

Глибоко перейматися

Коли Дж. Б. Прістлі, англійського романіста, якось запитали, як він став таким знаменитим письменником, у той час як багато з його обдарованих одногрупників не досягли такого результату. Він відповів: "Різниця між нами не в здібностях, але в тому факті, що коли … вони просто бавилися захоплюючою ідеєю [щось написати], я вкладав у це всю свою душу!"[1]

Як учителі ми можемо ставити собі запитання: "Чи задоволені ми своєю нинішньою здатністю навчати" або "Чи вкладаємо ми всю свою душу в те, щоб навчати, як Спаситель?" Якщо так, чи готові ми відкинути всю гординю і не лише чекати настанов, але і активно їх шукати?

Смирення—це ключ

У нас є багато прекрасних учителів у Церкві, але істина в тому, що незалежно від того, наскільки багаторічним є їхній досвід, або які ступені вони здобули, або наскільки нас любить клас, ми можемо покращуватися і ставати більше подібними до Взірцевого Учителя за умови, що ми маємо смирення. Можливо, найголовнішою якістю вчителя, подібного до Христа, є здатність навчатися. Смирення—це така якість, яка не лише запрошує Духа, але і збуджує наше бажання вдосконалюватися.

Якось я зустрічався з президентами Недільної школи, які були розчаровані тим, що один або кілька вчителів у їхньому приході чи філії вважали себе настільки досвідченими або досконалими, що не потребували подальших настанов або не відвідували наради для вчителів. Це засмутило мене, бо я ніколи ще не зустрічав учителя, який би не міг певним чином покращитися.

Я знав, що якщо навіть найдосвідченіший вчитель прийде на вчительську нараду зі смиренним серцем і всією душею бажатиме навчатися, такий учитель *дійсно* отримає божественне натхнення і відчуття того, як він чи вона може вдосконалюватися. Я був на десятках вчительських нарад і завжди ішов з них, здобувши новий погляд чи бажання покращити якусь навичку або здібність, яку слід відшліфувати і вдосконалити.

Потреба розвивати навички вчителювання

У когось може іноді виникати думка, що навички або методи викладання є просто механічними або мирськими засобами. Однак, якщо їх добре розвинути, ці навички дозволяють Духові обирати з великої кількість варіантів того, як краще задовольняти потреби кожного учня. Хто є більш продуктивним: людина, яка намагається зрізати дерево кишеньковим ножем, чи та ж сама людина, яка використовує ланцюгову пилу? У обох випадках одна й та сама людина має однакову силу і характер, але в другому випадку вона працюватиме набагато продуктивніше, бо матиме ефективне знаряддя. Навички викладання стають божественним знаряддям у руках Духа.

Навчання і застосування, рольові ігри, вивчення і спостереження можуть допомогти вчителю з будь-яким рівнем майстерності розвинути такі навички, на які може покладатися Дух, допомагаючи нам у стилі викладання наближатися до Учителя. Багато з цих навичок можна розвивати на вчительських нарадах.

Господь може скеровувати і формувати нас

Декому може здаватися, що вони просто нездатні навчати, як Спаситель—це просто поза їхніми можливостями. Петро міг думати, що він не більше, ніж просто рибалка; Матвій був зневаженим збирачем податків. Однак за допомогою Спасителя кожен з них став великим провідником і вчителем євангелії.

Здатність Господа скеровувати і формувати нас чимось схожа на досвід Мікеланджело під час його праці над найкращим, на думку багатьох, витвором, що вийшов з рук людини—*Давидом*.

Перед тим, як Мікеланджело взявся до роботи, двом іншим скульпторам, Агостіно ді Дуччо і Антоніо Росселліно, було доручено створити цю статую. Обидва стикнулися з однаковою проблемою:

КАРТИНА ДЖАСТІНА КУНЦА

колонна була належної висоти й ширини, але мармур був сильно потрісканий. Ді Дуччо, а потім Росселліно спробували застосувати свій мистецький талант до цієї колони, але безрезультатно. На ній було надто багато дефектів[2]. Згодом кожен з них відмовився від неї. Мікеланджело бачив ті ж самі дефекти, але він також дивився глибше. Він побачив живого, дихаючого, величного Давида, від якого й у наш час перехоплює подих у багатьох тих, хто уперше на нього дивиться.

Подібним же чином Бог проголосив, що повноту Його євангелії буде "проголошено слабкими й простими до кінців землі" (УЗ 1:23). Бог бачить наші недосконалості і недоліки, але Він також дивиться глибше. Він здатний не лише допомогти нам подолати наші слабкості, але також і перетворити ті слабкості на силу (див. Етер 12:26–27). Він може шліфувати і вдосконалювати наші навички та вміння навчати, аби ми могли стати більш подібними до Спасителя у викладанні.

Яким чином ми можемо стати більш подібними до Спасителя у викладанні

Далі подано кілька основних кроків, яких усі ми маємо прагнути, аби стати більш подібними до Спасителя у викладанні:

- **Навчати Духом:** знати, що саме Дух дає життя і дихання та наповнює змістом наші уроки (див. УЗ 43:15).
- **Зосереджуватися на доктрині:** визнавати, що доктрина, як її викладено в Писаннях і сучасними пророками, має в собі силу змінювати життя (див. Алма 31:5).
- **Мати спрагу до здобуття знань:** пам'ятати, що ідеальний учитель також є ідеальним шукачем знань (див. УЗ 88:118).
- **Прагнути одкровення:** знати, що з кожним покликанням навчати приходить право на отримання одкровення задля звеличування покликання (див. УЗ 42:61).
- **Виявляти любов:** знати імена всіх учнів, молитися за кожного з них окремо, виявляти особисту зацікавленість в кожному (зокрема в тих, хто має особливі потреби) і вдумливо допомагати тим, хто не приходить на уроки (див. Мороній 7:47–48).

Особисте оцінювання

Апостол Павло дав таку пораду: "Випробовуйте самих себе, чи ви в вірі" (2 Коринтянам 13:5). Це можна перефразувати для вчителів таким чином: "Перевіряйте себе, чи ви викладаєте у спосіб Спасителя, чи у свій власний спосіб". Початок року—це слушний час, щоб провести таку перевірку. Відповідним чином ми пропонуємо вам відповісти на запитання для особистого оцінювання, що додаються до цієї статті. Якщо ви це зробите, Дух допоможе вам знати, на чому слід зосереджуватися, аби стати вчителем, більше подібним до Спасителя, і як ви можете набувати та розвивати необхідні якості та вміння, аби цього досягнути. ■

ПОСИЛАННЯ

1. J. B. Priestley, *Rain Upon Godshill* (1939), 176.
2. Див. "Michelangelo's David", accademia.org/explore-museum/artworks/michelangelos-david.

Вдосконалення **вчителя, подібного до Христа:** Особисте оцінювання

Обдумайте наведені далі принципи ефективного викладання. Скористайтеся наданим пустим місцем, щоб записати напрямки, де, за відчутим спонуканням, ви можете зростати.

1. Я відвідую наради для вчителів зі смиренним бажанням навчатися і брати участь (див. УЗ 112:10).	
2. Я регулярно записую відчуття, які отримую від Духа. Це допомагає мені в якості учня і вчителя (див. УЗ 76:28).	
3. Я починаю готуватися до уроків щонайменше за тиждень (див. УЗ 88:118–119).	
4. У мене є належний баланс між настановами вчителя й обговоренням у класі (див. УЗ 88:122).	
5. Я гаряче молюся, щоб мати Духа, аби бути знаряддям в руках Бога (див. УЗ 42:14).	
6. Я приділяю час тому, щоб розмірковувати над уривком з Писань до того, як прочитати урок або допоміжний матеріал, і таким чином розширюю можливість отримання одкровення (див. УЗ 42:61).	
7. Я допомагаю своїм учням, особливо молоді, не лише вивчати євангелію, але також ставати ефективними вчителями, аби вони могли стати кращими місіонерами, провідниками, вчителями і батьками (див. УЗ 88:77).	
8. Я молюся поіменно за учнів мого класу (див. Лука 22:32).	
9. Чи я зв’язуюся з учнями мого класу, які не відвідують уроки? (Див. Лука 15:1–7).	
10. Яка найбільша складність у тому, щоб стати вчителем схожим на Христа, і як мені подолати її?	

Для поглибленого оцінювання дивись особисте оцінювання на с. 37 посібника *Навчати, як навчав Спаситель.*

БОГ ВІДКРИВ ЦЕ МЕНІ

Рейчел Х. Літем

Ця нова серія висвітлює життя відданих жінок та містить їхні послання. Їх узято з книги *At the Pulpit: 185 Years of Discourses by Latter-day Saint Women* (2017). Вибрані розділи можна знайти на сайті *churchhistorianspress.org/at-the-pulpit*.

Я думаю, що належу до найщасливіших дівчат в усьому світі, і саме євангелія наповнює мене таким відчуттям, бо я дійсно знаю, що євангелія істинна. Я дійсно знаю, що Бог—наш Батько, і Його Син, Ісус Христос, зійшли на землю і принесли євангелію, встановили її і говорили з пророком Джозефом Смітом. …

Я відчуваю, що якби жила вічно, я б ніколи повністю не змогла віддячити Небесному Батькові за благословення, які приходять у моє життя, за привілей прийти у світ і складати свідчення, розповідати про те, що євангелію було відновлено, про повноваження, які Христос надав Своїм служителям, і про благословення, які ще чекають попереду на тих, хто слухає і виконує слова істини, життя і спасіння. …

Іноді я думаю, що ми, молоді люди, вдома не завжди усвідомлюємо відповідальність, яку на нас покладено. Ми не завжди пам'ятаємо, що ті, хто стоять біля нашого керма, вже немолоді люди, і що, коли наші батьки та матері підуть з цього життя, нам доведеться виконувати їхню роботу; ми—ті люди, які в майбутньому будуть нести відповідальність за Сіон. Чи ми виконуємо свою частину і готуємо себе, щоб бути спроможними виконувати роботу, яку виконували наші батьки?

… Чи здатні ми сказати, які обіцяння дав нам Бог за вірне дотримання Його заповідей? Чи знаємо ми стародавній літопис, у якому ідеться про мешканців цього континенту—Книгу Мормона? І чи знаємо ми величні істини, викладені в ній, і ті книги, що навчають нас красі роботи, до якої ми залучені в наш час? Боюся, що ми недостатньо глибоко знаємо принципи євангелії і що ми не настільки старанні, як маємо бути[1].

Кому багато дано, від того багато і вимагається; і ви знаєте, кожен з вас, як багато нам було дано, і скільки від нас буде вимагатися [див. Лука 12:48; УЗ 82:3]. Чи готуємо ми себе до того, щоб не зазнати невдачі? Давайте ж жити кожним словом, що виходить з вуст Божих [див. Повторення закону 8:3; Матвій 4:4; УЗ 84:44]. Давайте ж жити так, щоб Він

ПРО СЕСТРУ ЛІТЕМ

Рейчел Ханна Літем (1884–1979) стала другою жінкою, яку було включено до офіційного звіту Церкви про конференції, коли вона промовляла просто неба на зборах, що проводилися під час Генеральної конференції 5 квітня 1908 р.

Вона належала до першого покоління незаміжніх жінок, які служили для Церкви місію з проповідування. У вересні 1906 року, коли їй було 22 роки, їй доручили служити на місії у штаті Колорадо.

Після повернення до Солт-Лейк-Сіті в 1908 році сестра Літем служила гідом-волонтером в Інформаційному бюро на Храмовій площі. Бюро відкрили в 1902 році з метою надання точної інформації та поширення церковної літератури тим, хто відвідував Храмову площу.

У цей період генеральні конференції проводилися в Скинії на Храмовій площі. Коли в Скинії більше не було місць, відвідувачів направляли до Залу Асамблей, що знаходився поруч, і там проводили збори. Коли наповнювався Зал Асамблей, люди збиралися на галявині біля будівлі Інформаційного бюро, де одночасно з генеральною конференцією проводилися збори.

Це послання є уривком з виступу сестри Літем, з яким вона звернулася під час тих зборів, що проводилися одночасно з генеральною конференцією 5 квітня 1908 р. Розділові знаки та вживання великої літери узгоджено із сучасним правописом.

завжди пишався нами, благословляв і любив нас.

… Я хочу сказати ще раз: я знаю, що євангелія істинна. Не тому, що мій батько це знає, не тому, що моя мати завжди навчала мене цьому, але тому, що я знаю, що євангелія істинна, бо Бог відкрив це мені. Його Дух приніс свідчення моєму духові [див. Римлянам 8:16], і те свідчення є найбільшим Божим даром для мене.

Нехай Бог благословляє всіх нас. Про це я прошу в ім'я Ісуса Христа, амінь. ■

Excerpted from Jennifer Reeder and Kate Holbrook, eds., At the Pulpit: 185 Years of Discourses by Latter-day Saint Women *(2017), 133–135.*

ПОСИЛАННЯ

1. Щомісячні листи сестри Літем до її президента місії виявляють її старанність. 25 лютого 1907 року вона писала: "Я занурилися у виконання свого обов'язку і отримую величезне задоволення від своїх трудів" (Colorado Denver South Mission General Minutes, 166).

ФОТОГРАФІЮ РЕЙЧЕЛ ЛІТЕМ ЛЮБ'ЯЗНО НАДАНО БІБЛІОТЕКОЮ ІСТОРІЇ ЦЕРКВИ; РАМКА ВІД GETTY IMAGES

“А ви за кого Мене маєте?”

ПЕТРОВЕ СВІДЧЕННЯ ПРО ХРИСТА

Террі Б. Болл
Викладач кафедри релігійної освіти, Університет Бригама Янга

Віруючі люблять апостола Петра—можливо тому, що він здається нам щирим і збагненним. Нам зрозумілі його почуття. Ми захоплюємося його відвагою, коли він відмовився від усього “зараз” же, залишивши свої сіті, коли Учитель покликав: “Ідіть за Мною, Я зроблю вас ловцями людей!” (Матвій 4:18–20). Ми розуміємо його збентеження, коли він намагався осягнути значення і послання, що міститься в притчах (див. Матвій 15:15–16). Ми відчуваємо, як відчайдушно він закричав: “Рятуй мене, Господи!”, коли тієї ночі його ноги й віра похитнулися на бурхливих водах Галілейського моря (Матвій 14:22–33). Ми розуміємо його благоговіння на Горі переображення (див. Матвій 17:1–13). Ми плачемо з ним через сором, коли він тричі зрікався Ісуса (див. Матвій 26:69–75), тужимо з ним у Гефсиманії (див. Матвій 26:36–46) і разом з ним радіємо й дивуємося біля порожньої гробниці (див. Іван 20:1–10).

Можливо, автори Євангелій хотіли, аби ми встановили цей особистісний зв’язок з Петром. Здається, що у своїх оповідях вони навмисно зберегли більше описів його стосунків та розмов з Ісусом, ніж з будь-яким іншим з перших апостолів[1]. Багато з нас припускає, що Петру приділяється така велика увага в Євангеліях через те, що він став речником і головним серед апостолів. Але можливо, Матвій, Марк, Лука та Іван так часто і зворушливо розповідають про спілкування Петра з Ісусом через те, що вони сподівалися, що коли ми полюбимо і зрозуміємо Петра, покращиться наша підготовленість та спроможність прийняти його особливе свідчення про Христа—свідчення, для виголошення якого Петра було ретельно підготовлено.

ЗРЕЧЕННЯ ПЕТРА, ХУДОЖНИК КАРЛ ГЕНРІХ БЛОХ.

Коли ми полюбимо і зрозуміємо апостола Петра, покращиться наша підготовленість та спроможність прийняти його особливе свідчення про Христа.

СПАСИТЕЛЬ ХОДИВ ПО ВОДІ, ХУДОЖНИК УОЛТЕР РЕЙН

Підготовка Петра

Коли Петро ходив разом з Ісусом під час Його земного служіння, свідчення цього апостола про те, що Учитель був Месією, як здається, здобувалося шляхом розумової праці, практичного досвіду та одкровень, які він отримував. Тобто його свідчення, як і наше в цей час, приходило через голову, руки і серце.

Петро знав, що Ісус з Назарета був більше, ніж людиною, бо він бачив, як Ісус повертав зір сліпим, очищував прокажених, давав кульгавим ходити і повертав до життя померлих (див. Матвій 11:4–5; див. також Іван 2:11; 10:25; 20:30–31). Його логічне ствердження, що Ісус є Христос, було підсилене тим, про що він дізнався, коли діяв відповідно до вказівок Учителя. Він закинув сіті, як наказав Спаситель, і впіймав дуже багато риби (див. Лука 5:1–9; Іван 21:5–7). Коли Спаситель запрошував його: "Іди",—він ішов по воді (див. Матвій 14:22–33). І коли він роздавав маленькі хліби і рибку великому натовпу, як наказав це Спаситель, в його власних руках сталося диво: їжі ставало все більше і більше (див. Іван 6:1–14).

Ті свідчення, отримані через розум і руки, значною мірою доповнили найпотужніше свідчення, отримане Петром—свідчення, яке він отримав у своєму серці. Коли Ісус запитував Своїх учнів: "За кого народ уважає Мене?"—вони переказували поширені серед своїх сучасників умовиводи. Спаситель персоніфікував запитання, сформулювавши його так: "А ви за кого Мене маєте?" (див. Матвій 16:13-15). Не вагаючись, Петро сказав: "Ти—Христос, Син Бога Живого!"

А Ісус відповів і до нього промовив: "Блаженний ти, Симоне, сину Йонин, бо не тіло і кров тобі оце виявили, але Мій Небесний Отець" (Матвій 16:16–17).

Підготовка Петра до того, щоб бути особливим свідком Христа, включала досвід, який здобувався під час особистісного спілкування з Ісусом[2]. Така індивідуальна порада і скерування часто надавалися, коли Петро звертався до Спасителя з питаннями, або коли Христос розумів, що Петро потребує подальших настанов[3].

Петро також з усіх учнів найчастіше отримував догану[4]. Дивовижним є те, що він обирав не ображатися, але натомість продовжував іти за Учителем, щодня поглиблюючи своє свідчення і знання про Нього[5].

Підготовка галілейського рибалки досягла свого апогею під час подій, що відбулися після розп'яття. Коли Петро почув, що гробниця порожня, він поспішив, щоб побачити це на власні очі, й пішов звідти "і дивувався, що сталось" (Лука 24:1–12; див. також Іван 20:1–9). Лука записує, що в певний час у той же день воскреслий Спаситель явився Петрові приватно, хоча ми мало що знаємо про цю подію (див. Лука 24:34; 1 Коринтянам 15:3–7). Пізніше того ж вечора воскреслий Господь явився апостолам і кільком іншим учням, пропонуючи їм доторкнутися до ран на Його тілі. Потім Він розширив їхнє розуміння, пояснивши, як Його Воскресіння стало виповненням пророцтв, написаних в законі Мойсея і

Петро знав, що Ісус з Назарета був більше, ніж людиною, бо він бачив, як Ісус повертав зір сліпим, очищував прокажених, давав кульгавим ходити і повертав до життя померлих.

ФРАГМЕНТ КАРТИНИ *ЗЦІЛЕННЯ СЛІПОГО*, ХУДОЖНИК КАРЛ ГЕНРІХ БЛОХ

в Писаннях, та проголосив: “А ви свідки того” (див. Лука 24:36–48; див. також Марк 16:14; Іван 20:19–23). 11 учнів пізніше пішли до Галілеї, як наказав їм Спаситель, а там “на горі, куди звелів їм Ісус”, Він запевнив їх: “Дана Мені всяка влада на небі й на землі” (див. Матвій 28:7, 10, 16–20).

Завдяки всьому цьому голова, руки і серце Петра у подальшому були підготовлені, щоб свідчити про воскреслого Христа, бо він бачив воскреслого Господа своїми очима, чув Його своїми вухами, доторкався до Нього своїми руками і знову відчував підтвердження Духа в своєму серці.

Завдання Петра

Так само як Петру знадобився час, навчання і досвід, щоб повною мірою зрозуміти викупительну місію Месії, усвідомлення його власної місії як особливого свідка Христа також було поступовим процесом.

Здається, що повне розуміння того, що від нього вимагалося, прийшло до Петра тоді, коли Господь навчав його на берегах Галілейського моря. Після того як він двічі доторкався до ран на воскреслому тілі Учителя, завданих розп’яттям, але, вочевидь все ще не знаючи, що ж йому самому робити, Петро оголосив: “Піду риби вловити” (Іван 21:3). Тепер, коли Ісуса з ними більше не було, здавалося, що Петро змирився з поверненням до свого старого життя і до своєї професії. Його брати пішли за ним.

Працюючи всю ніч, вони нічого не вловили. Наближаючись до берега, вочевидь виснажені й підупалі на дусі, вони побачили на березі людину, яку не могли впізнати. Той чоловік переконував їх знову закинути сіті. Можливо, пригадавши попередній випадок, коли вони виконали подібну пораду й мали великий улов, рибалки погодилися, цього разу не протестуючи і не ставлячи запитань (див. Лука 5:1–9; Іван 21:3–6). Коли вони затягнули сіті і знову мали багато риби, Іван вигукнув Петрові: “Це ж Господь!” (Іван 21:7). Надто нетерплячий, щоб чекати, поки човен дістанеться берега, Петро “кинувся в море”, щоб скоріше наблизитися до Вчителя (Іван 21:7). Коли інші прибули, то побачили їжу—рибу і хліб,—яка на них чекала (див. Іван 21:9).

Попоївши, Ісус звернувся до Петра, вірогідно вказуючи на рибу, яку Петро вирішив ловити, і запитав Свого апостола: “Симоне, сину Йонин, чи ти любиш мене більше цих?” (Іван 21:15). Безсумнівно,

“Симоне, сину Йонин, чи ти любиш мене більше цих?”

ЧИ ТИ ЛЮБИШ МЕНЕ БІЛЬШЕ ЦИХ?, ХУДОЖНИК ДЕВІД ЛІНДСЛІ

Петрові це питання здалося дивним. Звичайно ж, він любив Спасителя більше, ніж рибу—або рибальство. Можливо, був відтінок недовіри в його відповіді: "Так, Господи, відаєш Ти, що кохаю Тебе!",—на що Ісус відповів: "Паси ягнята Мої!" (Іван 21:15). Знову Спаситель ставить це ж саме запитання Петрові, і Петро знову каже про свою любов до Христа, а Христос знову дає наказ: "Паси вівці Мої!" (Іван 21:16). Петро засмутився, коли Ісус попросив утретє, щоб учень завірив Його у своїй любові. Ми можемо відчути пафос і пристрасть у третьому свідченні Петра: "Ти все відаєш, Господи, відаєш Ти, що кохаю Тебе!" (Іван 21:17). І знову Ісус наказує: "Паси вівці Мої!" (Іван 21:17).[6] Якщо Петро по-справжньому любив Господа, тоді він більше не був рибалкою, але ставав пастирем, щоб дбати про отару Вчителя[7]. Всі вчинки та служіння Петра з того часу й надалі підтверджують, що він нарешті зрозумів своє завдання і місію бути особливим служителем і свідком Христа.

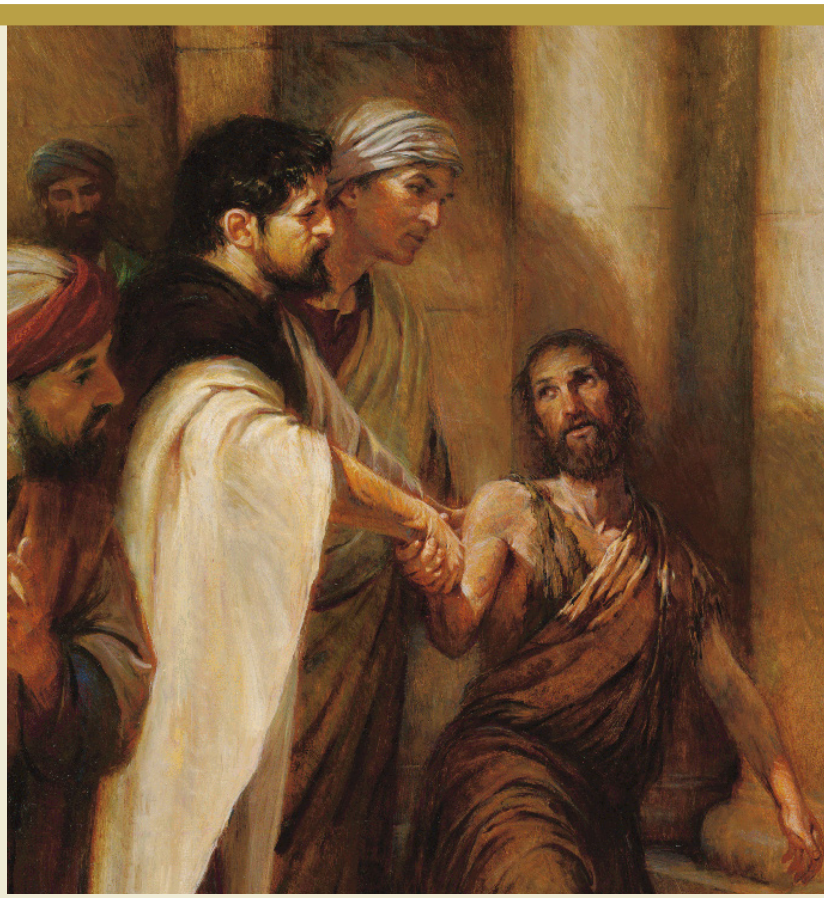

Петро виконав своє завдання, дане Христом, з надзвичайною вірою: він сказав кривому чоловікові біля храму: "У Ім'я Ісуса Христа Назарянина устань та й ходи!"

ФРАГМЕНТ КАРТИНИ *ЩО Я МАЮ, ДАЮ ТОБІ*, ХУДОЖНИК УОЛТЕР РЕЙН

Свідчення Петра

Після того дня в Галілеї Петро пішов з надзвичайною вірою, відвагою і ретельністю виконувати своє завдання, отримане від Христа. Як головний апостол він узявся за виконання свого покликання головувати над Церквою. Хоча у Петра було багато обов'язків у цьому чині, Він ніколи не нехтував своїм зобов'язанням завжди бути свідком Христа: серед натовпу, що зібрався під час пролиття Святого Духа в день П'ятдесятниці (див. Дії 2:1–41), на ґанку в Соломоновім храмі після дивовижного зцілення (див. Дії 3:6–7, 19–26), коли його було заарештовано і приведено до юдейських провідників (див. Дії 4:1–31; див. також Дії 5:18–20), під час проповідування святим (див. Дії 15:6–11) та у своїх посланнях.

У своїх посланнях Петро розмірковує про своє особисте свідчення про Христові страждання і висловлює надію стати "співучасник[ом] слави, що повинна з'явитись" (1 Петра 5:1). В кінці він рішуче визнає, що також "незабаром повинен покинути оселю свою, як і Господь наш Ісус Христос об'явив був мені" (2 Петра 1:14).

Можливо, коли Петро робив це урочисте спостереження, він розмірковував над словами Ісуса, промовленими до нього багато років тому на берегах Галілеї. Там, після того як Ісус наказав Петрові пасти Його овець, Він проголосив: "Коли був ти молодший, то ти сам підперізувався, і ходив, куди ти бажав. А коли постарієш, свої руки простягнеш, і інший тебе підпереже, і поведе, куди не захочеш" (Іван 21:18). Як пояснив Іван: "А оце [Ісус] сказав, якою то смертю той Бога прославить. Сказавши таке, Він говорить [Петрові]: Іди за Мною!" (Іван 21:19). Безсумнівно, що коли Петро був у похилому віці й думав про смерть, він відчував мир і радість, знаючи, що дійсно наслідував Христа у своєму житті й був готовий наслідувати Його у смерті.

Хотілося б, щоб у Новому Завіті збереглося більше інформації про справи Петра і написаного ним.

Те, що збереглося, є безцінним і допомагає відчувати любов до цього вірного рибалки. Записи, хоча їх і небагато, показують нам, яким чином Ісус ретельно та особисто підготував Петра бути Його особливим свідком. Коли ми читаємо оповідь, то можемо зрозуміти, наскільки наша віра в Христа і розуміння зростають разом з Петровими. Те зростання дає нам надію і бачення наших власних шляхів до віри. Коли ми дивимося, чого Христос сподівався від Петра, а потім бачимо, з якою відвагою і відданістю той трудився над виконанням свого завдання, даного Спасителем, то нам спадає на думку: "А чого Христос очікує від мене?" та "Чи роблю я достатньо?" Коли ми вивчаємо Петрове свідчення про Христа, то помічаємо в собі бажання вторувати його словам: "Ми ж увірували та пізнали, що Ти Христос, Син Бога Живого!" (Іван 6:69). ■

ПОСИЛАННЯ

1. Хоча свідчення, діяння та вчинки апостола Павла більш детально описані в Новому Завіті, ніж те, що стосується Петра, Павло не був серед перших Дванадцятьох і не згадується в чотирьох Євангеліях.
2. Див. Матвій 17:1–13; 26:36–46, 58; Марк 13:1–37; Лука 8:49–56; 9:28–36.
3. Див. Матвій 17:24–27; 18:2–35; 19:27–20:28; Лука 12:31–49; Іван 13:6–19.
4. Див. Матвій 14:31; 15:15–16; 26:33–34, 40; Марк 8:32–33; Іван 18:10–11.
5. Про Петра і про часті догани, які він отримував від Христа, Президент Спенсер В. Кімбол (1895–1985) зазначав: "Він іноді докоряв Петрові, бо любив його, а Петро, будучи видатною людиною, був спроможний зростати, завдяки цим доганам. Є чудовий вірш у Приповістях, який усі ми маємо пам'ятати: "Ухо, що навчання життя вислуховує, буде перебувати між мудрими. Хто напучування не приймає, той не дбає про душу свою, а хто слухається остороги, здобуде той розум" (Приповісті 15:31-32). Мудрий той провідник або послідовник, який може сприймати "навчання життя". Петро міг це робити, бо знав, що Ісус любив його, а Ісус міг підготувати Петра до дуже відповідальної роботи в царстві" ("Jesus: The Perfect Leader," *Ensign,* Aug. 1979, 5).
6. Деякі автори зазначають, що даючи Петрові тричі підтвердити свою любов до Нього, Христос давав йому можливість реабілітуватися після трикратного зречення тієї жахливої ночі. Див., наприклад, James E. Talmage, *Jesus the Christ,* 3rd ed. (1916), 693; Джеффрі Р. Холланд, "Перша велика заповідь", *Ліягона,* лист. 2012, сс. 83–84). Для обговорень на тему зречення та уроків, яких воно навчає, див. Gordon B. Hinckley, "And Peter Went Out and Wept Bitterly", *Ensign,* May 1979, 65–67; Neal A. Maxwell, "A Brother Offended", *Ensign,* May 1982, 37–38. Інші дослідники, вказуючи на невеликі відмінності в грецькому тексті, висловлюють припущення, що три запитання були поставлені для того, щоб навчати Петра різних аспектів та обов'язків його покликання. Відповідно до цього, Спаситель двічі запитав Петра "Чи ти любиш Мене?", використовуючи для слова "любиш" грецьке слово *agapao,* маючи на увазі соціальний або моральний різновид любові, яку часто вважають божою або безумовною любов'ю і для перекладу цього поняття використовують слово "милосердя". Коли Ісус утретє запитав Петра: "Чи ти любиш Мене?"— Він використав для слова "любиш" слово *phileo,* маючи на увазі дружбу, приязнь або братерську любов. Цікаво, що, відповідаючи на всі три запитання, Петро підтверджував свою любов, використовуючи слово *phileo.* На перше підтвердження Петрової любові Христос наказав йому "паси", що є еквівалентом грецького слова *bosko,* яке означає пасти або годувати Його "ягнят", грецькою *arnion,* що означає молода або новонароджена вівця. На друге підтвердження Петрової любові Христос наказав йому "паси", що є еквівалентом грецького слова *poimaino,* яке означає піклуватися або пасти Його "овець", з грецької *probaton,* що означає доросла вівця. У відповідь на третє Петрове запевнення любові до Христа він повинен був *bosko* Його *probaton*. Таким чином, ставлячи це запитання три рази трьома способами, Спаситель запитував цього учня, чи мав він милосердя і братерську любов до Нього, і в своїх наступних наказах Спаситель навчав Петра, що він мав не лише годувати, але і піклуватися як про молодь так і про дорослих у Його отарі.
7. Щоб знайти більш докладну інформацію щодо цієї події та принципів, які можна засвоїти завдяки їй, див. Robert D. Hales, "When Thou Art Converted, Strengthen Thy Brethren", *Ensign,* May 1997, 80–83.

Петро відчував мир і радість, знаючи, що він дійсно наслідував Христа у своєму житті й був готовий наслідувати Його у смерті.

Старійшина Д. Тодд Крістофферсон
З Кворуму Дванадцятьох Апостолів

Свобода віросповідання: наріжний камінь миру

Тож досягаймо миру, працюючи разом заради збереження і захисту свободи всіх людей вибирати релігію чи вірування і сповідувати їх.

Старійшина Крістофферсон виступив з цим посланням під час міжнародної конференції, що відбулася в Сан-Паулу, Бразилія, 29 квітня 2015 року.

Я щиро вдячний за запрошення бути з вами цього вечора на цьому міжконфесійному зібранні, де мусульмани, сикхи, католики, адвентисти, іудеї, євангелісти, мормони, рідновіри, люди, які не сповідують жодної з релігій, та багато інших, пліч-о-пліч з урядовими керівниками та провідними бізнесменами зібралися разом, щоб обговорювати і звеличувати свободу віросповідання. Дійсно, уже сам факт того, що ми зібралися разом на цьому унікальному форумі містить в собі величний символ.

Мені особливо приємно бути тут, у Бразилії, країні з розмаїттям культур і народів. З усім своїм розмаїттям, у тому числі релігійним розмаїттям, Бразилія процвітала і продовжуватиме процвітати. Нещодавно Бразилія була визнана як такою, де обмеження релігії державою є найменшим[1]. Я вітаю Бразилію з такою видатною відмінністю. Бразилія зараз має відповідальність бути лідером у всесвітньому русі сприяння такій свободі. Як сказав Ісус Христос у Новому Завіті:

“Ви—світло для світу. Не може сховатися місто [у нашому випадку країна], що стоїть на верховині гори. …

Отак ваше світло нехай світить перед людьми, щоб вони бачили ваші добрі діла, та прославляли Отця вашого, що на небі” (Матвій 5:14, 16).

ІЛЮСТРАЦІЯ ДЖОШУА ДЕННІСА

Шановні колеги, світу потрібне світло Бразилії, щоб сяяти довго і яскраво. Цього вечора ми уславлюємо те, у що таке бачення може перерости.

Передісторія і основоположні принципи

Релігійна свобода—наріжний камінь миру в світі, де існує багато конкуруючих філософій. Вона дає нам всім простір, щоб визначити для себе, що ми думаємо і у що віримо—щоб жити за істиною, яку Бог посилає в наші серця. Вона дає можливість співіснування різних релігійних переконань, захищає вразливих і допомагає залагоджувати конфлікти. Отже, згідно з висновками, до яких у багатьох випадках приходив Європейський суд з прав людини, свобода віросповідання є вкрай важливою для віруючих і "також є важливим надбанням для атеїстів, агностиків, скептиків та незацікавлених". Це тому, що "на ній основується плюралізм, нероздільно пов'язаний з демократією в суспільстві, яка дорогою ціною завойовувалася упродовж століть"[2].

Міцна свобода—це не лише те, що політичні філософи називають "негативною" свободою мати спокій від інших—як би важливо це не було. Натомість є більш повноцінна "позитивна" свобода—свобода жити відповідно до чиїхось релігійних переконань або вірувань, коли толерантність, повага і бажання задовольнити потреби різних віросповідань відчуваються на юридичному, політичному та соціальному рівнях.

Ми застосовуємо свою свободу релігій та вірувань, щоб встановити наші найголовніші переконання, без чого всі людські права втратять сенс. Як ми можемо заявляти, що маємо свободу слова, якщо не можемо сказати про те, у що дійсно віримо? Як ми можемо заявляти, що маємо свободу зборів, якщо не зможемо збиратися з тими, хто поділяє наші ідеали? Як ми можемо радіти свободі преси, якщо не зможемо публічно друкувати або публічно розповідати, ким ми насправді є?

Хороша новина в тому, що відбулися значні позитивні зміни в поширенні свободи віросповідання. Я помічав ці позитивні зміни упродовж свого життя. Один приклад цього—1948 рік, коли мені було лише три роки, Генеральна Асамблея Організації Об'єднаних Націй ухвалила Загальну декларацію прав людини, яка проголошувала, що "кожна людина має право на свободу думки, совісті і релігії"[3].

Коли мені був 21 рік, проводилися переговори про те, щоб зробити Декларацію Об'єднаних Націй обов'язковою. Той договір, відомий під назвою Конвенція про громадянські і політичні права, посилив ідею про те, що кожній людині слід володіти "свободою мати чи приймати релігію або переконання на свій вибір і свободою сповідувати свою релігію та переконання як одноосібно, так і спільно з іншими, публічно чи приватно, у відправленні культу, виконанні релігійних і ритуальних обрядів та вчень"[4]. Той договір набрав чинності через 10 років, у 1976 році.

На 2017 рік 169 країн були учасницями цього договору—практично кожна розвинена країна у світі[5]. У Американській Конвенції з прав людини (Пакт Сан-Хосе, Коста-Рика), яку було прийнято в 1969 році і вона набрала чинності з 1978 року, практично тими ж словами захищається свобода віросповідання[6].

Серйозні причини стали поштовхом для такого прогресу, і вони повинні спонукати нас робити ще більше. Релігійна свобода перебуває у прямій залежності з величезною кількістю позитивних змін в економіці, охороні здоров'я та громадському житті[7]. Загалом, віруючі мають краще сімейне життя, міцніші шлюби, менший показник зловживання наркотиками та злочинності, вищий рівень освіти і більше бажання здійснювати волонтерське служіння та робити пожертвування на користь благодійних організацій, мають кращі навички праці, довше живуть, мають краще здоров'я, більший доход і вищий рівень благополуччя та щастя[8]. Зрозуміло, що релігійна свобода і сповідування релігії зміцнюють суспільство.

Необхідно бути пильними та співпрацювати

На жаль, захист, який надається свободі віросповідання та переконанням, часто є слабким, його не сприймають і піддають нападкам. Незважаючи на розширення свободи віросповідання, сильна протидія намагається стримати її навіть у країнах, де історично її захищали найсильніше. Ця протидія є переважною або набирає обертів у багатьох країнах. У багатьох частинах світу подібні свободи, які ми із задоволенням спостерігаємо тут, у Бразилії, є недосяжними.

Зазначу, що в 2013 році приблизно 5,5 мільярдів людей—77 відсотків світового населення—жили у країнах з високим або дуже високим рівнем обмежень

релігійної свободи, у порівнянні з 68 відсотками усього за шість років до цього[9].

Практично всі країни Західної демократії заявляють, що вірять у принцип свободи віросповідання. Але саме застосування принципу викликає полеміку. Загроза релігійній свободі, як правило, виникає тоді, коли люди та організації намагаються сказати або зробити щось—чи відмовляються казати або робити щось,—що суперечить філософії або цілям можновладців, у тому числі політичній більшості. Релігія часто йде всупереч культурі суспільства і тому непопулярна. З цієї причини свобода віросповідання, навіть там, де її загалом підтримують, часто на практиці наражається на жорстокий опір.

В Європі та Північній Америці суперечності виникають з таких питань: чи можуть церкви вирішувати, кого наймати (чи не наймати) у якості священнослужителів; чи може людина носити релігійний одяг або символи на роботі чи в навчальному закладі; чи повинні співробітники сплачувати за контрацептиви та аборти; чи можна людину змушувати надавати такі види послуг, які ображають її вірування; чи можна відмовляти або позбавляти професійної чи університетської акредитації через моральні норми або вірування; і чи треба вимагати, щоб у релігійні студентські організації приймали студентів з протилежними віруваннями.

Бразилія з її релігійним розмаїттям, також відчуває подібні проблеми, такі як: закриття магазинів у неділю, носіння релігійного одягу та захист афро-бразильських традицій. Ми вдячні, що багато з цих питань було вирішено на користь свободи віросповідання. Швидке і належне рішення питань, пов'язаних з вільним виявленням релігійних переконань, буде безцінним для подальшого шанобливого ставлення Бразилії до її розмаїття. Дозволяючи віруючим людям та релігійним організаціям жити відповідно до їхньої віри публічно і без зустрічних звинувачень, Бразилія залишатиметься й надалі яскравим,

У 1948 році Генеральна Асамблея Організації Об'єднаних Націй ухвалила Загальну декларацію прав людини, яка проголошувала, що "кожна людина має право на свободу думки, совісті і релігії". Коли мені був 21 рік, проводилися переговори про те, щоб зробити Декларацію Об'єднаних Націй обов'язковою. На 2017 рік 169 країн приєдналися до цієї угоди.

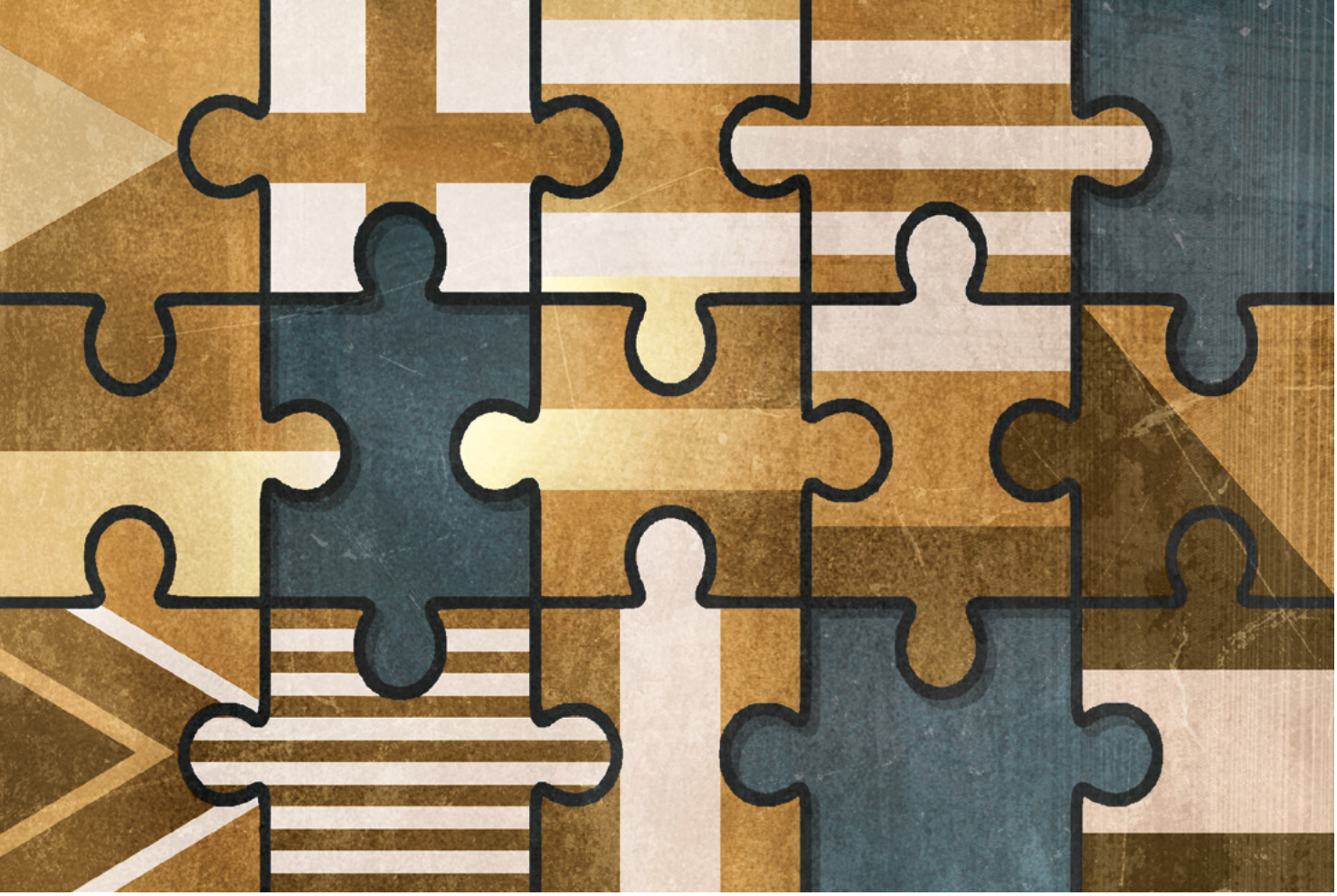

Церква Ісуса Христа Святих Останніх Днів з радістю відстоює цю позицію з вами та іншими в цій важливій справі. Хоча ми з оптимізмом сподіваємося, що наші зусилля не будуть марними, ми повинні робити ці зусилля колективно, оскільки жоден з нас не може виграти в цій боротьбі наодинці.

сповненим надії прикладом свободи віросповідання для всього світу.

Я заохочую вас міцно триматися тієї свободи, яку ви встановили в своїй країні, і сміливо йти попереду в сприянні свободи релігії на світовій арені. Потреба захищати і оберігати свободу віросповідання—справедливо і врівноважено, так щоб не порушити інші фундаментальні права—залишається гострою.

Церква Ісуса Христа Святих Останніх Днів з радістю розділяє таку позицію в цій важливій справі з вами та іншими. Хоча ми з оптимізмом сподіваємося, що наші зусилля не будуть марними, ми повинні робити ці зусилля колективно, оскільки жоден з нас не може виграти в цій боротьбі наодинці. Мої слова є відлунням того, що сказав на нещодавньому подібному форумі мій колега, старійшина Даллін Х. Оукс, з Кворуму Дванадцятьох Апостолів:

"Вкрай важливо, аби ті з нас, хто вірить у Бога і в реальність правильного і неправильного, об'єдналися більш ефективно для захисту нашої релігійної свободи проповідувати і сповідувати свою віру в Бога та в принципи правильного і неправильного, встановлені Ним. … Усе, що необхідно для єдності і широкої коаліції в тих рамках, про які я кажу,—це спільне вірування в те, що є правильне і неправильне в людській поведінці, і це було встановлено Вищою Істотою. Усі, хто вірить в цей фундаментальний [принцип], мають ефективніше об'єднатися і зміцнити свободу захищати й сповідувати свої релігійні переконання, якими б вони не були. Ми повинні йти своїми дорогами, але в одному напрямку, аби забезпечити собі свободу йти своєю окремою дорогою, коли це необхідно, відповідно до наших вірувань"[10].

Наше завдання буде складним і вимагатиме постійної пильності, але воно надзвичайно важливе.

Я закінчую уривком з Учення і Завітів. Ці слова були дані через одкровення в

1835 році в той час, коли, попри захист, який надавала конституція, моїх прабатьків виганяли з їхніх домівок за те, що вони прийняли вірування, які іншим здавалися новими й відмінними. То ж це є серйозним нагадуванням для нашого часу, особливо тоді, коли багато сучасних обмежень свободи віросповідання також спостерігаються в країнах, що проголошують цей принцип, але іноді неспроможні застосовувати його на практиці.

Ось що сказано в наших Писаннях: "Жодний уряд не може мирно існувати, якщо не встановлено і не зберігаються в непорушності такі закони, які уможливлюють для кожної особи вільний вияв свободи совісті". Уряди можуть "стримувати злочинність, але ніколи не контролювати совість; [вони мають] карати провину, але ніколи не придушувати свободу душі" (УЗ 134:2, 4).

Давайте досягати миру, працюючи разом над збереженням і захистом свободи всіх людей сповідувати певну релігію чи вірування за своїм вибором і жити за ними чи то кожний окремо, чи то громадою, вдома і за кордоном, публічно і приватно, поклоняючись, дотримуючись приписів, практики та вчень. ■

Повний текст цього виступу можна знайти на mormonnewsroom.org.

ПОСИЛАННЯ

1. Див. "Brazil Has Lowest Government Restrictions on Religion among 25 Most Populous Countries", July 22, 2013, theweeklynumber.com/weekly-number-blog; "Restrictions and Hostilities in the Most Populous Countries", Feb. 26, 2015, pewforum.org.
2. Kokkinakis v. Greece, 3/1992/348/421 (May 25, 1993), para. 31; Nolan and K. v. Russia, 2512/04 (Feb. 12, 2009), para. 61; див. також Serif v. Greece, 38178/97 (Dec. 14, 1999), para. 49; European Convention on Human Rights, Article 9.
3. United Nations, Universal Declaration of Human Rights, Article 18, Dec. 10, 1948, un.org/en/documents/udhr.
4. International Covenant on Civil and Political Rights, Article 18, Dec. 16, 1966, ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/CCPR.aspx.
5. Див. International Covenant on Civil and Political Rights; see also W. Cole Durham Jr., Matthew K. Richards, and Donlu D. Thayer, "The Status of and Threats to International Law on Freedom of Religion or Belief", in Allen D. Hertzke, ed., *The Future of Religious Freedom: Global Challenges* (2013), 31–66.
6. Див. American Convention on Human Rights "Pact of San José, Costa Rica", Nov. 22, 1969 (Inter-American Specialized Conference on Human Rights), oas.org; див. також Juan G. Navarro Floria and Octavio Lo Prete, "Proselitismo y Libertad Religiosa: Una Visión desde América Latina", in *Anuario de Derecho Eclesiástico del Estado,* no. 27 (2011), 59–96.
7. Див. Brian J. Grim, Greg Clark, and Robert Edward Snyder, "Is Religious Freedom Good for Business?: A Conceptual and Empirical Analysis", *Interdisciplinary Journal of Research on Religion,* vol. 10 (2014), 4–6; Paul A. Marshall, "The Range of Religious Freedom", in Paul A. Marshall, ed., *Religious Freedom in the World* (2008), 1–11.
8. Див. Patrick F. Fagan, "Why Religion Matters Even More: The Impact of Religious Practice on Social Stability", *Backgrounder,* no. 1992 (Dec. 18, 2006), 1–19; Robert D. Putnam and David E. Campbell, *American Grace: How Religion Divides and Unites Us* (2010), 443–92.
9. Див. "Latest Trends in Religious Restrictions and Hostilities", Feb. 26, 2015, pewforum.org.
10. Dallin H. Oaks, "Preserving Religious Freedom" (lecture at Chapman University School of Law, Feb. 4, 2011), mormonnewsroom.org.

ІДЕЇ ДЛЯ ДОМАШНЬОГО СІМЕЙНОГО ВЕЧОРА

Обговоріть важливість свободи віросповідання зі своєю сім'єю, у тому числі те, як громадяни вашої країни вперше здобули свободу віросповідання. Які події привели до свободи релігії у вашій країні? Це може включати зміни в законодавстві, протест і навіть війну. Ви можете скласти прості питання, які поставите своїй сім'ї і які допоможуть глибше вивчити цю тему в більш цікавий спосіб. Крім того, ви можете обговорити наступні запитання: Як свобода віросповідання благословляє ваше життя? Наскільки іншим було б наше життя, якби ми не могли вільно сповідувати свою релігію? Як ми можемо сприяти свободі релігії в своєму житті та в житті інших?

Старійшина Стівен Е. Сноу
Генеральний авторитет-сімдесятник та історик і літописець Церкви

Святі:
РОЗПОВІДІ ПРО ЦЕРКВУ ІСУСА ХРИСТА В ОСТАННІ ДНІ

У 1861 році Президент Бригам Янг (1801–1877) закликав істориків Церкви змінити підхід до цієї справи. “Застосовуйте розповідний стиль, —радив він їм,—і описуйте лише десяту частину”[1].

Історія, подана на наступних сторінках, є виконанням цієї поради. Мені приємно ознайомити вас із новою чотиритомною серією під назвою *Святі: З історії про Церкву Ісуса Христа в останні дні*. Розділ 1 включено до цього номера, і наступні розділи будуть публікуватися в цьому журналі упродовж наступних кількох місяців. Перша книга вийде у світ пізніше цього року, а потім і наступні томи.

Серія під назвою *Святі* була підготовлена у відповідь на Господню заповідь “постійно вести церковний літопис і історію” (УЗ 47:3). На відміну від попередніх історій Церкви, ця історія написана у розповідному стилі, який буде легким для сприйняття як для молоді, так і для дорослих.

Однак серія *Святі* не складається з вигаданих історій. Це невигадані історії, що взяті із записів людей, які жили в минулому. Кожна деталь, кожна репліка в діалогах підтверджується історичними джерелами. У примітках в кінці кожного розділу вказані оригінальні записи та додаткові джерела. Ті, хто хоче прочитати оригінальні записи, краще зрозуміти пов’язані теми та знайти ще більше історій, знайдуть посилання у кінці книг та он-лайн на сайті святі.lds.org.

Яскраве полотно Відновлення

Ці книги не є Писаннями, але, подібно до Писань, вони включають як божественну істину, так і історії про недосконалих людей, які намагаються стати святими завдяки Спокуті Ісуса Христа (див. Мосія 3:19). Чотири томи, складені разом, розповідають про те, як Церква Господа намагається виконати своє призначення вдосконалювати святих (див. Ефесянам 4:11–13).

***Цю картину із зображенням Наву буде розміщено на обкладинці 1 тому* Святих.**

Серія Святі має зовсім інший формат, стиль і призначену аудиторію, ніж останні дві багатотомні історії, які Церква надрукувала раніше. Перша історія була розпочата Джозефом Смітом у 1830 році й опублікована на початку 1842 року[2]. Друга була опублікована у 1930 році за підтримки церковного історика Б.Х. Робертса[3]. Поширення відновленої євангелії по всьому світу й Господня заповідь постійно записувати історію "на благо Церкві та для підростаючих поколінь" (УЗ 69:8) стали сигналом, що настав час включити в історію більше розповідей про святих.

У серії *Святі* подано розповіді про звичайних чоловіків та жінок, починаючи з перших днів існування Церкви до сьогоднішнього часу. В ній також подані нові деталі та погляди на більш відомих людей та події в історії Церкви. Кожна оповідь допоможе вам зрозуміти і відчути вдячність за святих, які жили до вас і завдяки яким Церква стала такою, якою вона є в наш час. Як і у вас, у них були випробування і успіхи; вони також ішли на жертви заради встановлення Сіону. Переплетені разом, їхні історії—і ваші також—створюють яскраве полотно Відновлення.

Наше священне минуле

Літописи Книги Мормона велися як на великих, так і на малих пластинах. На великих пластинах записувалася політична та військова історія. Малі пластини використовувалися для записів "про діяння Бога", які були "найціннішим[и]", у тому числі "проповідування, яке було священним, або одкровення, яке було великим, або пророкування" (1 Нефій 6:3; Кн. Якова 1:2, 4). Малі пластини велися "ради Христа, і ради наших людей" (Кн. Якова 1:4). Серію *Святі* можна порівняти з "малими пластинами" історії, яка присвячується нашому священному минулому. Таким чином вона включає лише невелику кількість всіх історій, які можна розповісти, аби показати, як Господь працює в житті святих останніх днів.

Серія *Святі*—це не лише розповідь про недосконалих людей минулого, які стали кращими з допомогою Господа. Вона також призначається *для* недосконалих людей сьогодення, які хочуть завжди пам'ятати Його. Це допоможе вам пам'ятати, яким милостивим був Спаситель до Свого народу, як Він перетворював слабких людей на сильних і як святі по всьому світу об'єдналися разом для просування Божої роботи. ■

ПОСИЛАННЯ

1. Brigham Young, in Wilford Woodruff, Journal, Oct. 20, 1861, Church History Library, Salt Lake City.
2. Див. *History of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints,* ed. B. H. Roberts (1902–12 [vols. 1–6], 1932 [vol. 7]).
3. Див. B. H. Roberts, *A Comprehensive History of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints: Century I,* 6 vols. (1930).

У ЯКИХ ФОРМАТАХ БУДЕ ДОСТУПНА СЕРІЯ *СВЯТІ*?

Чотири томи будуть опубліковані 14 мовами у вигляді книги, он-лайн на сайті святі.lds.org та в додатку Gospel Library. Вони також будуть доступні кількома мовами у форматі електронної книги та аудіокниги.

ЩО БУДЕ В КОЖНОМУ З ТОМІВ?

- Том 1—вийде у світ пізніше цього року—містить історію Відновлення від дитинства Джозефа Сміта до отримання обрядів святими у храмі в Наву в 1846 році.
- Том 2 містить описання труднощів збирання святих у західній частині Сполучених Штатів і закінчується освяченням Солт-Лейкського храму в 1893 році.
- Том 3 розповідає про всесвітнє зростання Церкви і закінчується освяченням храму в Берні, Щвейцарія, в 1955 році.
- Том 4 перенесе читачів у нещодавнє минуле, коли храми почали вкривати всю землю.

Додаткові докладніші матеріали на обрані теми буде опубліковано он-лайн як додаток до кожного тому.

ІЛЮСТРАЦІЯ ГРЕГА НЬЮБОЛДА

Розділ 1

Просіть із вірою

Це перший розділ нової чотиритомної історії Церкви під заголовком: Святі: З історії Церкви Ісуса Христа Святих Останніх Днів. *Книга буде доступна 14 мовами у надрукованому вигляді, у додатку Gospel Library та на сайті святі.lds.org. Наступні кілька розділів будуть опубліковані в найближчих номерах, поки перший том не вийде пізніше цього року. Ці розділі будуть наявні 47 мовами у додатку Gospel Library та на сайті святі.lds.org.*

У 1815 році індонезійський острів Сумбава буяв зеленню завдяки недавньому дощу. Сім'ї готувалися до сезону засухи у майбутньому, як робили це щороку протягом багатьох поколінь, вирощуючи рис у тіні гори-вулкана Тамбора.

5 квітня, після десятиліть сну, гора з гуркотом прокинулась, вивергаючи попіл і вогонь. За сотні кілометрів від неї свідки чули звуки, які нагадували постріли гармати. Невеликі виверження тривали протягом багатьох днів. Згодом, ввечері 10 квітня, вся гора вибухнула. У небо вистрілили три вогняні стовпи, злившись в один масивний вибух. Вогняна лава зійшла гірським схилом, оточуючи село біля її підніжжя. В усьому регіоні вирували урагани, вириваючи дерева і змітаючи будинки[1].

Хаос продовжувався всю ту ніч і аж до наступної ночі. Попіл вкрив багато кілометрів землі й моря, місцями шаром у півметра. День здавався ніччю. Бурхливе море виходило з берегів, знищуючи врожай і затоплюючи села. Протягом тижнів Тамбора вивергала попіл, каміння й вогонь[2].

Наслідки вибуху ще декілька місяців поспіль давалися взнаки по всій землі. Видовищні картини заходу сонця вражали людей по всьому світу. Але за яскравими кольорами приховувались смертельні наслідки дії вулканічного попелу, що вкривав землю. Вже наступного року погода стала непередбачуваною й руйнівною[3].

Виверження спричинило падіння температури в Індії, і холера забрала життя тисяч людей, знищуючи сім'ї. У родючих китайських долинах нормальний м'який клімат змінився сніжними бурями влітку, а дощові повені знищили врожаї. В Європі запаси їжі зменшилися, що призвело до голоду й паніки[4].

Повсюди люди шукали пояснень через страждання і смерть, спричинені незвичною погодою. Молитви й духовні пісні святих чоловіків лунали в індуїстських храмах в Індії. Китайські поети мучилися запитаннями щодо болю і втрат. Жителі Франції й Британії падали на коліна у страхові того, що їх спіткали жахливі нещастя, про які пророкувалося у Біблії. У Північній Америці священнослужителі проповідували, що Бог карає свавільних християн, і вони виголошували застереження, щоб спонукати до релігійних почуттів.

По всій землі люди збиралися в церквах і на релігійних зборах, палко бажаючи знати, як вони можуть спастися від майбутнього знищення[5].

Виверження Тамбори продовжувало впливати на погоду у Північній Америці протягом наступного року. Весна поступилася снігопадам і лютим морозам, і 1816 рік запам'ятався, як рік без літа[6]. У шт. Вермонт, у північно-східному куточку Сполучених Штатів, скелясті пагорби роками були перешкодою фермеру на ім'я Джозеф Сміт старший. Але того року, коли він і його дружина, Люсі Мак Сміт, побачили, що їхній врожай знівечений через безжальні морози, то зрозуміли,

ПІСЛЯ БАГАТЬОХ РОЗДУМІВ, ХУДОЖНИК ЕЛ РАУНДС

що стикнуться з фінансовим крахом і непевним майбутнім, якщо залишаться там, де були.

У сорок п'ять років Джозеф старший вже не був молодим чоловіком і перспектива почати все заново на новій землі приголомшувала. Він знав, що його старші сини, вісімнадцятирічний Алвін і шістнадцятирічний Гайрум, могли допомогти йому розчистити землю, побудувати будинок і виростити й зібрати врожай. Його тринадцятирічна дочка, Софронія, була вже достатньо дорослою, щоб допомагати Люсі в хатній роботі й на фермі. Його молодші сини, восьмирічний Сем'юел і п'ятирічний Уільям вже допомагали більше, а трирічна Кетрін і новонароджений Дон Карлос колись підростуть і допомагатимуть.

Ще з одним його сином, десятирічним Джозефом молодшим, була інша справа. За чотири роки до цього Джозеф молодший переніс операцію з видалення інфекції на нозі. З того часу він ходив з милицею. Хоча його нога почала видужувати, Джозеф молодший кульгав, відчуваючи біль, і Джозеф старший не знав, чи виросте він таким самим сильним, як Алвін та Гайрум[7].

Впевнені у тому, що можуть покластися одне на одного, Сміти вирішили залишити свою домівку у шт. Вермонт заради кращої землі[8]. Подібно до багатьох своїх сусідів Джозеф старший вирішив попрямувати до шт. Нью-Йорк, де він сподівався придбати хорошу ферму у кредит. Після цього він збирався послати за Люсі та дітьми, щоб сім'я змогла почати все знов.

Коли Джозефу виповнилося дванадцять років, місцевість охопили релігійні дебати. Він слухав проповідників, сподіваючись більше дізнатися про свою безсмертну душу, однак їхні проповіді часто залишали його розчарованим.

Коли Джозеф старший вирушав до Нью-Йорка, Алвін і Гайрум трохи провели його до того, як попрощатися. Джозеф старший дуже сильно любив свою дружину та дітей, але він не міг забезпечити їх стабільним життям. Невезіння і ризиковані інвестування не дозволяли сім'ї вибратися з бідності й осісти на одному місці. Можливо у шт. Нью-Йорк складеться все інакше[9].

Наступної зими Джозеф молодший вже шкутильгав по снігу разом зі своєю матір'ю, братами і сестрами. Вони були на шляху на захід, прямуючи до села Пальміра, шт. Нью-Йорк, біля якого Джозеф старший знайшов хорошу землю і чекав на свою сім'ю.

Оскільки чоловік Люсі не міг допомогти з переїздом, вона найняла людину на ім'я містер Говард, який правив їхнім фургоном. Під час подорожі містер Говард недбало ставився до їхніх речей і програв та пропив гроші, які вони заплатили йому. І коли до них приєдналася ще одна сім'я, яка подорожувала на захід, містер Говард вигнав Джозефа з фургона, щоб дочки іншої сім'ї могли сидіти поруч з ним, коли він правив упряжжю.

Знаючи, наскільки боляче було Джозефу йти пішки, Алвін і Гайрум кілька разів намагалися заступитися за нього. Але кожного разу містер Говард збивав їх з ніг рукояттю свого батога[10].

Якби Джозеф був дорослішим, то, можливо, спробував би захистити себе від містера Говарда самотужки. Його хвора нога не дозволяла йому працювати і грати, однак його сильна воля компенсувала слабкість його тіла. Коли лікарі розрізали його ногу і видаляли заражені частки кості, вони хотіли прив'язати його або дати йому бренді, аби притупити його біль. Але Джозеф лише попросив, щоб його батько тримав його.

Весь час він був притомний і напружений, його обличчя було блідим й обливалося потом. Його матір, яка зазвичай була дуже сильною, майже непритомніла, коли чула його крики. Після цього вона, ймовірно, відчувала, що вже може знести будь-що[11].

Кульгаючи поруч з фургоном, Джозеф бачив, що, безумовно, вона терпить містера Говарда. Вони вже подолали більше 300 км, і до цього часу вона була більш ніж терпеливою щодо поганої поведінки візника.

Приблизно за 160 км від Пальміри Люсі готувалася до ще одного дня подорожі, коли побачила, що до неї біжить Алвін. Містер Говард викинув їхні речі й поклажу з фургона і намірявся залишити їх, забравши їхніх коней і фургон.

Люсі знайшла його в барі. "Як є Бог на небесах,— проголосила вона,—той фургон і ті коні, як і речі, які вони везуть,—мої".

Вона оглянула бар. У ньому були чоловіки й жінки, більшість з яких, як і вона, подорожували. "Цей чоловік,—сказала вона, бачачи, що вони дивляться на

ФОТОГРАФІЯ БРЕДА УОЛКЕРА СТІВЕНСА

Цей центр для відвідувачів у Шероні, Вермонт, вказує місце, де 23 грудня 1805 року народився Джозеф Сміт. Обеліск, зроблений з каменю, що височить на задньому плані, піднімається на висоту 38 з половиною футів (11,7 м) від основи— по одному футу на кожен рік його життя.

неї,—збирається забрати у мене все, що я маю в подорожі, залишивши мене з вісьмома маленькими дітьми абсолютно без нічого".

Він сказав, що вже витратив гроші, які вона заплатила йому, щоб той правив фургоном, і далі він їхати не може.

"Ви мені не потрібні,—відповіла Люсі.— Я правитиму упряжжю сама".

Вона залишила містера Говарда у барі й пообіцяла, що доставить своїх дітей до їхнього батька, щоб не сталося[12].

Дорога попереду була багнистою й підмерзлою, але Люсі Сміт благополучно привезла свою сім'ю до Пальміри. Бачачи, як діти обіймають свого батька і цілують його обличчя, вона відчувала, що винагороджена за все, що вони вистраждали, щоб дістатися туди.

Невдовзі сім'я орендувала маленький будиночок у містечку й обговорила, як їм придбати власну ферму[13]. Вони вирішили, що найкращим планом буде спочатку заробити достатньо грошей для першого внеску за землю у прилеглих лісах. Джозеф старший і старші сини копали криниці, розщеплювали колоди на дошки для парканів і збирали сіно, щоб заробити гроші. А Люсі й дочки готували й продавали пироги, напій з коренеплодів і спецій, а також оздоблений одяг, щоб забезпечити сім'ю їжею[14].

Коли Джозеф молодший підріс, його нога зміцніла і він міг з легкістю обійти Пальміру. У місті він познайомився з людьми з багатьох інших районів, і багато з них зверталися до релігії, щоб задовольнити свої духовні прагнення та отримати пояснення щодо складнощів життя. Джозеф і його сім'я не належали до жодної церкви, але багато їхніх сусідів ходили на богослужіння в одній з високих Пресвітеріанських каплиць, у Домі зборів баптистів, у Будинку квакерів або відвідували богослужіння під відкритим небом, де час від часу мандрівні методисти-проповідники проводили збори-пробудження[15].

Коли Джозефу виповнилося дванадцять років, Пальміру охопили релігійні дебати. Хоча читав він не багато, але любив глибоко обмірковувати певні ідеї. Він слухав проповідників, сподіваючись більше дізнатися про свою безсмертну душу, однак їхні проповіді часто залишали в ньому невизначеність. Вони казали йому, що він грішник у грішному світі, безпорадний без спасительної благодаті Ісуса Христа. І хоча Джозеф вірив їхнім словам і відчував докори сумління через свої гріхи, він був невпевнений щодо того, як отримати прощення[16].

Він гадав, що відвідування церкви може допомогти йому, але не міг визначитися, до якої ходити на богослужіння. Різні церкви постійно сперечалися стосовно того, як люди можуть звільнитися від гріха. Слухаючи ці сперечання протягом певного часу, Джозефа почало тривожити те, що люди читають одну й ту саму Біблію, але роблять різні висновки стосовно її значення. Він вірив, що істина Божа десь існує, але не знав, як знайти її[17].

Його батьки також не були певні щодо цього. Люсі і Джозеф старший були виходцями з християнських сімей, і вони обидва вірили у Біблію та Ісуса Христа. Його матір відвідувала церковні збори й часто брала з

собою і своїх дітей. Вона шукала істинну Церкву Ісуса Христа з моменту смерті своєї сестри багато років тому.

Одного разу, ще перед тим, як народився Джозеф, коли вона захворіла на смертельну хворобу, Люсі злякалася, що помре до того, як знайде істину. Вона відчувала темряву та глибоку прірву між собою та Спасителем, і вона знала, що не була підготовленою до наступного життя.

Пролежавши без сну всю ніч, Люсі молилася Богу і пообіцяла Йому, що якщо Він дозволить їй жити, вона знайде церкву Ісуса Христа. Коли вона молилася, голос Господа дійшов до неї, запевняючи, що, якщо вона буде шукати, вона знайде. З того часу вона відвідала більше церков, але ще й досі не знайшла істинну. Навіть, коли здавалося, що церкви Спасителя на землі більше немає, вона продовжувала шукати, впевнена, що відвідувати церкву краще, ніж не відвідувати[18].

Так само, як і його дружина, Джозеф старший прагнув істини. Однак, він відчував, що краще взагалі не ходити до церкви, ніж ходити до неістинної. Слідуючи пораді свого батька, Джозеф старший досліджував Писання, щиро молився та вірив, що Ісус Христос прийшов спасти світ[19]. Він все ще не міг поєднати те, що, як він відчував, було істинним, з плутаниною та розбіжностями, які він бачив у церквах навколо нього. Якось йому наснилося, що проповідники, які сперечалися, схожі на биків, що ревуть, зариваючись в землю рогами, що поглибило його впевненість, що вони дуже мало знають про царство Бога[20].

Бачачи невдоволеність своїх батьків місцевими церквами, Джозеф молодший ставав ще більш збентеженим[21]. На кону була його душа, але ніхто не міг дати йому відповідей, які б задовольнили його.

Заощаджуючи гроші трохи більше року, Сміти зібрали достатньо, щоб заплатити за 40 гектарів лісу в Манчестері, трохи на південь від Пальміри. Там, між роботами за наймом, вони свердлили клени, щоб здобути солодкий сік, насаджували фруктовий сад і розчищали поля, щоб вирощувати врожай[22].

Працюючи на землі, молодий Джозеф не припиняв хвилюватися про свої гріхи та добробут своєї душі. Релігійне пробудження у Пальмірі трохи вщухло, але проповідники там та по всій місцевості продовжували

Цей дерев'яний будиночок, що знаходиться поблизу Пальміри, шт. Нью-Йорк, є копією дому Смітів, побудованого там після переїзду з Вермонту. На задньому плані—священний гай.

ФОТОГРАФІЯ Д. БРЕНТА УОЛТОНА

змагатися за навернених[23]. І вдень, і вночі, він дивився, як сонце, місяць і зірки пересуваються небесами за порядком і з величчю, і захоплювався красою землі, що рясніла життям. Він також дивився на людей, які оточували його, і дивувався силі й розуму людського життя. Все, здавалося, свідчило, що Бог існує, і Він створив людство за Своїм власним образом. Але, як Джозефу знайти Його?[24]

Влітку 1819 року, коли Джозефу виповнилося тринадцять років, методистські проповідники зібралися для проведення конференції за кілька кілометрів від ферми Смітів і розійшлися тією місцевістю, щоб схилити до навернення сім'ї, подібні до Джозефової. Успіх цих проповідників занепокоїв інших священиків у тій місцевості, і невдовзі змагання за навернених стало дуже напруженим.

Джозеф відвідував збори, слухав зворушливі проповіді та був свідком радісних вигуків навернених. Він хотів вигукувати разом з ними, але часто відчував, неначе він перебував у центрі війни слів та ідей. "Хто з усіх цих сект правий, чи, може, вони всі помиляються?—запитував себе Джозеф.— Якщо лише одна з них істинна, то яка, і як я можу дізнатися про це?" Він знав, що йому потрібні благодать і милість Христа, але через таку велику кількість людей і церков, які сперечалися через релігійні питання, він не знав, де знайти їх[25].

Надія на те, що він знайде відповіді, а також мир своїй душі, здавалося, вислизала від нього. Його турбувало питання, як людина може знайти істину серед такого великого гамору[26].

Відвідуючи проповідь, Джозеф почув, що священик цитує слова з першого розділу послання Якова у Новому Завіті. "А якщо кому з вас не стачає мудрости,—сказав він,—нехай просить від Бога, що всім дає просто, та не докоряє"[27].

Джозеф повернувся додому і прочитав цей уривок у Біблії. "Ніколи жоден уривок з Писань не зворушував людського серця з такою силою, як тоді ці слова зворушили моє,—він згадував пізніше.— Вони, здавалося, в повній мірі заволоділи почуттями мого серця. Я знову і знову вдумувався в ці слова, відчуваючи, що я напевно, більше за всіх потребую саме Божої мудрості". Він досліджував Біблію й раніше, вважаючи, що вона містить всі відповіді. Але зараз Біблія казала йому, що він може особисто звернутися до Бога за відповідями на свої запитання.

Джозеф вирішив помолитися. Він ще ніколи не молився вголос, але вірив в обіцяння Біблії. Вона навчала: "Нехай просить із вірою, без жадного сумніву"[28]. Бог почує його запитання—навіть, якщо вони будуть незграбні. ■

Повний перелік цитованих робіт можна знайти англійською на сайті святі.lds.org.

Слово *Тема* у примітках вказує на додаткову інформацію он-лайн на сайті святі.lds.org.

ПОСИЛАННЯ

1. Raffles, "Narrative of the Effects of the Eruption", 4–5, 19, 23–24.
2. Raffles, "Narrative of the Effects of the Eruption", 5, 7–8, 11.
3. Wood, *Tambora,* 97.
4. Wood, *Tambora,* 78–120; Statham, *Indian Recollections,* 214; Klingaman and Klingaman, *Year without Summer,* 116–118.
5. Wood, *Tambora,* 81–109; Klingaman and Klingaman, *Year with out Summer,* 76–86, 115–120.
6. Klingaman and Klingaman, *Year without Summer,* 48–50, 194–203.
7. Joseph Smith History, 1838–1856, volume A-1, 131; Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, book 2, [11]–book 3, [2]. **Тема:** Джозеф Сміт: операція на нозі
8. Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, book 3, [3]; Stilwell, *Migration from Vermont,* 124–150.
9. Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, book 3, [4]; Bushman, *Rough Stone Rolling,* 18–19, 25–28. **Тема:** Сім'я Джозефа старшого і Люсі Мак Сміт
10. Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, book 3, [5]; Joseph Smith History, 1838–1856, volume A-1, 131–132.
11. Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, book 3, [2]; Joseph Smith History, 1838–1856, volume A-1, 131.
12. Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, book 3, [5]–[6]; Lucy Mack Smith, History, 1845, 67; Joseph Smith History, 1838–1856, volume A-1, 132. **Тема:** Люсі Мак Сміт
13. Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, book 3, [6]–[7].
14. Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, book 3, [7]; Tucker, *Origin, Rise, and Progress of Mormonism,* 12. **Тема:** Сім'я Джозефа старшого і Люсі Мак Сміт
15. Cook, *Palmyra and Vicinity,* 247–261. **Теми:** Пальміра і Манчестер; Християнські церкви у дні Джозефа Сміта
16. Joseph Smith History, circa Summer 1832, 1–2, in *JSP,* H1:11–12.
17. Joseph Smith—History 1:5–6; Joseph Smith History, 1838–1856, volume A-1, [1]–2, in *JSP,* H1:208–210 (draft 2). **Тема:** Релігійні вірування у дні Джозефа Сміта
18. Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, book 2, [1]–[6]; "Records of the Session of the Presbyterian Church in Palmyra", Mar. 10, 1830.
19. Asael Smith to "My Dear Selfs", Apr. 10, 1799, Asael Smith, Letter and Genealogy Record, 1799, circa 1817–1846, Church History Library.
20. Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, miscellany, [5]; Anderson, *Joseph Smith's New England Heritage,* 161–162.
21. Joseph Smith—History 1:8–10; Joseph Smith History, 1838–1856, volume A-1, 2, in *JSP,* H1:208–210 (draft 2). **Тема:** Релігійні вірування у дні Джозефа Сміта
22. Lucy Mack Smith, History, 1844–1845, book 3, [8]–[10]; Joseph Smith History, circa Summer 1832, 1, in *JSP,* H1:11. **Тема:** Священний гай і ферма сім'ї Смітів
23. **Тема:** Пробудження і відродження
24. Дії 10:34–35; Joseph Smith History, circa Summer 1832, 2, in *JSP,* H1:12.
25. Neibaur, Journal, May 24, 1844, available at josephsmithpapers.org; Joseph Smith—History 1:10; Joseph Smith, "Church History", *Times and Seasons,* Mar. 1, 1842, 3:706, in *JSP,* H1:494.
26. Joseph Smith, Journal, Nov. 9–11, 1835, in *JSP,* J1:87; Joseph Smith—History 1:8–9; Joseph Smith History, 1838–1856, volume A-1, 2, in *JSP,* H1:210 (draft 2).
27. "Wm. B. Smith's Last Statement", *Zion's Ensign,* Jan. 13, 1894, 6; Якова 1:5.
28. Joseph Smith—History 1:11–14; Joseph Smith History, 1838–1856, volume A-1, 2–3, in *JSP,* H1:210–12 (draft 2); Якова 1:6.

HAWAII

Як різьбяр по дереву Феінга працює, щоб забезпечувати свою дружину, своїх трьох дітей та ще трьох інших, про яких вони дбають. Не завжди було легко, але, ставлячи Бога на перше місце, вони завжди мали достатньо.

КРІСТІНА СМІТ, ФОТОГРАФ

Феінга Фангуна

Тонгатапу, Тонга

Коли ми з моєю дружиною ‘Анау щойно побралися, я вирізьблював маленькі речі та йшов на базар продавати їх. Бувало так, що я приходив з грішми, і бували дні, коли я нічого не вторгував.

У моєму патріаршому благословенні мені було обіцяно, що Бог благословить ту роботу, яку я виконую руками, і я буду використовувати свій талант, щоб допомагати людям. Ці обіцяння здійснилися.

Ми маємо благословення в усіх сферах свого життя. Наші родичі вважають, що ми багаті. Ми не багаті, але у нас є все необхідне, бо ми ставимо Бога на перше місце.

ДІЗНАЙТЕСЯ БІЛЬШЕ:

Див. більше про подорож віри, яку здійснив Феінга, на сайті **liahona.lds.org.**

Див. більше портретів віри в Media Library на LDS.org.

Дізнайтеся, як ви можете стати більш самозабезпеченими завдяки Церковній ініціативі із самозабезпечення на сайті **srs.lds.org.**

Я сказав йому, що все, що зараз відбулося—не випадковість, бо я отримав спонукання.

Я ДІЯВ ЗА ПЕРШИМ СПОНУКАННЯМ

Одного разу в неділю, повернувшись додому з церкви, я проспав майже всю другу половину дня.

Коли я прокинувся, було вже темно. Я почав з молитвою планувати свій тиждень, запитуючи, як я можу краще послужити Господу. Я відчув спонукання піти на домашнє вчителювання. Була вже восьма вечора, тож я сказав собі, що піду наступного вівторка, однак відчуття того, що треба йти того ж вечора, стало сильнішим.

Я отримав нагадування про пораду, яку почув від старійшини Рональда А. Разбанда, з Кворуму Дванадцятьох Апостолів, під час зборів у центрі підготовки місіонерів у Лімі, Перу, коли був там викладачем: "Дійте за першим спонуканням". Я відразу ж зателефонував своєму напарнику з домашнього вчителювання, але він не відповів. Я вирішив, що все одно піду.

Я вийшов із дому і помітив молодого священика зі свого приходу, який прогулювався вулицею. Підійшовши до нього, я запитав, чи не піде він зі мною. Він погодився. У першому домі двері відчинив брат. Я сказав йому, що відчув, що мені потрібно його відвідати. Він усміхнувся і сказав нам, що наступного дня у нього буде операція і він був би дуже вдячний отримати благословення. Я дав йому благословення, і ми пішли на наступну зустріч.

Було вже 8:40 вечора, коли ми прийшли до наступної сім'ї. Вони здивувалися, побачивши нас, бо було вже пізно. Ми увійшли в їхню домівку і помітили, що батько був хворий. Я запропонував дати йому благословення.

Коли ми повернулися додому, я прочитав моєму юному напарнику Мороній 7:13: "Все, що запрошує і принаджує творити добро, і любити Бога, і служити Йому, надихнуто Богом".

Я сказав йому, що все, що зараз відбулося—не випадковість, бо я отримав спонукання. Він сказав, що вірить у це, бо перш ніж я підійшов до нього, він молився, щоб знати, як розпізнати Духа.

Я не знаю, кого більше стосувалося спонукання піти на домашнє вчителювання—тих сімей чи юного священика, але я вдячний, що дослухався до нього. Я знаю, що величні благословення надходять тоді, коли ми дослухаємося до першого спонукання Духа. ■

Кенні Квіспітупак, Ліма, Перу

ІЛЮСТРАЦІЇ СІМОНИ ШІН

КОЖНОМУ ПОТРІБЕН ДРУГ

Я підійшов до дверей церкви з однією чіткою думкою в голові: “Якщо сьогодні я не знайду друга в церкві, я більше ніколи сюди не повернуся”. Я вже приходив до церкви кілька разів зі своїм другом, але тепер уперше я прийшов як зацікавлений сам і *для* себе. Я відчував, що мені потрібно приєднатися до Церкви, але я мав певні страхи і занепокоєння.

Коли я увійшов до церкви, якийсь юнак привітав мене широкою усмішкою і щирим потиском руки. Він сказав, що його звуть Дейн Мак-Картні. Я бачив Дейна раніше, коли він приходив, щоб записатися до футбольної команди коледжу, в якій я грав. Моє занепокоєння зникло, коли він запропонував мені сидіти поруч з ним на церковних зборах. Він також запросив мене потім пообідати в домі своїх батьків. Я більше не почувався самотнім того дня. Дейн і його сім’я були дуже добрими до мене і відповіли на багато моїх запитань. Через кілька тижнів я приєднався до Церкви.

Якби Дейн того дня виявив мені лише дружелюбність, я вірогідно пішов би з церкви після причасних зборів і не повернувся, думаючи, що я спробував, але ця церква не для мене. Хоча бути дружелюбним безсумнівно важливо, бути *другом*—це більше, ніж бути привітним. Любов і підтримки сім’ї Мак-Картні були важливими для мого навернення.

Це було 14 років тому. З того часу я відслужив місію повного дня, уклав храмовий шлюб і Господь благословив мене п’ятьма чудовими дітьми. Я також служив єпископом і президентом колу. Я розмовляв з членами Церкви, які перестали приходити через те, що почувалися самотніми і не мали друзів у церкві. Моє серце плаче за ними. Я б хотів, щоб хтось виявив їм теплоту, як Мак-Картні зробили це для мене.

Я дякую Небесному Батькові, що Дейн подружився зі мною того дня. Сподіваюся, що всі ми будемо сміливими, аби подружитися з тими, хто цікавиться Церквою, з новачками або з тими, хто повертається. ■

Тім Овертон, шт. Аризона, США

Дейн показав мені, що бути другом—це більше, ніж бути привітним.

ІЛЮСТРАЦІЯ АЛЛЕНА ГАРНСА

БЛАГОСЛОВЕННЯ ВТІШЕННЯ

Коли стало очевидним, що рак, на який хворів батько, перейшов у останню стадію, мама у відчаї сказала: “Мабуть, нам не варто сподіватися на диво”. У ту мить я відчула, що наша сім’я побачить дива, навіть якщо збереження батькового життя не було одним з них.

Одне диво сталося того ранку, коли моя подруга Бет запитала мене про плани на той день. Я відповіла, що планую другу половину дня провести з батьком у лікарні, але ще не знаю, на кого залишити дітей. Бет великодушно запропонувала подбати про моїх дітей, щоб я могла побути з батьком. Вона також запропонувала принести вечерю для всієї сім’ї. Я була дуже вдячна.

Коли я приїхала до лікарні, у батька не було сил навіть відкрити очі або щось з’їсти. Але невдовзі у нього стався раптовий приплив сил. Понад три години він був бадьорий, і ми розмовляли й навіть кілька разів обійшли лікарняне відділення. У цей час не приходили інші відвідувачі. Я мала благословення провести цей час з ним наодинці.

Мене дуже зворушило те, що Бог спонукав Бет стати тим благословенням, про яке вона молилася для мене.

Того дня ми разом сміялися і плакали. Батько розповів мені, що відчуває з приводу того, що скоро піде з цього земного життя і те, що є для нього найважливішим—свідчення про євангелію Ісуса Христа. Спогади про той день є одними з найдорожчих у моєму житті. Через три дні він помер.

Лише коли минув тиждень після похорону, я усвідомила, що останній раз, коли я розмовляла з батьком—був той день, коли Бет дбала про моїх дітей. Зі сльозами, що котилися по обличчю, я послала Бет електронне послання і подякувала за служіння та пояснила, як багато воно для мене означає.

ІЛЮСТРАЦІЯ АЛЛЕНА ГАРНСА

Бет відповіла: “Я маю свідчення, що Бог хоче надавати нам благословення втішення і благодаті—особливо, коли ми переживаємо труднощі. У той час я молилася, щоб ти і твоя сім’я були втішені”.

Мене дуже зворушило те, що Бог спонукав Бет стати тим благословенням, про яке вона молилася для мене. Я знаю, що Бог посилає нам благословення втішення у важкі часи нашого життя. ■

Сара Бейбер, Калгарі, пров. Альберта, Канада

Поруч з Писаннями лежали імена чотирьох родичів мого чоловіка, для яких я нещодавно виконувала роботу в храмі.

ДЕ МІЙ СКАРБ?

Відвівши дітей до школи, я почала думати про решту дня. У мене було багато справ, але мені треба було працювати в нічну зміну в лікарні, тож час був обмежений. Я могла працювати у дворі, шити ковдру на день народження племінника чи займатися фізкультурою. Тоді я згадала слова, сказані Президентом Езрою Тефтом Бенсоном (1899–1994):

“Коли ми ставимо Бога на перше місце, усе інше або займає належне місце, або зникає з нашого життя” (“The Great Commandment—Love the Lord”, *Ensign,* May 1988, 4).

“Писання!”— подумала я. Я сіла за стіл і продовжила вивчення Писань там, де зупинилася минулого дня:

“Не складайте скарбів собі на землі, де нищить їх міль та іржа, і де злодії підкопуються й викрадають.

Складайте ж собі скарби на небі. …

Бо де скарб твій,—там буде і серце твоє!” (Матвій 6:19–21).

“Де мій скарб?”— подумала я. Поруч з Писаннями лежали імена чотирьох родичів мого чоловіка, для яких я нещодавно виконувала роботу в храмі. Батьки мого чоловіка були першими у своїй сім’ї, хто приєднався до Церкви. Останні два роки я працювала над родоводом свого свекра. Я вирішила зайти на сайт FamilySearch, щоб побачити, чи було внесено інформацію про виконання обрядів.

Я подивилася на піктограми із зображенням храму в його рядку. На мій подив, обряди для кількох імен, які я підготувала для обряду запечатування, не були позначені, як виконані. Мабуть, я переплутала картки, і запечатування не було зроблено! Як тільки я ще раз роздрукувала імена, чітка думка з’явилася в моїй голові: “Тепер ти знаєш, що робити упродовж дня”.

Я відчула спокій, знаючи, що поставила Господа на перше місце. Він допоміг мені віддати пріоритет тому, що було найважливішим. Радіти зі своєю сім’єю у вічностях—ось що безсумнівно для мене є найдорожчим. Я знаю, що коли поставлю Бога на перше місце, все інше сприятиме моєму духовному благополуччю та буде на користь іншим. ■

Ешлі Корнелл, шт. Оклахома, США

ІЛЮСТРАЦІЯ ДЖОШУА ДЕННІСА

“Він визволить нас”

Рейд Татеока

Землетрус, що вразив Японію в березні 2011 року, сягав 9 балів за шкалою Ріхтера. То був один з найпотужніших зареєстрованих землетрусів. На той час я служив президентом Японської місії Сендай, у тій частині Японії, яка знаходилася найближче до епіцентру землетрусу. Понад 16 тис. людей загинули і сотні тисяч будинків та будівель були зруйновані під час землетрусу та спричиненого ним цунамі.

Попри руйнування, яке панувало повсюди, ми не втратили жодного місіонера. В наступні дні й тижні я бачив чудеса в житті місіонерів, з якими ми служили. Як до, так і після землетрусу люблячий Небесний Батько розставив події в такому порядку, щоб врятувати життя Своїх місіонерів.

Скеровані до захищених місць

Збори провідників Кориямської зони у нашій місії майже завжди проводилися в четвер. Однак цього разу збори були заплановані на п’ятницю, 11 березня 2011 року—на день землетрусу. Збори провідників, як правило, проводилися лише для провідників зони та округу. У нашому випадку на збори провідників були запрошені всі місіонери зони. Це означало, що в день землетрусу місіонери Японської місії Сендай, які жили найближче до ядерного реактора, пошкодженого землетрусом і цунамі, були в безпеці далеко від своїх квартир, перебуваючи на зборах провідників у каплиці в Кориямі. Господь перевіз їх до безпечного місця.

Місіонери на наших зборах провідників були не єдиними, кого Господь спрямував до безпечного місця перед землетрусом. Місіонери рано навчаються покладатися на Господа і на підказки Духа. Коли стався землетрус, не було часу подзвонити провідникам, щоб отримати настанови. Інші місіонери вижили через те, що вони вже дослухалися до Духа, Який скерував їх до захищених місць, приготованих Небесним Батьком.

Серед страшної руїни Господь пильнував Своїх місіонерів.

Після землетрусу багато місіонерів пішли до центрів евакуації. У деяких зонах місіонери за власним відчуттям переїхали до каплиць, які зазнали порівняно незначних ушкоджень і де можна було сильніше відчувати мир від Святого Духа. Лише небагато щасливчиків залишалися у

ФОТОГРАФІЇ НАДАНІ АВТОРОМ ТА МАЙКЛОМ РЕМІНГТОНОМ

своїх квартирах, але без тепла, води, електрики або їжі. Однак всі були в безпеці.

Перепони стали дороговказами

Спочатку, не знаючи про пошкодження на атомних електростанціях, відразу після землетрусу я намагався відіслати місіонерів з наших зборів для провідників назад до їхніх домівок. Але Господь перегородив цей шлях. Не ходили ні автобуси, ні поїзди. Тож Небесний Батько затримав місіонерів у Кориямі, дбаючи про їхню безпеку.

Я думав, що буду потрібний в домі місії поблизу епіцентру землетрусу. Але через вісім годин подорожі розбитими й переповненими дорогами ми зрозуміли, що і цей шлях для нас заблоковано. Виявилося, що, залишаючись у Кориямі, нам було легше евакуювати інших місіонерів. Під час цього процесу ми побачили подальші докази того, що Господь нас пильнує.

Після землетрусу відчувалася нестача бензину. Вантажівки з пальним, які могли маневрувати розбитими дорогами, рухалися повільно. Це спричиняло 3–4-годинні очікування на автозаправках, якщо вони взагалі працювали. Але Господь попіклувався про нас дивовижним чином. Наприклад, під час евакуації сестер і старійшин в безпечне місце в Ніїгаті, що в протилежній частині острова, ми зрозуміли, що проїхали 18 годин без дозаправки, при цьому показник пального завжди був на відмітці “повний”. Коли ми під’їжджали до Ніїгати, показник відразу ж опустився до позначки “порожній”.

Небезпечна подорож

На щастя, наш люблячий Батько продовжував скеровувати організовану евакуацію посеред страшної руйнації. Подорож на велику відстань була небезпечною. Ще продовжувалися поштовхи. Громадський транспорт не працював. Вода й постачання електроенергії були перервані, і було майже неможливо купити пальне або їжу. Ми з сестрою Татеока дуже добре розуміли, що були єдиними, хто міг дістатися до двох старійшин в гірському районі та ще двох старійшин, які жили за горами на іншому кінці острова. Автостради були закриті, тож для цієї останньої подорожі треба було 5–6 годин їхати на північ у гори об’їздними дорогами, ще 2–3 години через гори і спуститися до Цуруоки, а

потім ще 4 години їхати до безпечного місця.

Ми виїхали рано-вранці 16 березня і прибули в квартиру старійшини Охсугі та старійшини Юаса приблизно о 5 вечора. Щоб забрати останніх двох старійшин, нам потрібно було знову їхати на південь, перетнути гори і спуститися до міста Цуруока. Маючи менше, ніж півбака пального, ми знали, що ми не доїдемо назад. Як тільки ми вирушили за останніми двома старійшинами, почався снігопад. Невдовзі ми опинилися в хуртовині й рухалися з швидкістю менше 24 км на годину. Я не бачив розмітки на шосе.

О 7:30 вечора, коли ми нарешті дісталися вершини, нас зупинила поліція. Офіцер поінформував, що сніжний обвал загородив дорогу і перекрив проїзд через гори. Він сказав, що ми не можемо рухатися далі. Нам треба було розвернутися і поїхати іншою стороною острова, щоб об'їхати обвал. Оскільки у нас не було достатньо пального, щоб об'їхати обвал, здавалося, що ми ніяк не зможемо дістатися до старійшини Лея і старійшини Руфенахта, які були в Цуруока.

Дивовижна подорож

У пригніченому настрої ми розвернулися, як нам сказав поліцейський. Я попросив старійшин у нашому пікапі зателефонувати всім членам приходу Ямагата, щоб дізнатися, чи не знайдеться хтось, хто зможе дати нам пального. Ми зупинилися і гаряче помолилися, прикликаючи всі сили небесні. Ми молилися, щоб сталося ще одне чудо, і знову звернулися до Господа.

Місіонери подзвонили всім активним членам приходу. Але ні в кого не було пального. На заправках вичерпався запас пального, і вони були закриті. Тоді старійшини отримали натхнення зателефонувати другові, який був неактивним у Церкві—брату Цучихаші. Небесний Батько знову спрямував наш шлях. Брат Цучихаші міг дати 20 літрів бензину. Але щоб зустрітися з цим добрим братом нам треба було їхати ще одну годину на північ—у протилежному напрямку від місця, куди ми хотіли потрапити. Та кількість пального допомогла б, але її не буде достатньо, щоб об'їхати обвал.

Покладаючись на віру, ми поїхали на північ, все ще не знаючи, як ми заберемо інших двох старійшин. Ми доїхали до міста Шинйо, де отримали 20 літрів бензину. Невдовзі після того я отримав дзвінок від президента Йошиди, мого радника, який уже дуже хвилювався, що ми досі не повернулися. Він запитав, де ми були, і коли я назвав Шинйо, він був вражений, що ми все ще так далеко в дорозі. Він був неспроможний дістатися до нас і допомогти повернутися.

Потім він поглянув на карту і тремтячим голосом, запинаючись, сказав: "Є мало відомий прохід у горах, яким ви доїдете з Шинйо до старійшин в Цуруока". Господь приготував для нас шлях, щоб ми були саме там, де нам треба бути, аби об'їхати обвал. Бензину, який нам дали, було якраз достатньо, щоб безпечно об'їхати обвал і забрати старійшин.

Я відчував величезну вдячність, коли зв'язувався з кожним місіонером після землетрусу і дізнавався, як їх було скеровано до безпечного місця саме перед землетрусом і цунамі. Двоє місіонерів, які були захищені від цунамі, зійшовши на четвертий поверх центру евакуації, висловили свою вдячність за те, що їх було збережено в час великої небезпеки.

Вони відчули слова Геламана, який описував свою ситуацію: "Господь Бог наш благословив нас упевненістю, що Він визволить нас; так, Він промовляв мир нашим душам, і дарував нам велику віру, і зробив так, що ми мали сподіватися на наше визволення в Ньому" (Алма 58:11). ■

Автор живе в штаті Юта, США.

ДУХ НАС БУДЕ ВЕСТИ

"За божественним планом Бога ми благословенні мати дар Святого Духа. Коли ми пливемо морями життя, вкрай необхідно прислухатися до спонукань Святого Духа. Дух допомагатиме нам уникати спокус і небезпек, Він втішатиме нас і вестиме через труднощі.

Старійшина Квентін Л. Кук, з Кворуму Дванадцятьох Апостолів, "У повному й зразковому порядку: будьте гідними храму—і в хороші, і в погані часи", *Ліягона,* лист. 2015, с. 42.

Моя місія в колі сім'ї

Андреа Гомес Лагунес

Коли я відкрила своє покликання на місію, то була здивована тим, що мене призначили до Мексиканської місії Веракрус. Моя сім'я жила у Веракрусі, коли я народилася, і більшість моїх родичів живе там. Ми—єдині члени Церкви у своїй сім'ї, тож я раділа від думки, що зможу ділитися євангелією зі своїми родичами.

Однак, коли я приїхала туди, то ніколи не служила в районі, де живуть родичі. Я давала їхні адреси своїм напарницям, аби вони могли приходити до них.

Через 15 місяців служіння на місії у мене виникла проблема з коліном. Коліно сильно боліло, іноді біль був нестерпним. Коли я пішла до лікаря, він сказав, що єдиний спосіб вирішити проблему—зробити операцію. Це означало, що я раніше повернуся додому. Я не могла повірити в це; до кінця місії залишалося лише три місяці.

Я вирішила звернутися до Господа і просити втішення, а якщо можливо—то і дива. У відповідь на молитву я відчула глибоке полегшення в серці. Дружина президента місії заохочувала мене, виявляючи щиру материнську любов, повернутися додому для одужання, тож я написала сім'ї, повідомляючи, що буду дома через два тижні.

Після цього я була на співбесіді з президентом місії. Він сказав, що моя мама зв'язалася з ним і запропонувала такий варіант: вона може приїхати до Веракруса, щоб піклуватися про мене в домі тітки і дядька під час одужання, оскільки на певний час мені доведеться зробити перерву в місіонерському служінні. Президент сказав мені, що такий варіант можливий, але йому треба отримати дозвіл.

Коли я пізніше дізналася, що такий дозвіл було надано, я відчула, як серце калатало від радості—я могла залишитися і закінчити місію! Я промовила молитву вдячності.

У день операції президент місії сказав мені: "Сестро Гомес, вам треба зрозуміти, чому Господь дав вам можливість залишитися у Веракрусі". З тієї миті й надалі я поставила собі за мету дізнатися про це.

Питання, поставлене моїм президентом місії, не давало мені спокою—чому Господь дозволив мені залишитися і закінчити місію?

Того ж дня моя мама, яка приїхала у Веракрус, сказала мені: "Твоя бабуся Літа (бабуся по батьку) приїде в лікарню провідати тебе. То буде хороша нагода запитати у неї про твоїх предків".

"Яка чудова ідея!"— подумала я. Я не могла дочекатися, щоб

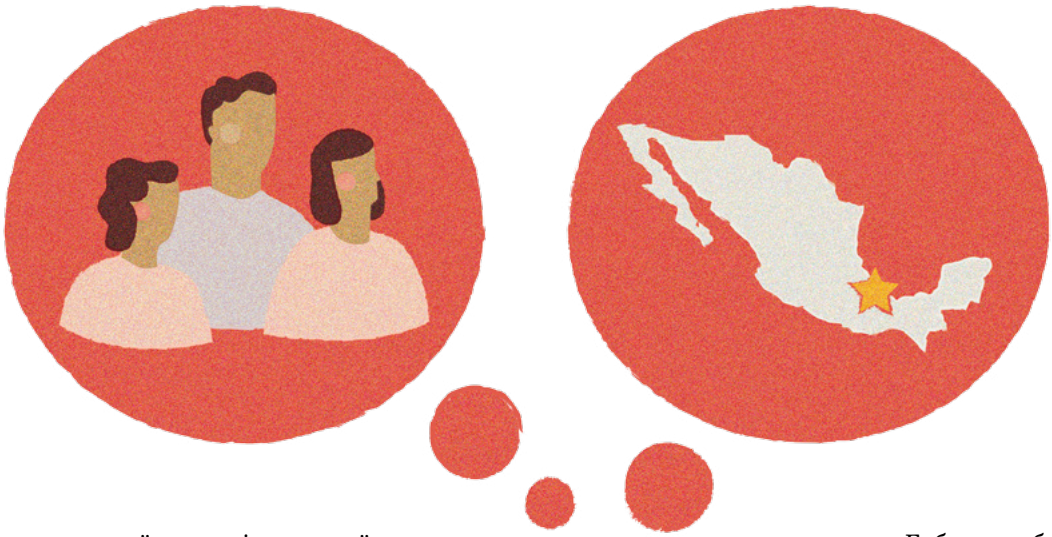

розпитати моїх родичів про своїх предків. Бабуся Літа запитала мене, що означає бути місіонером. Я навчала її про Відновлення, а потім поговорила з нею про план спасіння, оскільки мій дідусь—її чоловік—помер кілька років тому. Тоді виникло запитання, яке, як я сподівалася, вона поставить: "Чи побачу я знову свого коханого чоловіка?"

Її запитання сповнило мене радістю, і я відповіла: "Звичайно!" Бабусині очі засяяли. Було так чудово розповідати їй про вічну істину. Виникало більше запитань, і всі вони стосувалися плану спасіння. У свою чергу я ставила їй запитання про сім'ю, щоб мати змогу заповнити сімейне дерево. Я відчувала, як Дух дав їй можливість зрозуміти план спасіння.

Пізніше, коли я відвідувала своїх інших родичів, я поговорила з бабусею по маминій лінії, яка допомогла мені знайти ще більше імен. Я також могла розповісти всім, кого відвідувала, про євангелію.

Я зрозуміла, чому Бог дозволив мені спочатку поїхати до Веракруса на місію, а потім залишитися там на операцію. Я повернулася до місіонерської роботи, маючи глибоку любов до сімейної історії. Дякуючи ніжній турботі моєї матусі, я змогла закінчити місію.

Бабуся по батьковій лінії померла через рік, що дуже засмутило мене. З іншого боку, я відчувала вдячність і радість за можливість виконати за неї храмову роботу через рік. Коли я христилася за неї, я не могла стримати сльози радості. Нарешті вона зможе бути зі своїм коханим чоловіком, з яким була у шлюбі понад 60 років.

Я не сумніваюся, що Господь знає наші серця. Він дозволив мені залишитися у Веракрусі, щоб навчати мою сім'ю і проголошувати хорошу новину, принесену нашими Викупителем Ісусом Христом. Я знаю, що одного дня зможу знову побачити своїх дідусів і бабусь. Наша відповідальність—виконувати роботу за родичів, щоб одного дня Бог сказав нам: "Прийди до Мене, благословенний ти, в оселях Батька Мого приготоване місце для тебе" (Енош 1:27). ■

Автор мешкає в Чиуауа, Мексика.

ІЛЮСТРАЦІЯ КЕТІ БРЕДІ КЛІМИ

Старійшина
М. Рассел
Баллард
З Кворуму Дванадцятьох Апостолів

ІСУС ХРИСТОС
наше джерело миру

Ми знайдемо мир нашим занепокоєним серцям, лише якщо будемо йти за Світлом Христа.

В кінці дня, упродовж якого Господь постійно навчав і наставляв, Він запропонував Своїм учням переплисти на інший бік Галілейського моря.

Поки вони пливли, “знялася ось буря велика, а хвилі вливалися в човен, аж човен водою вже був переповнився!

А Він спав на кормі на подушці … І вони розбудили Його та й сказали Йому: Учителю, чи Тобі байдуже, що ми гинемо?

ІЛЮСТРАЦІЯ З REVIEW AND HERALD PUBLISHING/LICENSED З GOODSALT.COM

Тоді Він устав, і вітрові заборонив, і до моря сказав: Мовчи, перестань! І стих вітер, і тиша велика настала" (Марк 4:37–39).

Чи можете ви уявити, що мали подумати апостоли, коли побачили, що всі стихії—вітер, дощ і море—підкорилися спокійному наказу Вчителя? Хоча їх зовсім нещодавно було покликано до святого апостольства, вони знали Його, любили Його і вірили Йому. Вони облишили свою працю і сім'ї, щоб іти за Ним. За відносно короткий період часу вони чули, як Він навчає неймовірних речей, і вони бачили, як Він чинить великі чудеса. Але те, що сталося зараз, було поза їхнім розумінням, і це мало бути видно з виразу їхніх облич.

"І сказав Він до них: Чого ви такі полохливі? Чому віри не маєте?

А вони налякалися страхом великим, і говорили один до одного: Хто ж це такий, що вітер і море слухняні Йому?" (Марк 4:40–41).

У неспокійні й іноді страхітливі часи обіцяний Спасителем безкінечний і вічний мир відлунює в нас з особливою силою, так само як і Його здатність заспокоїти бурхливі хвилі мала глибоко вплинути на тих, хто в давнину був з Ним у Галілейськму морі тієї штормової ночі.

ВІЧНИЙ МИР, ОБІЦЯНИЙ ІСУСОМ—ЦЕ ВНУТРІШНІЙ МИР, ЯКИЙ НАРОДЖУЄТЬСЯ З ВІРИ, ОСНОВУЄТЬСЯ НА СВІДЧЕННІ, ЖИВИТЬСЯ ЛЮБОВ'Ю.

Пошуки внутрішнього миру

Подібно до людей, які жили за часів земного служіння Спасителя, і серед нас є такі, які вважають фізичний спокій та процвітання за ознаку Спасителевої чудотворної сили. Іноді нам важко зрозуміти, що вічний мир, обіцяний Ісусом,—це внутрішній мир, який народжується з віри, основується на свідченні, живиться любов'ю і виявляється шляхом постійного послуху й покаяння. Це той мир духа, що відлунює в серці й душі. Якщо людина дійсно знає і відчуває такий внутрішній спокій, то не треба боятися дисгармонії та розладу в світі. Людина глибоко всередині знає, що все добре,—стосовно того, що дійсно має значення.

В гріху немає спокою. В ньому може бути легкість, популярність, слава і навіть процвітання, але немає миру. "Злочестивість ніколи не була щастям" (Алма 41:10). Людина не може відчувати мир, якщо живе всупереч відновленій істині. Немає миру в бездуховності чи суперечках. Немає миру у вульгарності, розбещеності чи вседозволеності. Немає миру в залежності від наркотиків, алкоголю або порнографії. Немає миру в будь-якому вигляді жорстокого поводження—емоційному, фізичному або сексуальному,—бо кривдники будуть перебувати в постійному

ІЛЮСТРАЦІЯ З THE CLASSIC BIBLE ART COLLECTION/LICENSED 3 GOODSALT.COM

В ГРІХУ НЕМАЄ СПОКОЮ. В НЬОМУ МОЖЕ БУТИ ЛЕГКІСТЬ, ПОПУЛЯРНІСТЬ, СЛАВА І НАВІТЬ ПРОЦВІТАННЯ, АЛЕ НЕМАЄ МИРУ. “ЗЛОЧЕСТИВІСТЬ НІКОЛИ НЕ БУЛА ЩАСТЯМ” (АЛМА 41:10).

розумовому та духовному сум’ятті, поки не прийдуть до Христа з усім смиренням і не прагнутимуть прощення шляхом повного покаяння.

Я переконаний, що у певний період життя кожна людина прагне “мир[у] Бож[ого], що вищий від усякого розуму” (Филип’янам 4:7). Той мир приходить у наші занепокоєні серця лише тоді, коли ми йдемо за Світлом Христа, який “дано кожній людині, щоб вона відрізняла добро від зла” (Мороній 7:16), і скеровує нас каятися в гріхах і прагнути прощення.

“Зоставляю вам мир”

Лише за кілька годин до того, як Господь Ісус Христос розпочав той славетний, однак неймовірно болісний процес Спокути, Він дав Своїм апостолам це важливе обіцяння: “Зоставляю вам мир, мир Свій вам даю!” (Іван 14:27).

Чи залишав Він своїм улюбленим соратникам той мир, який визнається світом—безпеку, стабільність, відсутність суперечок або негараздів? Безперечно, що історичні записи свідчать про інше. Ті перші апостоли зазнавали багатьох випробувань і переслідувань до останніх днів свого життя. Мабуть, саме тому Господь додав цю думку до свого обіцяння: “Я даю вам не так, як дає світ. Серце ваше нехай не тривожиться, ані не лякається” (Іван 14:27).

“Це Я вам розповів, щоб мали ви мир у *Мені*. Страждання зазнаєте в світі,—але будьте відважні: Я світ переміг!” (Іван 16:33; курсив додано).

Мир—справжній мир, всепоглинаючий, такий, що проникає до глибин вашого єства—приходить лише в Господі Ісусі Христі й через віру в Нього. Коли людина відкриває ту дорогоцінну істину, здобуває розуміння євангельських принципів і застосовує їх, тоді в душу і серце дітей Небесного Батька може пролитися великий мир. Спаситель сказав через Джозефа Сміта: “Учись від Мене і слухай Мої слова; ходи в лагідності Мого Духа, і ти матимеш мир у Мені” (УЗ 19:23).

Я вдячний, що можу свідчити вам, що Ісус є Христос, Син Божий. Ідучи за Ним з вірою і довірою, ми всі можемо знайти прекрасний внутрішній спокій, який приносить нам євангелія. ■

З виступу на квітневій генеральній конференції 2002 року.

Я ПЕРЕКОНАНИЙ, ЩО У ПЕВНИЙ ПЕРІОД ЖИТТЯ КОЖНА ЛЮДИНА ПРАГНЕ “МИР[У] БОЖ[ОГО], ЩО ВИЩИЙ ВІД УСЯКОГО РОЗУМУ” (ФИЛИП’ЯНАМ 4:7).

Мир у світі в порівнянні з МИРОМ У ХРИСТІ

Ісус Христос може дати нам тривалий мир, навіть під час труднощів та випробувань.

Сара Хансон

Що нам необхідно, аби у світі соціального, політичного та релігійного неспокою знайти мир? Хороші друзі? Любляча сім'я? Безпека і охорона? Іноді ми думаємо, що наше життя має відповідати певним вимогам, як, наприклад, цим, аби ми могли відчути справжній спокій. Але життя ніколи не буде на 100 відсотків досконалим і легким. То як же нам справлятися з випробуваннями і в той же час відчувати мир?

Світ каже нам, що мир можна відчувати лише тоді, коли немає жодного конфлікту. Але це не так! Завдяки євангелії Ісус Христос дає нам внутрішній мир, що перевершує той мир, який пропонує світ. Якщо ми будемо звертатися до Нього з вірою, то зможемо відчувати мир за будь-яких обставин.

Христос навчав: "Зоставляю вам мир, мир Свій вам даю! *Я даю вам не так, як дає світ*" (Іван 14:27; курсив додано). Ось яким чином мир у світі відрізняється від миру в Христі:

Мир у світі

1. Мир має настати миттєво—нам не треба на нього чекати!
2. Ви не можете знайти мир у важкі часи.
3. Мир—це відсутність війни.
4. Мир приходить, коли живеш, як хочеш.
5. Визнання своїх помилок і слабкостей не приносить миру.
6. Мир приходить лише тоді, коли ви зосередитеся на своїх потребах.
7. Мир приходить, коли ви шукаєте похвали інших людей.
8. Ми повинні спробувати забезпечити власний мир.

ЗОБРАЖЕННЯ ВІД GETTY IMAGES

Мир у Христі

1. Іноді нам потрібно почекати, поки прийде мир—але “не втрачай надію. ... Довіряй Богу і вір у майбутнє добре”[1].

2. Мир може прийти навіть посеред випробувань.

3. Мир можна знаходити за будь-яких обставин.

4. Мир приходить, коли живеш за євангелією і виконуєш заповіді.

5. Щире покаяння приносить мир. “Найбільша краса слова *покаяння* міститься в обіцянні того, що можна облишити давні проблеми, давні звички, давній смуток і давні гріхи. Це одне зі слів у євангельському словнику, що приносить найбільшу надію та підбадьорення і—так—найбільший мир”[2].

6. Мир приходить, коли ми служимо і є миротворцями для інших.

7. Мир приходить, коли ми прагнемо бути кращими послідовниками Ісуса Христа.

8. “Мир, який обіцяно в нагороду за праведність, ... є ... обіцяним даром місії і спокутної жертви Спасителя”[3].

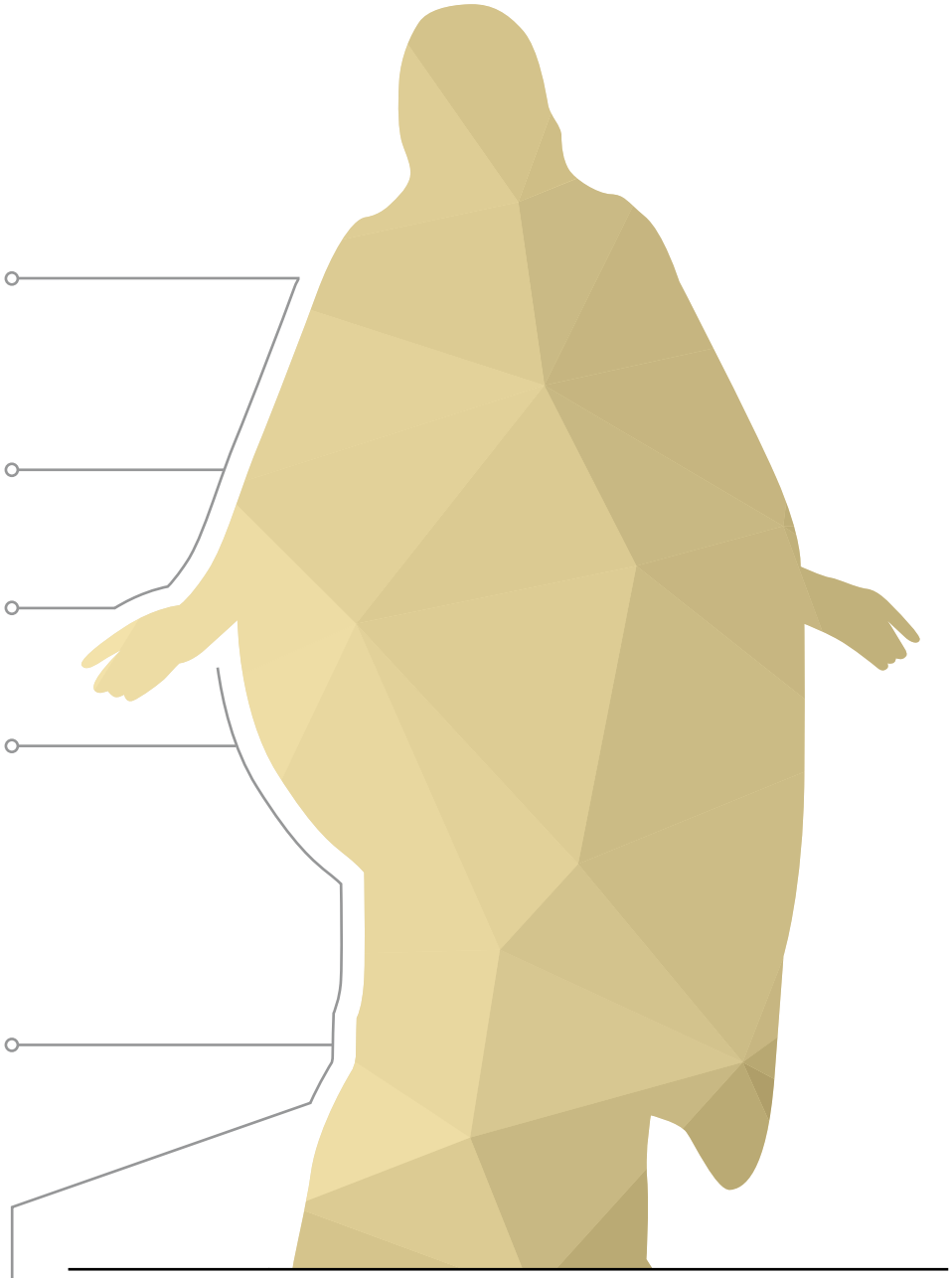

Якщо ми зробимо Ісуса Христа центром свого життя, ми дійсно відчуємо, як Він “промовл[яє] мир нашим душам” (Алма 58:11). У цьому світі ми будемо мати важкі часи, але ми маємо благословення знати, що є Той, до Кого ми можемо звертатися за будь-яких складних обставин. Спаситель сказав: “Це Я вам розповів, щоб мали ви мир у Мені. Страждання зазнаєте в світі,—але будьте відважні: Я світ переміг!” (Іван 16:33). Завдяки Спасителевій Спокуті мир досяжний сьогодні й завжди. ■

ПОСИЛАННЯ

1. Джеффрі Р. Холланд, “Первосвященик майбутнього доброго”, *Ліягона,* січ. 2000, с. 45.
2. Jeffrey R. Holland, “The Peaceable Things of the Kingdom,” *Ensign,* Nov. 1996, 83.
3. Квентін Л. Кук, “Особистий мир: нагорода за праведність”, *Ліягона,* трав. 2013, с. 33

ВИ **НЕ ЗМОЖЕТЕ ЗАМОРОЗИТИ** ТЕ, ЩО **В МОЄМУ СЕРЦІ**

Блоссом Ларіно

Коли в 1978 році Церква з'явилася в Гані, уряд насправді не розумів ні її, ні того що в ній відбувається. Це стало причиною багатьох слухів. Упродовж 10 років зі зростанням Церкви зростали і слухи. Пам'ятаю, як почула, що люди кажуть, що Сполучені Штати посилають шпигунів, щоб слідкувати за нашим урядом. Це, у поєднанні з усією антимормонською літературою, яка постійно поширювалася, викликало великі підозри в уряді.

Заморозок

14 червня 1989 року уряд закрив наші церковні будівлі, відіслав місіонерів додому і законом заборонив будь-яку офіційну діяльність Церкви. Ми називаємо цей час "заморозком". На той час мені було 18 років і я зрозуміла лише одне: нам оголосили, що ми більше не можемо ходити до церкви. Будівлі навіть охоронялися солдатами, щоб ми в них не заходили.

Оскільки ми більше не могли зустрічатися в каплицях, провідники Церкви надали дозвіл проводити причастя вдома. Якщо у вашому домі не було провідника священства, то вас заохочували йти туди, де він був. Той час був непростим, але дуже особливим. Ми ділилися свідченнями, і це згуртувало нас.

Як ви можете називати себе мормоном?

Якось під час цього заморозку мені треба було поїхати з дому, щоб навчатися в інтернаті. Коли я туди приїхала, один учитель дізнався, що я свята останніх днів. Він покликав мене, щоб сказати щось дуже погане про Церкву. У нього було так багато неприємних слів. Я часто думала: "Чому ти вибрав мене, щоб усе це сказати? Я вірю в учення євангелії, але я залишаюся людиною".

Одного дня він запитав мене, як я можу продовжувати називати себе мормоном. Хіба я не знаю про заморозок? Знаєте, в нашій культурі ми не відповідаємо різко старшим людям. Тож через те, що він був учителем, я не могла йому заперечувати. Але в ту мить я зрозуміла, що дійсно маю свідчення. Я не знаю, як ті слова вилетіли з моїх вуст, але Дух зійшов на мене, і я підвелася й промовила: "Церква в моєму серці. І ніхто не зможе заморозити те, що в моєму серці".

І після цього він до мене більше не чіплявся.

У листопаді 1990 року уряд припинив заморозок і оголосив, що члени Церкви можуть знову проводити богослужіння. На території школи не було ні радіо,

ІЛЮСТРАЦІЯ ТОБІ НЬЮСОМА

ЗАМОРОЗОК У ГАНІ

14 червня 1989 року уряд Гани заборонив Церкву Ісуса Христа Святих Останніх Днів. Усі церковні будівлі було зачинено, але 6 тисячам членів Церкви було дозволено проводити службу в себе вдома. 29 листопада 1990 року уряд відмінив заборону й дозволив Церкві відновити свою діяльність. У наш час у Гані нараховується більше 72 тисяч членів Церкви і є храм.

Блоссом була молодою жінкою у Гані, коли уряд заборонив збори Церкви СОД.

ні телевізорів, тож я дізналася про все завдяки тому, що цей учитель почув цю новину і негайно послав за мною. Коли він мене побачив, то сказав: “Заборону на твою Церкву знято! Ти зможеш знову ходити до церкви”.

Він радів за мене.

Вони не зможуть заморозити те, що у вашому серці

Люди, які залишалися в Церкві й проводили богослужіння разом під час заморозку, зміцнили свої стосунки. Ми справді стали братами і сестрами. Навіть зараз, коли у кожного своє життя, якщо щось трапляється з кимось, ми всі про це дізнаємося. Ми відчуваємо себе піонерами.

Я люблю казати людям, що коли вони впевнені в істинності своїх вірувань і мають свідчення про це, у них можуть бути випробування, але ваша віра залишиться непохитною. Якщо ви знаєте, що щось є істинним і ви у це вірите, ніхто не в змозі відібрати це у вас. Вони не зможуть заморозити те, що у вашому серці. ■

Автор живе в шт. Каліфорнія, США.

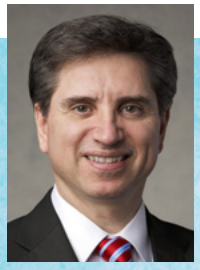

Старійшина Массімо Де Фео
Сімдесятник

ЯК Я ПОГЛИБЛЮЮ СВОЇ СТОСУНКИ З БОГОМ

Коли мені виповнилося 12 років, я по-справжньому почав думати, як можу долучатися до євангелії.

Я жив у своєму рідному містечку Таранто в Італії. Минуло лише кілька років з того часу, як ми з братом зустріли місіонерів і стали членами Церкви, однак я почав відчувати гостре бажання брати активнішу участь. Мені захотілося розносити причастя. Пам'ятаю, як кожної неділі ходив до церкви і молився в серці, щоб мене покликали розносити причастя.

Одного недільного ранку мій президент філії покликав мене до себе в офіс. Він сказав: "Массімо, Господь хоче, щоб ти отримав священство і тебе висвятили у диякони".

Коли я почув ті слова—"Господь хоче, щоб ти"—щось вразило мене. Мені здалося, що не людина мене просить щось зробити, а в дійсності Сам Господь *особисто* доручав мені певну відповідальність. Коли мій президент філії поглянув на мене, я відчув, що до мене звертається Господь.

Коли я почав розносити кожної неділі причастя, то відчув силу божественності у своєму житті. Я відчував, що маю відповідальність, я був залучений і знав, що виконую Господню роботу. Я почувався ближче до Нього, служачи Йому.

Це відчуття присутності Господньої руки, яке прийшло як завдяки провідникам, так і завдяки моїм обов'язкам, допомогло розвинути з Ним глибші особисті стосунки. Я хотів більше занурюватися в євангелію; коли я так жив, то відчував присутність Бога у своєму житті. Розвивати з Ним такі стосунки—одне з найважливіших завдань, яке ви можете поставити собі в юності.

БАЧИТИ ГОСПОДА В СВОЇХ ПРОВІДНИКАХ

Коли я зустрівся зі своїм президентом філії, це справило на мене глибоке духовне враження, бо я відчув, що саме Господь, а не просто мій президент філії, дає мені завдання. Помітивши Господа в своєму провідникові, я відчув, як наближаюся до Нього, а мої стосунки з Ним поглибилися.

Якщо ви з юності розумієте, що, коли вам пропонують покликання, або коли ви сидите на заняттях у церкві, ви чуєте слова Небесного Батька та Ісуса Христа, тоді ви зможете поглянути на церкву іншими очима—духовними очима. Ви *захочете* взяти участь у Господній роботі. Ви зможете отримати глибокий духовний досвід і будете відчувати, що наближаєтеся до Нього кожної неділі.

ФОНОВА ТЕКСТУРА ВІД GETTY IMAGES

БАЧИТИ ГОСПОДА В ОБРЯДАХ

Ми можемо також розвивати особисті стосунки з Господом, усвідомлюючи Його присутність, коли беремо участь у євангельських обрядах. Коли ми беремо участь в обрядах—наприклад, причащаємося,—ми знаємо, що "явлена сила божественності" (УЗ 84:20). Коли я розносив причастя, навіть тоді, у віці 12 чи 13 років, я дійсно відчував, що був знаряддям у Його руках. Я відчував присутність і силу Бога в тих обрядах і силу божественності в своєму житті. Той священний досвід, який я отримував щотижня завдяки тому, що бачив Господа в Його обрядах, допоміг мені поглибити особисті стосунки з Господом.

Це не обмежувалося лише *рознесенням* причастя. Ми також можемо відчувати силу божественності, *приймаючи* причастя кожної неділі. Коли ми приймаємо причастя, нам не слід ставитися до цього легковажно, бездумно, або несерйозно. Ми повинні мати бажання, прийняти рішення і підготуватися до прийняття причастя; і все це допоможе нам відчути силу божественності в своєму житті. Ми повинні скористатися причастям як могутнім духовним знаряддям, щоб поглибити свої стосунки з Богом і підготуватися до щоденних труднощів життя.

ГЛИБОКІ ОСОБИСТІ СТОСУНКИ

Вирішіть зараз розвивати глибокі особисті стосунки з Богом. Чим ближче ви відчуватимете Його, тим легше вам буде служити Йому.

Господь торкається кожного з нас особисто. Коли ми ходимо до церкви, ми чуємо Його слова. Коли ми причащаємося, ми виконуємо Його священні обряди. Нам потрібно визнавати присутність і силу Бога в своїх провідниках і в обрядах, щоб ми могли поглибити свої особисті стосунки з Ним. ■

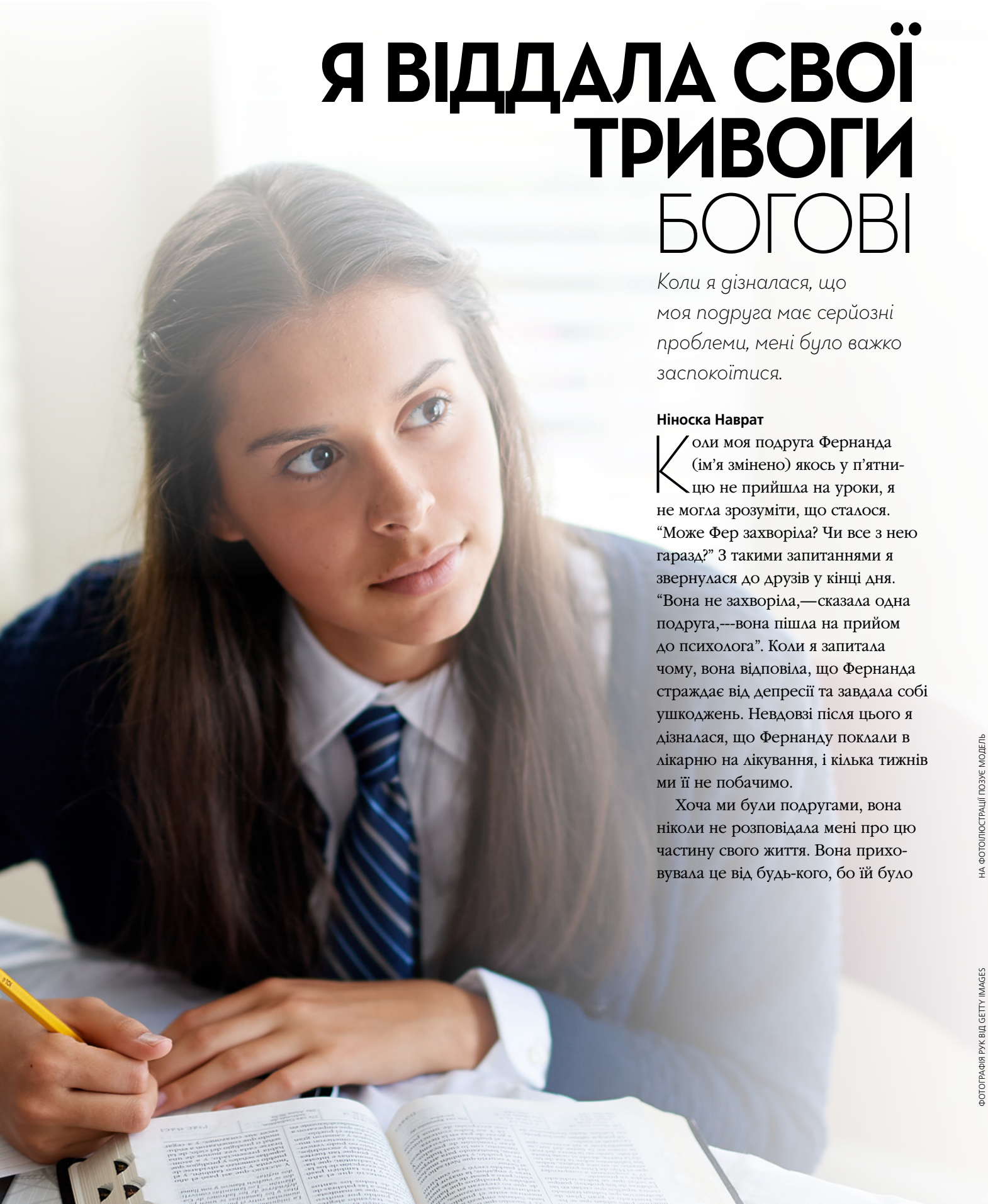

Я ВІДДАЛА СВОЇ ТРИВОГИ БОГОВІ

Коли я дізналася, що моя подруга має серйозні проблеми, мені було важко заспокоїтися.

Ніноска Наврат

Коли моя подруга Фернанда (ім'я змінено) якось у п'ятницю не прийшла на уроки, я не могла зрозуміти, що сталося. "Може Фер захворіла? Чи все з нею гаразд?" З такими запитаннями я звернулася до друзів у кінці дня. "Вона не захворіла,—сказала одна подруга,---вона пішла на прийом до психолога". Коли я запитала чому, вона відповіла, що Фернанда страждає від депресії та завдала собі ушкоджень. Невдовзі після цього я дізналася, що Фернанду поклали в лікарню на лікування, і кілька тижнів ми її не побачимо.

Хоча ми були подругами, вона ніколи не розповідала мені про цю частину свого життя. Вона приховувала це від будь-кого, бо їй було

НА ФОТОІЛЮСТРАЦІЇ ПОЗУЄ МОДЕЛЬ

ФОТОГРАФІЯ РУК ВІД GETTY IMAGES

соромно. Пізніше вона сказала, що їй не хотілося, аби інші жаліли її або сумували через її ситуацію. Але я не жаліла її—я просто співчувала.

Того першого дня я, повернувшись зі школи, лягла на ліжко, заховавши обличчя в подушку. Я була емоційно виснажена, але надто збуджена, щоб заснути. Мій світ поринув у хаос. Мені здавалося, що я потрапила у шторм, тож почуття і думки вирували. Я була збентежена, самотня і, понад усе, безсила, щоб надати допомогу.

Чим я могла допомогти?

Що я могла зробити або сказати, щоб їй допомогти? Як ми, друзі, могли згуртуватися і надати підтримку? Я не могла знайти жодного рішення, аби втішити друзів чи себе. Я молилася, щоб мати натхнення, але здавалося, що мої молитви залишаються без відповіді.

Однак наступного тижня я раптом отримала одкровення. Я сиділа на уроці ранкової семінарії, коли вчителька нагадала нам про Перше видіння і про те, як Джозеф Сміт звернувся прямо до Небесного Батька, щоб отримати допомогу, коли він мав труднощі й тривоги. Тоді моя вчителька сказала: "Якщо ми шукаємо допомоги в Батька і просимо Його, Він нам відповість. Ми ніколи не будемо самотні".

Я зрозуміла, що в смутку закрила своє серце для Небесного Батька. Хоча я намагалася молитися часто, цього було недостатньо—у мене було надто багато страхів, щоб знайти спокій. Я знала, що Він безпомилково розумів, що я відчуваю, і Він міг мені допомогти. Але я мала відкритися Йому і по-справжньому довіряти, що Він може це зробити—мені треба було виявити віру.

Я так і зробила. З плином часу, коли я продовжувала молитися і читати Писання, прагнучи дозволити Спасителеві взяти мій тягар, я зрозуміла, що врешті-решт депресія у подруги мине. Попри той факт, що хаос навколо мене не припинявся, я відчувала спокій, рівновагу й гармонію. Моя мама підбадьорювала мене у пошуках миру такими словами: "З твоєю подругою все буде добре, і з тобою також. Залишайся сильною в євангелії, усе владнається".

Підтримати подругу

Коли Фернанда нарешті повернулася до школи, я змогла надати їй сильну підтримку, але це лише тому, що я прагнула для себе знайти мир і знайшла його завдяки Ісусу Христу. Я докладала всіх зусиль, щоб мати здатність вислуховувати, бути позитивно налаштованою і ділитися євангелією. Я відчувала впевненість, коли розповідала про план спасіння і коли сказала їй, що наш Батько хоче, аби ми знайшли радість, незважаючи на випробування. Це вимагатиме часу, але можливе для кожної Його дитини.

У моєму житті було багато ситуацій, у яких я відчувала біль, смуток і сум, але завдяки євангелії я завжди пам'ятала, звідки прийшла. Я знаю, що я дочка Бога і що Він має план для мене—і для Фернанди. Усі ми йдемо різними шляхами, але кожен—для нашого блага, бо Він любить нас. Кожен шлях, кожне випробування має мету. І якщо ми зможемо знайти мир у тих випробуваннях, ми зможемо ділитися здобутим миром з іншими. ■

Автор живе в Мауле, Чилі.

ДЕПРЕСІЯ: ЯК РЕАГУВАТИ

Якщо у вас є друг, який страждає від депресії, зробіть додаткове зусилля, щоб вислухати його або підтримати у випробуваннях. Такі друзі потребують вашої любові. Зверніться за порадою до батьків. Переконайтеся, що батьки вашого друга знають про його стан (навіть якщо ваш друг цього не хоче), і запитайте у них, як ви можете допомогти. Якщо ситуація важка (наприклад, самоушкодження), і батьки знають, але нічого не роблять, скажіть вчителю, консультанту в школі або провіднику в Церкві.

ЖИТТЯ Ж **ВІЧНЕ**
ЦЕ ТЕ, ЩОБ
ПІЗНАЛИ ТЕБЕ,

ЄДИНОГО БОГА
ПРАВДИВОГО,
ТА **ІСУСА**
ХРИСТА,

ЩО ПОСЛАВ
ТИ ЙОГО.

Іван 17:3

ФОТОГРАФІЯ ВІД GETTY IMAGES

1 Нефій 3:7

Господь наказав Нефію піти і зробити.

ІЛЮСТРАЦІЯ КЕТІ ПЕЙН

1 Я ПІДУ

"Ви показуєте Йому свою довіру, коли слухаєте з наміром навчитися й покаятися, а тоді йти і робити, щоб Він не попросив. Якщо ви довіряєте Богові достатньо, щоб почути Його послання в кожній проповіді, пісні та молитві [кожної] конференції, ви його почуєте. І, якщо після цього ви підете й робитимете те, що Він бажає від вас, ваша сила довіряти Йому зросте, і з часом ви будете сповнені вдячності від знання, що тепер і Він довіряє вам".

Президент Генрі Б. Айрінг, перший радник у Першому Президентстві, "Покладіть довіру на Бога, а тоді йдіть і працюйте", *Ліягона*, лист. 2010, с. 73.

2 І ЗРОБЛЮ

"Я поставив собі за правило: *Коли Господь повеліває, роби!*"

Учення Президентів Церкви: Джозеф Сміт (2007), с. 161.

2 1

7 І сталося, що я, Нефій, сказав моєму батькові: Я [a]піду і зроблю те, що Господь наказав, бо я знаю, що Господь не дає [б]заповідей дітям людським без того, щоб не [в]приготувати шлях для них, аби вони могли виконати те, що Він наказав їм.

4 5 3

3 ГОСПОДЬ НАКАЗАВ

"Кожна заповідь Господня дана для нашого розвитку, прогресу і зростання.

Старійшина Роберт Д. Хейлз (1932–2017), з Кворуму Дванадцятьох Апостолів, "If Thou Wilt Enter into Life, Keep the Commandments", *Ensign*, May 1996, 36.

4 ВІН ПРИГОТУЄ ШЛЯХ

У Старому Завіті вислів "приготувати шлях" означав підготувати хорошу, добре позначену дорогу (див. Повторення 19:3) або розчистити шлях, усунувши перепони (див. Ісая 40:3).

Коли Господь дає нам заповідь, Він завжди підготує шлях для нас, якщо ми готові довіряти Йому та слухатися. Але, як і Нефій, ми повинні спочатку діяти з вірою, а потім і виявиться шлях, бо Господь "діє силою, згідно з вірою дітей людських" (Мороній 10:7).

5 ВИКОНАТИ

"Коли будете ви мати віру, … нічого не матимете неможливого!"

Матвій 17:20

Від редакції: Мета цієї сторінки не в тому, щоб дати всебічне пояснення вибраних для опанування віршів з Писань у семінарії, а в тому, щоб спонукати вас до особистого вивчення.

Як я можу попросити своїх друзів не говорити погано чи неналежним чином про інших людей?

Плітки, недобрі слова, вульгарність—мабуть, ви все це чули, йдучи коридорами своєї школи. Іноді ваші друзі теж до цього долучаються, і ви можете почуватися незручно й не знати, як відреагувати, однак ви можете щось змінювати, показуючи хороший приклад.

Хоча й зовсім нелегко протистояти іншим, пам'ятайте, що "непристойна, вульгарна чи брутальна мова або жести, так само, як і жарти аморального характеру, є образливими для Господа та інших"[1]. І навіть сказані жартома недобрі слова однаково завдають болю.

Якщо ваші друзі кажуть щось неналежне чи недобре про інших людей, "доброзичливо заохотьте їх вживати інші слова. Якщо вони продовжують, чемно відійдіть або змініть тему"[2]. Поясніть, що ви вірите в те, що кожна людина є Божим дитям і до неї треба ставитися з належною повагою. Прийміть рішення бути для всіх другом, який надає підтримку, а не ворогом, який критикує і принижує інших. Ваш сильний приклад буде взірцевою моделлю для друзів.

Брошура *Заради зміцнення молоді* навчає, що "чиста та інтелігентна мова є проявом яскравого та доброзичливого розуму"[3]. Нехай ваші слова відображають ваші вірування, а Дух залишатиметься з вами, щоб надавати скерування в таких складних ситуаціях.

І будьте певні—справжні друзі поважатимуть ваше рішення користуватися чистою, надихаючою мовою; таким чином ви звертатимете увагу на позитивні сторони інших людей.

Допомагайте одне одному бути позитивними

У нас з друзями є браслети, і кожного разу, коли хтось із нас скаже щось погане про іншу людину, ми злегка натягуємо браслет того, хто каже. Це є хорошим нагадуванням утримувати думки і слова в позитивному руслі.

Керолайн Дж., 18 років, шт. Юта, США

Просіть Бога про допомогу

Молитва допоможе здобути силу від Бога, аби знати, як розмовляти з іншими. По-перше, звертайтеся до Господа, щоб знати, що сказати своїм друзям. Також просіть Його допомогти своїм друзям зрозуміти, як важливо дивитися на кожну людину як на улюблене дитя Небесного Батька. Наголошуйте на тому, як важливо бачити в людях найкраще і не казати про них погане.

Вікторія Керсіа М., 19 років, Піауї, Бразилія

Сприймайте розбіжності з любов'ю

Мої друзі мають знати, що оскільки кожен з нас має різні сильні сторони, ми можемо допомагати одне одному. Хоча у людей є слабкості, ми повинні завжди мати до них більше любові, і ми повинні також вірити в силу змінюватися, яку ми маємо завдяки спокутній жертві Спасителя.

Естер М., 19 років, Мбуджумаї, Демократична Республіка Конго

Відповіді слід розглядати як допомогу і спрямування, а не як офіційне проголошення вчень Церкви.

Будьте правдивими

Ви можете просто чемно сказати своїм друзям: “Припиніть-но це. Мені це не подобається”, або “Будь ласка, не кажіть таке. Це грубо”. Зрештою, одна з двох великих заповідей така: “Люби свого ближнього, як самого себе” (Матвій 22:39).

Клейтон П., 14 років, шт. Аризона, США

Змініть їхнє бачення

Ви можете просто сказати друзям, що те, що вони роблять,—неправильно, і що їм слід намагатися ощасливити людину, а не засмутити її. Ви можете навіть запитати у них, що вони відчували б, якби неприємні коментарі, сказані іншими людьми, стосувалися їх. Допоможіть їм подивитися на ситуацію іншими очима. Допомагаючи іншим людям ставати кращими, ви зможете частіше відчувати Духа і Господь благословить вас за праведні діла.

Даррен О., 15 років, Юта, США

Будьте сміливими

Як і Естер, Джозеф Сміт, Йосип з Єгипту й багато інших персонажів з Писань, ви можете мати сміливість зупинити друзів, коли вони неналежним чином говорять про інших. Я була в подібній ситуації, і мені вистачило сміливості поговорити з друзями так, щоб вони відчули мою любов і розуміння. У кінці вони погодилися і зрозуміли, як важливо використовувати чисту, належну мову. Крім читання Писань і молитви, дуже допомагає у таких ситуаціях піст. Моліться і просіть з вірою, щоб Небесний Батько дав вам сміливість поговорити і зворушити серця ваших друзів.

Паола Х., 17 років, Сан-Сальвадор, Сальвадор

Будьте прикладом

Найкращий спосіб це зробити—показувати приклад. Візьміть на себе ініціативу казати приємні та хороші слова про будь-яку людину, про яку йде мова. Ви будете здивовані, як швидко може змінюватися розмова.

Старійшина Едс, 24 роки, Корейська Сеульська Південна місія

Поясніть наслідки

Розкажіть друзям, як багато позитивного досвіду та спілкування з іншими людьми вони пропускають. Поясніть, що лаятися—недобре, бо це віддаляє вас від інших людей і забруднює розум. Крім того, хороші люди уникатимуть вас, якщо ви будете вживати брудну мову.

Еліса Ферейра С., 16 років, Мінас Гераїс, Бразилія

СЛОВА МАЮТЬ СИЛУ

“Слова мають дивовижну силу, як надихати, так і знеохочувати. Ми всі, напевне, можемо пам’ятати негативні слова, які дуже пригнітили нас, та інші слова, промовлені з любов’ю, які піднесли наш дух. Наш вибір говорити про інших та іншим лише те, що позитивне, піднімає й зміцнює людей навколо нас і допомагає іншим слідувати по шляху Спасителя”.

Джин Б. Бінгем, генеральний президент Товариства допомоги, “Я принесу світло євангелії в свій дім”, *Ліягона*, лист. 2016, с. 7.

ПОСИЛАННЯ

1. *Стійкі у вірі: Довідник з євангелії* (2004) с. 15.
2. *Стійкі у вірі* (2004), с. 15.
3. *Заради зміцнення молоді* (брошура, 2011), с. 20.

НАСТУПНЕ ЗАПИТАННЯ

“Вже довгий час я борюся з одними й тими ж спокусами. Це засмучує. Як я можу їх здолати?”

Надсилайте свої відповіді і, за бажанням, фотографію високої роздільної здатності до 15 березня 2018 року на сайт liahona.lds.org (клацніть на “Submit an Article or Feedback” (Надіслати статтю або відгук).

Відповіді можуть бути відредаговані для більш стислого чи ясного подання інформації.

*“Я член Церкви Ісуса Христа Святих Останніх Днів. Я Боже дитя. Є в Бога план” (*Збірник дитячих пісень, *с. 48).*

Перші церковні збори Істона в Німеччині щойно закінчилися. Він думав, що все буде зовсім по-іншому, але все було майже так, як було, поки жив у Сполучених Штатах. Лише тут він одягав навушники, щоб слухати виступи, які перекладалися англійською.

Мама і тато завели розмову із сім’єю, яка сиділа позаду них. Здавалося, що в них є хлопчик його віку!

“Це сім’я Фінотто,—сказала мама Істону.—Джанмарко буде у твоєму класі в школі”.

“Класно!” Істон усміхнувся Джанмаркові. Здавалося, що його ім’я складається з імен “Джон” і “Марк”, поєднаних разом. “Ти звідки?”

Відстоювати Церкву

Трейсі Картер і Марісса Денніс

Ґрунтується на справжніх подіях

ІЛЮСТРАЦІЯ КАЕЛИ ЛАРСЕН

Джанмарко усміхнувся у відповідь. “Ми з Італії. Але щойно переїхали сюди з Китаю”.

“Ого!— сказав Істон.— Я ніколи не був у Китаї”.

Наступного дня Істон пішов до своєї нової школи. Він трохи переживав. Але потім побачив, як Джанмарко махає йому рукою з іншого кінця класу. Принаймні у нього вже є один друг. У класі були діти з усього світу. Можливо, йому сподобається ця школа.

“Доброго ранку!” Вчителька всім усміхнулася. “Мене звуть пані Альбано. Для початку, чи може кожен мені сказати, що означає слово *сутність*?”

Одна дівчинка підняла руку. “Це означає, хто ви є. Що для вас найважливіше”.

“Саме так!— сказала пані Альбано.— Тоді давайте познайомимося. Що є частиною вашої сутності? Що саме робить вас *вами*?”

“Я люблю відеоігри!”— сказала дівчинка в першому ряду. Пані Альбано усміхнулася і написала на дошці *хоббі*. “Що ще?”

Джанмарко підняв в руку. “Я з Італії”. Пані Альбано кивнула і написала *країна*.

Істон все думав, що б йому сказати. “Я ходжу до церкви”,—сказав хлопчик позаду.

“Хороша ідея!— подумав Істон.— Треба було мені це сказати!”

Хтось засміявся. А потім багато дітей засміялося. Істон збентежено поглянув на Джанмарко. Джанмарко поглянув на нього також збентежено. Чому вони сміються?

Повернувшись додому, Істон розповів мамі, що сталося.

Мама спохмурніла. “Деякі люди не розуміють, чому ходити до церкви важливо. Вони думають, що це безглуздя”.

“О”,—сказав Істон. Він не вважав, що ходити до Церкви—це безглуздя.

Минуло кілька тижнів, і пані Альбано попросила учнів підготувати разом з кимось із батьків презентацію про те, що є важливим для їхньої сім’ї.

“Яким має бути наш проект?”— запитала мама, поки вони накривали на стіл.

Істон подумав про те, як у класі сміялися. “Думаю, нам слід розповісти про Церкву”,—сказав Істон.

Мама усміхнулася. “Це чудова ідея!”

“А чи може Джанмарко і сестра Фінотто робити її разом з нами?”

“Чудова ідея. Я подзвоню їм після обіду”.

Наступного дня до них прийшли Джанмарко і сестра Фінотто. Спочатку вони всі поговорили про те, що, на їхню думку, є найважливішим у Церкві. Мама записала всі ідеї в зошит. Потім вони взяли плакати і знайшли зображення Ісуса, пророків та храмів, щоб приклеїти їх.

Нарешті настав час презентації. Істон стояв у класі поруч з Джанмарко і їхніми мамами перед усіма учнями. Він зробив глибокий вдих.

Я Божеє дитя

Вірую в Христа

Я—член сім’ї.

“Ми є членами Церкви Ісуса Христа Святих Останніх Днів”,— почав він. Вони кожен по черзі розповідали щось про Церкву. Джанмарко розповідав про Писання. Мама говорила про пророків. Сестра Фінотто розповіла про домашній сімейний вечір. Істон говорив про хрищення. Все було просто чудово!

Істон почував себе дуже добре, коли вони закінчили. Ніхто не сміявся—здавалося, що всім дітям презентація сподобалася! Він був радий, що зміг розповісти своєму класу про щось важливе. Він усміхався. Він знав свою сутність. Він—Боже дитя! ■

Автори живуть у Баден-Верттемберзі, Німеччина, і в штаті Юта, США.

ДІТИ БОГА

“Як ви визначаєте свою *сутність*? Найперше—пам’ятайте, що ви Божі діти”.

Президент Рассел М. Нельсон, президент Кворуму Дванадцятьох Апостолів, “Identity, Priority, and Blessings,” *Ensign*, Aug. 2001, 11.

Ділитися дарами

Інтерв'ю провела Марісса Віддісон, співробітник редакції церковних журналів

Olá!
Мене звуть Аліса,
і я намагаюся СЯЯТИ СВОЇМ СВІТЛОМ, ВИЯВЛЯЮЧИ ВДЯЧНІСТЬ!

СІМ'Я СТОЇТЬ НА ФОНІ ХРАМУ В САН-ПАУЛУ, БРАЗИЛІЯ

1. Грати гімни
Я живу в Бразилії з батьками, сестрою і братом. Разом зі своєю сестрою Жулією ми граємо на піаніно під час причасних зборів у своєму приході.

Радісні відчуття
Коли ми виявляємо вдячність, Господь благословляє нас радісними відчуттями, що йдуть від Святого Духа.

3. Віддяка

Невдовзі я почала грати гімни на флейті. Я хотіла щось зробити, аби віддячити братові Сталке за той подарунок. Тож я розучила гімн “Безмежна мудрість і любов” (*Гімни,* № 106). Я попросила тата відвезти мене в дім брата Сталке, щоб я могла показати йому, що його подарунок допоміг мені розкрити новий талант.

2. Неочікуваний подарунок

Однієї неділі чоловік на ім’я брат Сталке зробив нам подарунок. Він сказав, що той подарунок є виявом вдячності за те, що ми граємо кожної неділі. Коли ми відкрили коробку, то побачили всередині особливий різновид флейти. Я склала флейту і почала грати. Ті звуки мене зачарували.

4. Особлива мрія

Коли я грала брату Сталке, він дуже зрадів і розхвилювався. Він сказав мені, що йому приснився цей гімн минулої ночі! Я відчула Божу любов до нього і до себе.

ПРИШЛІТЬ НАМ ЗІРКУ!

Розкажіть нам, як ви яскраво сяєте! Виріжте зірку і напишіть про випадок, коли ви були хорошим прикладом. Попросіть когось із батьків надіслати ваше фото з зіркою разом з їхнім дозволом на адресу: liahona@ldschurch.org.

ЯК ВИ МОЖЕТЕ СЯЯТИ?

Навчіться співати, грати або диригувати будь-який гімн і продемонструйте це сім’ї під час домашнього сімейного вечора.

Повчіться застосовувати якийсь свій талант і поділіться ним з іншою людиною.

Моя ідея: _____

План ЩАСТЯ

Розфарбуйте ці малюнки, щоб дізнатися про план щастя, створений Небесним Батьком для вас! Ви можете також вирізати їх, склеїти малюнки тильними сторонами і скріпити степлером, щоб вийшла книжечка.

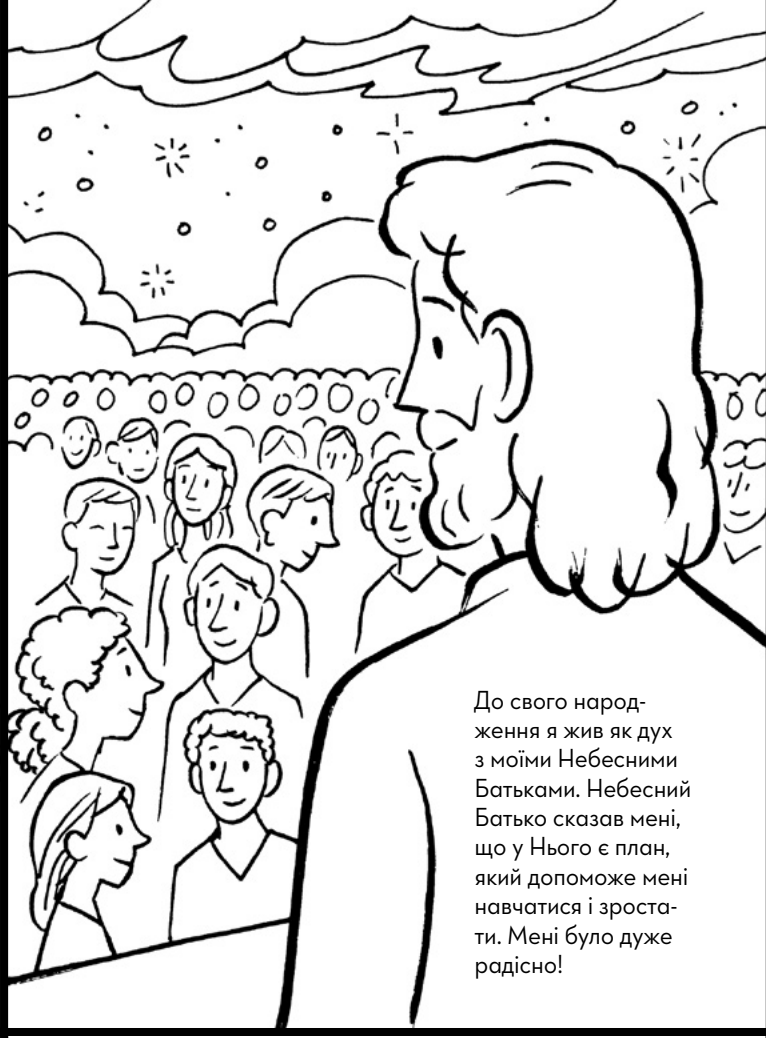

До свого народження я жив як дух з моїми Небесними Батьками. Небесний Батько сказав мені, що у Нього є план, який допоможе мені навчатися і зростати. Мені було дуже радісно!

Ісус Христос запропонував бути моїм Спасителем. Він прийшов на землю і показав мені чудовий приклад. Він сплатив за мої гріхи. Він знає, що я відчуваю під час негараздів, і може мені допомогти. Я люблю Ісуса!

Я народився на цій прекрасній землі. Я отримав тіло! Мої дух та тіло працюють разом, поки я навчаюсь. Кожного дня я намагаюся бути, як Ісус, виявляючи доброту.

ІЛЮСТРАЦІЇ АДАМА КОФОРДА

Я іду за Ісусом, приймаючи хрищення. Я обіцяю дотримуватися заповідей. Небесний Батько обіцяє, що Святий Дух допомагатиме мені. Коли я роблю щось неправильно, я каюся і намагаюся наступного разу виправлятися. Саме так я навчаюся і зростаю!

Хоча я зараз далеко від моїх Небесних Батьків та Ісуса Христа, все ж можу відчувати Їх поруч. Я можу молитися Небесному Батькові у будь-який час. Я можу читати Писання. Колись я зможу піти до храму, де дізнаюся більше про Божий план для мене. Це тихе радісне місце.

Смерть—це ще одна складова життя. Коли я помру, моє тіло залишиться, а дух піде до духовного світу. Я буду зі своєю сім'єю та друзями.

Колись моє тіло і дух знову об'єднаються. Я знову побачу Ісуса! Я можу жити зі своєю сім'єю і Небесними Батьками завжди. Я такий вдячний за цей план щастя!

"Ісус Христос *є* Улюбленим Єдинонародженим Сином Божим. Він *є* нашим Творцем. Він *є* Світлом для світу. Він *є* нашим Спасителем від гріхів і смерті. Це найважливіше знання на землі, і ви можете самі пізнати це, так само, як я знаю сам".

Старійшина Даллін Х. Оукс
З Кворуму Дванадцятьох Апостолів

З виступу "Вчення Христа", Ліягона, *лист. 2011, сс. 90–93.*

ІЛЮСТРОВАНО ДЕНОМ ВІЛЬСОНОМ.

Не відступайте!

Старійшина Пітер Ф. Меурс
Сімдесятник

“Якщо вони упокорюються переді Мною і мають віру в Мене, то Я вчиню так, щоб слабке стало сильним для них” (Етер 12:27).

Мої батьки приєдналися до Церкви, коли я був дитиною. Ми були членами невеликої філії в Австралії. Мама грала в церкві на піаніно. Але вона вміла грати лише кілька гімнів. Я також вчився грати на піаніно. Коли мені було сім років, президент філії попросив мене грати в церкві.

Коли я грав на піаніно, то багато разів помилявся. А коли я помилявся, то завжди плакав. Я дуже соромився і переживав. Але я продовжував вчитися. Я хотів добре грати гімни. Тепер я люблю грати на піаніно! Я можу грати всі гімни. Під час місії в Новій Зеландії я служив у іншій маленькій філії. Там ніхто не грав на піаніно. Тож я цілий рік грав на органі й на піаніно. Подолання страхів стало для мене благословенням. Це допомогло мені благословляти інших.

Мені також було важко розмовляти, коли я був маленьким хлопчиком. Я заїкався. Мені було важко свідчити перед усіма. Іноді, коли я намагався говорити, я просто починав плакати. Мені давали благословення священства, щоб допомогти. Мама і тато дуже мене підбадьорювали. Згодом я мав благословення розмовляти чіткіше й упевненіше.

Я все ще хвилююся. Підійти до трибуни, щоб промовляти на генеральній конференції було страшно! Але там був такий сильний дух. Я відчув натхнення і заспокоївся. То було дивовижно.

Якщо ви сором’язливі або вам важко розмовляти, не відступайте. Навіть якщо вам все ще нелегко, нам потрібно почути, що ви хочете сказати. Ви можете благословляти багатьох людей тим, що лише ви можете сказати! ■

ІЛЮСТРОВАНО ДЕНОМ БЕРРОМ

Картки з цитатами з конференції

Ось кілька наших улюблених цитат з жовтневої генеральної конференції 2017 року!

**—Президент Генрі Б. Айрінг,
перший радник у Першому Президентстві**

**—Старійшина Рональд А. Разбанд,
з Кворуму Дванадцятьох Апостолів**

**—Старійшина Джон С. Пінгрі мол.,
сімдесятник**

**—Шерон Юбенк,
перший радник у генеральному
президентстві Товариства допомоги**

ІЛЮСТРАЦІЇ ДЖИМА МЕДСЕНА

НАША СТОРІНКА

Коли я йду до храму зі своєю сім'єю, то сильно відчуваю Дух, ніби Спаситель перебуває з нами. Я люблю ходити до храму,

Алана Л., 8 років, Бразилія

Я йду за Ісусом, коли виявляю любов і повагу своїм шкільним друзям.

Віанка В., 7 років, Колумбія

Ми знаємо, що Книга Мормона може допомогти нам у вирішенні проблем так само, як і молитва. Мій маленький брат любить молитися.

Бенхамін М., 3 роки, і Хоакін М., 8 років, Чилі

Hola... Mi nombre es Manuel Alejandro
Yo he sentido el espiritu
cuando -----
Me bautice Senti hacer lo correcto
Senti felicidad hacer lo que cristo enseño
y cuando fuimos al templo con mi
hermana, mi mamá y mi papá nos sellamos
me senti feliz en el templo seremos una
familia eterna si hacemos lo bueno

Я відчував Духа, коли христився. Це спонукає мати бажання вибирати правду. Я радів, коли робив те, чого навчав Ісус. Коли я ходив до храму зі своєю сестрою, мамою і татом, ми запечаталися і я був щасливий. Ми станемо вічною сім'єю, якщо будемо робити те, що правильно.

Мануель Р., 9 років, Сальвадор

Адам і Єва

Кім Уебб Рейд

Небесний Батько та Ісус створили землю. Вони створили суходіл, море, сонце і зірки. Вони створили рослини і тварин. Тоді земля була підготовлена для дітей Небесного Батька. Кого Він пошле жити на землю першими?

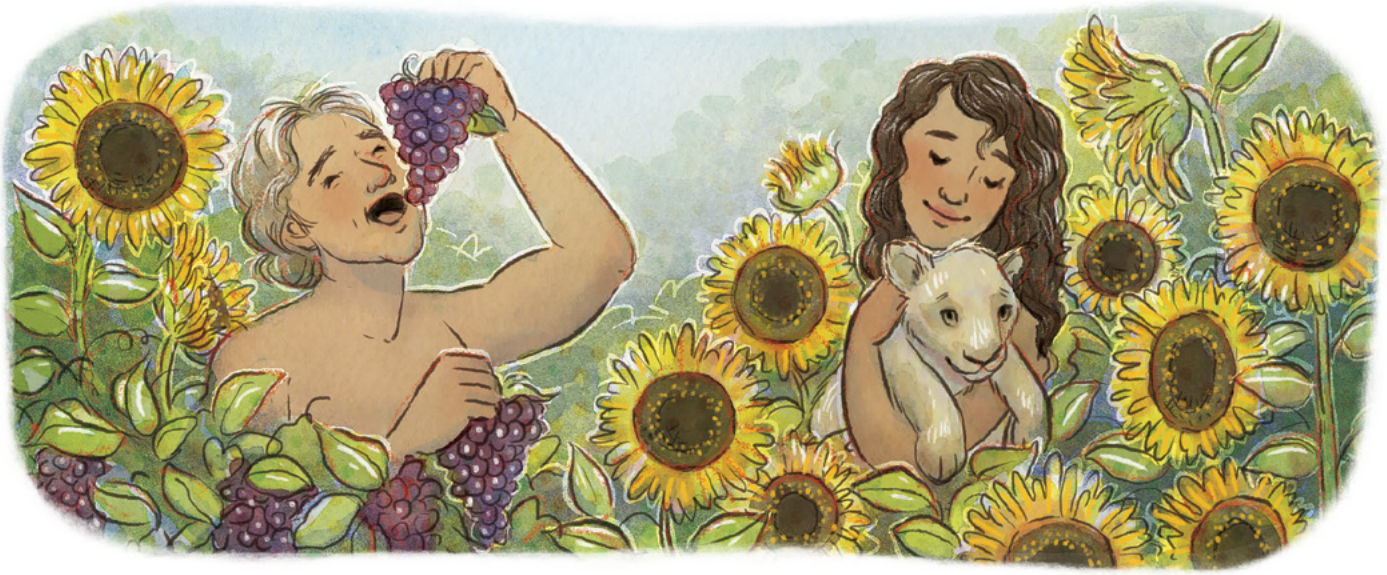

Адама і Єву!

Небесний Батько помістив їх у Еденський сад. Уся їжа, яка їм була потрібна, росла в саду. Їм не потрібно було працювати. Вони не хворіли.

ІЛЮСТРАЦІЇ ЕЙПРІЛ СТОТТ

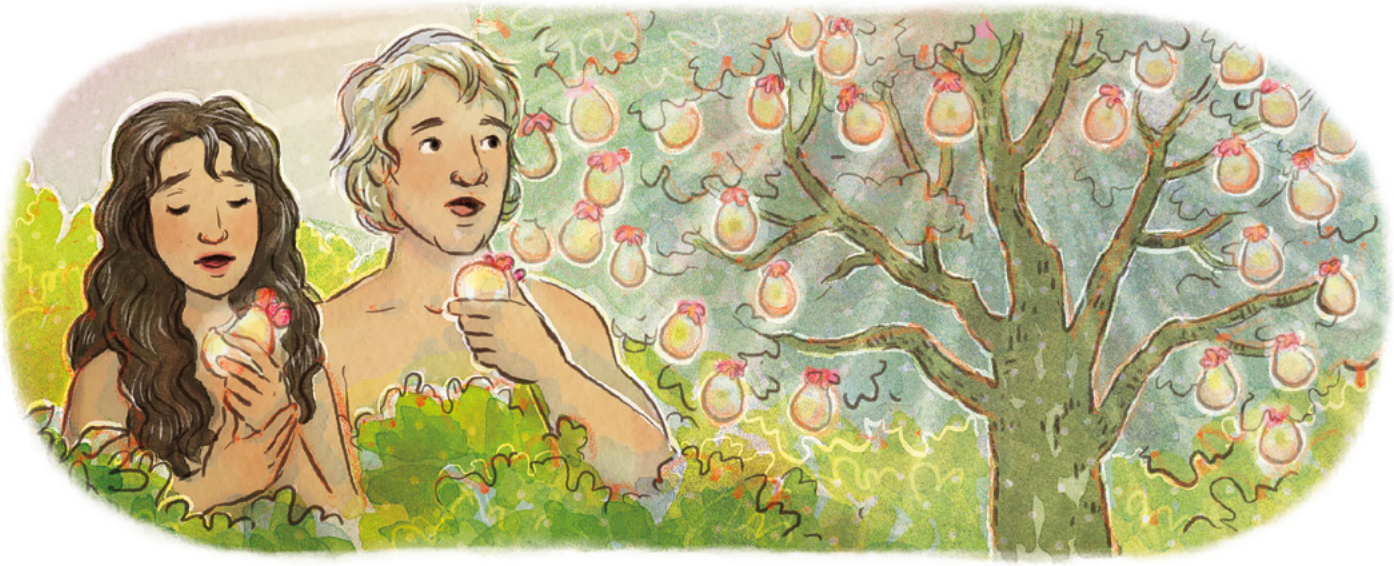

Небесний Батько сказав Адаму і Єві, що якщо вони скуштують плід одного з дерев, їм доведеться залишити Еден. Сатана спокусив Єву з'їсти плід, і вона з'їла. Адам також.

Їхній вибір піти з Еденського саду був складовою плану Небесного Батька. Після того як Адам і Єва залишили Еденський сад, вони навчилися молитися, каятися і вірити в Ісуса Христа. Вони стали батьками і навчали своїх дітей євангелії. Жити поза Еденським садом було важче, але вони засвоїли багато нових знань. Вони були раді.

Я схожий на Адама і Єву. Я обрав прийти на землю, щоб навчатися, зростати і стати більше схожим на Небесних Батьків. ■

РОЗМАЛЬОВКА

Я можу робити хороший вибір

ІЛЮСТРОВАНО ЕЙПРІЛ СТОТТ

Президент Дітер Ф. Ухтдорф
Другий радник у Першому Президентстві

ЄВАНГЕЛІЯ МІСТИТЬ УСЮ ІСТИНУ

Листочок, який ми маємо перед собою—це лише мікроскопічна часточка—складова безмежно широкого лісу захоплюючих знань.

Історія має важливе значення. А якщо ми міцно тримаємося знань, здобутих завдяки історії, то будемо спроможні втілювати найкраще з того, що означає бути людиною.

Кажуть що письменник Майкл Крічтон, нині покійний, сказав: "Якщо ви не знаєте історії, тоді ви не знаєте нічого. Ви—листочок, який не знає, що він є частиною дерева". Історія навчає нас не лише про листя існування; вона також навчає нас про гілочки, гілки, стовбур і коріння життя. І ці уроки важливі.

Ми, смертні, маємо одну слабкість: ми вважаємо, що наш "листочок"—це все, що є; що наша істина є повною і всеохоплюючою. У древній ідишській приказці сказано: "Для черв'яка у хроні, світ і є хроном". Я хочу наголосити, що істина, яка міститься в Церкві Ісуса Христа Святих Останніх Днів, не обмежується листям і тим паче хроном. Вона не підвладна ні часу, ні простору й охоплює всю істину.

Євангелія Ісуса Христа охоплює не лише істину про те, що було і є, але також істину про те, що може бути і буде. Ця істина є найбільш практичною з усіх істин. Вона навчає про шлях учня—той шлях, який можуть подолати звичайні недосконалі смертні, і він перетворить їх на славетних безсмертних істот з безмежними можливостями, чий божественний потенціал перевищує нашу обмежену уяву.

А тепер, ось у чому практичність істини. Вона безцінна настільки, що важко уявити. Це істина найвищого порядку. Прагнення, відкриття та застосування істини—це те, що ми маємо виявити на цій землі. Євангелія Ісуса Христа охоплює всю істину, і вона також спеціалізується на знанні, що матиме найбільшу цінність для нас у цьому житті та упродовж вічностей, що чекають попереду.

Хіба не викликає надзвичайного відчуття належність до Церкви, яка містить істину—яким би не було її джерело—і навчає, що є набагато більше попереду і що Бог "відкриє ще багато великого і важливого стосовно Царства Божого" [Уложення віри 1:9]. Внаслідок цього ми відчуваємо смирення щодо істини, яку вже маємо. Ми розуміємо, що наше знання—це процес постійного поступу вперед, що листочок, який ми маємо перед собою—це лише мікроскопічна часточка—складова безмежно широкого лісу захоплюючих знань. ■

З виступу "Seeing Beyond the Leaf" (Бачити більше, ніж листочок), що прозвучав 7 березня 2014 року на Симпозіумі з історії Церкви в Університеті Бригама Янга, Солт-Лейк-Сіті, шт. Юта, США.

АДАМ І ЄВА,
ТКАЦЬКЕ МИСТЕЦТВО,
АВТОР КУНА ІНДІАНС,
ОСТРОВИ САН-БЛАС, ПАНАМА

Піддавшись спокусі диявола, Адам і Єва скуштували забороненого плоду і таким чином стали смертними. Єва свідчила про благословення, які стали наслідком цього: "Якби не наша провина, ми б ніколи не мали сімені, і ніколи б не знали добра, і зла, і радості нашого викуплення, і вічного життя, яке Бог дає всім послушним" (Мойсей 5:11).

Читайте в цьому номері

ДЛЯ ДОРОСЛОЇ МОЛОДІ

Він врятує нас

Коли в їхній місії стався спустошуючий землетрус, місіонери в Японії відчули, що Господь їх скеровує і захищає.

с. 44

ДЛЯ МОЛОДІ

с. 50

ІСУС ХРИСТОС
наше джерело миру

Так само, як Спаситель заспокоїв бурхливі хвилі Галілейського моря, Він пропонує надію і вічний внутрішній мир кожному з нас.

ДЛЯ ДІТЕЙ

План ЩАСТЯ

Виріжте і розфарбуйте цю книжечку, щоб дізнатися про план щастя Небесного Батька!

с. 70

ЦЕРКВА
ІСУСА ХРИСТА
СВЯТИХ
ОСТАННІХ ДНІВ

UKRAINIAN
4 021474 8192 4